

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
1949
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
6

Και πάλι η Παναγία
μας οδηγεί στην **Νίκη...**

ΗΧΩ

ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ :

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

ΒΣΤ 902, 28 'Οκτωβρίου 1949

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δρχ. 1500

Λιά τούς όπλίτας > 1000

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Δι' εν έτος Δρχ. 40.000

Δι' έξ μηνας > 20.000

Δι' 'Οργανισμούς,

Τραπεζας, 'Εται-

ρίας κ.τ.λ. > 60.000

Συνεργασίαι αποστέλλονται εις :

Περιοδισόν

"ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ"

ΚΕΔ/Β 5

ΒΣΤ 902

Χειρόγραφα δέν επιστρέφονται

28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ἡ 28^η Ὀκτωβρίου μέσα στην συνείδησι τοῦ Ἑλλη-
να πήρε μιὰ πρωταρχικὴ θέσι καὶ ἔγινε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ
ἀγαπημένες του ἑπετείους.

Ἐπέτειος ποὺ σημαίνει γι' αὐτὸν τὴν ἀπαρχὴ τῆς
ἀγωνίας του καὶ τῆς λαχτάρας του νὰ ζήσῃ ἐλεύθερος,
ἥσυχος καὶ εὐτυχισμένος.

Ὡς τὴν παραμονὴ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Ἑλληνικὸς
Λαὸς συνέχιζε τὰ εἰρηνικά του ἔργα χωρὶς κανένα σύνε-
φο νὰ φανερώσῃ τὴν πολεμικὴ καταγίδα ποὺ ἐρχόταν
σὲ λίγο νὰ ξεσκάσῃ.

Παραμονὴ τῆς 28 τοῦ Ὀκτώβρη ἓνας κόσμος ἀνέ-
μελλος, χαρούμενος, στριφογύριζε στοὺς δρόμους τοὺς
πλημυρισμένους ἀπὸ φῶτα. Κάποιος ἀπαισιόδοξος μίλη-
σε γιὰ πόλεμο καὶ ἡ φωνὴ του πνίγηκε μέσα σ' ἓνα κύμα
χαρούμενων ὁμιλητῶν.

Κι' αὐτὸς ὁ κόσμος, αὐτὸς ὁ ἴδιος κόσμος ξύπνησε
τὴν ἄλλῃ μέρα ἀλαφιασμένος στὶς 6 τὸ πρωῒ γιὰ νὰ τρέ-
ξῃ νὰ πολεμήσῃ. Ἐσφίξε τὰ δόντια, χαλύβδωσε τὶς καρ-
διές καὶ ξανάρχισε τὴν συνέχεια τοῦ ὡμορφου καὶ ἡρωῒ
κοῦ παραμυθιοῦ ποὺ γράφεται ἀπὸ χιλιάδες χρόνια στὰ
Ἑλληνικά Βουνά.

Ἡ 28 τοῦ Ὀκτώβρη προσετέθη στὶς ἄλλες λαμπρὲς
ἐπέτειες τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

Εἶναι ἡ ἐπέτειος ποὺ γιορτάζουμε τὸ ξεκίνημά μας
γιὰ τὴν Νίκη.

Πολεμήσαμε, ἀγωνισθήκαμε καὶ Νικήσαμε.

Εἶπανε ἀκόμα ὅτι «εἰς τὸ μέλλον θὰ λέμε ὅτι οἱ
ἥρωες πολεμοῦνε σὰν Ἕλληνες καὶ ὄχι οἱ Ἕλληνες σὰν
ἥρωες...»

Ναί, ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς εἶναι ἥρωας. Τώρα ποὺ
μπαίνουμε στὰ δέκα χρόνια τῶν ἀγῶνων μπορούμε ἔστω
καὶ ἂν μᾶς ποῦνε ὅτι περιαντολογοῦμε, νὰ τὸ ποῦμε ὅτι
εἴμαστε ἥρωες. Λαὸς, ποὺ πολεμáει συνεχῶς ἐννέα χρό-
νια χωρὶς νὰ λυγίσῃ προστὰ σὲ ὑπεράριθμους ἐχθρούς,
Λαὸς πρωτοπόρος σὰν τὸν δικό μας ποὺ πρῶτος σήκωσε
τὴν Σημαία ἐναντίον τριῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων,
τῆς Γερμανίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν Σλαύων, δέν μπο-
ρεῖ παρὰ νὰ εἶνε ἡρωϊκός.

Καὶ λαὸς τόσο ἡρωϊκὸς δέν μπορεῖ παρὰ νὰ Νικάει
πάντα...

Ἡ ζωὴ εἶναι σκληρὴ καὶ εὐνοεῖ μονάχα τοὺς τολ-
μηροὺς καὶ τοὺς ἀποφασισμένους.

ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Δ.

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΑΝΑΤΑΣΙΣ ΨΥΧΩΝ

Τὸ σάλπισμα τοῦ Ἐθνους ἀντήχησε βαθύτατα εἰς τὰ μύτια τῶν ψυχῶν ὅλων τῶν Ἑλλήνων τὴν 28ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1940.

Καὶ ὁ συναγεμῶς ποὺ ἐσήμανε τὸ πρωῒ τῆς ἡμέρας ἐκείνης μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν πρώτων ἐχθρικών ἀεροπλάνων, δὲν ἔστειλε τοὺς Ἕλληνας εἰς τὰ καταφύγια, ἀλλὰ συνήγειρε τὴν χαλυβδίνην θέλησιν τῶν καὶ ἐγγιγάντωσε τὴν δύναμίν των.

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΑΝΑΤΑΣΙΣ ΨΥΧΩΝ.

Σταθμὸς διὰ τὴν Παγκόσμιον Ἱστορίαν.

Αἰώνιον διδάγμα ἢ ἐξόρμησις τοῦ Ἐθνους τὴν 28ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ πατρίου ἐδάφους, τῆς ζωῆς καὶ τῆς τιμῆς, πρὸς κατὰκτησιν τῆς δόξης.

Παρὰ τὸ ἄνισον τοῦ ἀγῶνος ἡ Ἑλλὰς ἐνίκησε.

Καὶ ἔστρεψε τὸν ροῦν τὸν πολέμου.

Ἡ Ἑλλὰς ἐθανυματούργησε. Ναί! ἐθανυματούργησε.

Καὶ ἐκπληκτὸς ἡ Ὑψίλιος διηρωτάτα καὶ διηπόρει περὶ τοῦ καταπληκτικοῦ γεγονότος...

Διηπόρει διότι δὲν ἐπίστευε ὅτι ἦτο δυνατόν μία δρᾶξ τῶν Ἑλλήνων νὰ σαρώσῃ μίαν Αὐτοκρατορίαν.

Καὶ ἐπίστευσε ὅταν εἶδε τοὺς Στρατάρχας τῶν Ἰταλῶν ν' ἀντικαθίστανται ἀνὰ δεκαήμερον.

Ἐπίστευσε ὅταν εἶδε τοὺς Λύκους καὶ τοὺς Λέοντας καὶ τὰς Τίγρεις καὶ τοὺς Κοκκύδους νὰ διέρχωνται ἀγγελιδὸν τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, οἰκτρὰ ῥάκη ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως καὶ θελήσεως.

Καὶ ἀπεκαλύφθη πρὸ τῶν θαυμαστῶν κατορθωμάτων τῶν γενναίων Ἑλλήνων.

Καὶ συνεταύτισε τὴν λέξιν «ΗΡΩΣ», μὲ τὴν λέξιν «ΕΛΛΗΝ».

Ἡ Ἑλλὰς ἐνίκησε. Ἡ Ἑλλὰς ἐθανυματούργησε. Πῶς ὁμως;

Μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Παναγίας.

Μὲ τὴν σπιβαρὰν ἡγείαν τῆς.

Μὲ τὴν σύσσωμον θέλησιν τῶν τέκνων τῆς.

Μὲ τὴν χαλυβδίνην πίστιν πρὸς τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνός τους.

Μὲ τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐλευθερίαν των Ἑλλήνων.

Ἡ Ἑλλὰς—ἀκόμη—ἐνίκησε διότι τὸ ἐκστομισθὲν κατὰ πρόσωπον τοῦ οἰκτροῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Φασισμοῦ ἀπὸ τοῦ χεῖλους τοῦ Κυβερνήτου τῆς «ΟΧΙ» ἦτο βροντερόν, ἦτο κεραυνός, διότι ἦτο «ΟΧΙ» ὅλων τῶν Ἑλλήνων, πάσης τάξεως, πάσης ἡλικίας, παντὸς φύλου.

Τὸ βροντερόν λοιπὸν αὐτὸ «ΟΧΙ» τοῦ Ἐθνους ὀλοκλήρου, τὸ «ΟΧΙ» ποὺ συνετάραξε τὰ θεμέλια τοῦ ἔως τότε πανισχύρου Ἀξονος, θὰ φωτίξῃ τὴν μακράϊωνα καὶ ὑπέρλαμπρον Ἱστορίαν του καὶ θὰ παραμείνῃ ἔσσει μοναδικὸς σταθμός, συμβολίζων τὴν ἡνωμένην θέλησιν του πρὸς τὴν μεγάλην καὶ ὠραίαν Ἰδέαν τῆς Ἐλευθερίας, τὸ δένδρον τῆς ὁποίας γεννεαὶ ἐπὶ γεννεῶν ἐπότισαν μὲ τὸ εὐγενὲς αἷμα των καὶ παρέδωσαν ὡς Ἱερὰν κληρονομίαν εἰς τοὺς ἡρώας τοῦ 1940—41. Ἡ ἀκαμπτὸς καὶ γρανιτώδης θέλησις τούτων ἄς εἶναι φωτεινὸν παράδειγμα διὰ τὰς μελλούσας γεννεάς.

Τὸ αἶμα τῶν εὐγενικῶν θυμάτων τοῦ ὠραιότερου καὶ λαμπροτέρου ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον διεξήγαγε τὸ Ἔθνος κατὰ τὸν χειμῶνα ἐκεῖνον, ἔγινε εὐώδης Θεῖον Νάμα μὲ τὸ ὁποῖον αἰωνίως θὰ ποτίζονται εἰς τὸ μέλλον οἱ Ἕλληνες διὰ νὰ ἔχουν τὴν δύναμιν ν' ἀγωνίζονται μέχρι τελευταίας τῶν πνοῆς διὰ τὴν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΤῆΝ.

Καὶ πρῶτον παράδειγμα οἱ νέοι ἡρώικοι μαχηταὶ τοῦ τωρινοῦ «ΟΧΙ» ποὺ ἐλέγχθη ἐναντίον τῶν ἐρυθρῶν βαρβάρων.

Ἡ 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940 ΜΕ ΤΟ ΒΡΟΝΤΕΡΟΝ «ΟΧΙ» ΘΑ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΣ ΑΔΑΜΑΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΗΡΩΪΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

ΓΕΡ. ΚΟΚΚΟΛΑΣ

Ταξίαρχος - Διοικητὴς Κ.Ε.Δ.

Εἰς τὴν Θήραν

ΕΝΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ὅταν ἓνας Λαὸς ζεῖ εὐτυχισμένος; ἀπολαμβάνοντας ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ἥσυχος καὶ ἀνέμελος, ὅταν εὐπορεῖ, καὶ ὅταν πληροφορεῖται τὴν ὕπαρξιν τοῦ πολέμου μονάχα ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα καὶ τὰ ραδιόφωνα, χωρὶς ἡ ἀπειλὴ τῆς πολεμικῆς κραυγῆς νὰ ἔχει πλησιάζει τὰ σύνορά του, αὐτὸς ὁ λαὸς δικαιολογημένα μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ «ἀνώτερος» καὶ «πολιτισμένος». καὶ «προοδευμένος» καὶ «δυνατός». Γιατὶ εἶναι φυσικὸ, εἶναι ἀνθρώπινο στὴν εὐτυχία του νὰ φαίνεται κανεὶς ἀνώτερος καὶ πολιτισμένος.

Δὲν φτάνει ὁμως μονάχα αὐτὸ. Ἀνώτερος καὶ πολιτισμένος καὶ Λαὸς με παραδόσεις ἔχει δικαίωμα νὰ ὀνομασθῇ μονάχα ἐκεῖνος ποὺ στέκεται ἀκλόνητος καὶ σταθερὸς στὴς πεποιθήσεις του ἔστω καὶ ἂν περᾶνε ἀπὸ πάνω του χίλιες φουρτούνες.

Καὶ τί τοῖτος Λαὸς εἶναι ὁ δικός μας. Ἐννέα χρόνια κτυπάει τὴν πόρτα μας ἡ δυστυχία. Ἐννέα χρόνια χαροπαλεύουμε νὰ σταθοῦμε στὰ πόδια μας. Καὶ ἐννέα χρόνια δίνουμε τὴν ἀποφασιστικὴ μάχη τῆς ἐπιβιώσεώς μας. Ἄλλες φορές μοι, ἄλλες μὲ τὴν βοήθεια τῶν καλῶν φίλων.

Ἀλλὰ ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ εἶναι γερὰ ἀμπαρωμένη. Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ ῥήμαξε. Τὰ ἐπιπλά καταστράφηκαν γιὰ νὰ γίνουμε ὑποστηρίγματα τῆς πόρτας. Τ' ἀφεντικὰ ἔμειναν πολλές φορές χωρὶς ψωμί καὶ ἡ μάνα τοῦ σπιτιοῦ κάθετα ὥρες—ὥρες σιωπηλὴ καὶ ἀναθυμιάται τίς καλὲς καὶ εὐτυχισμένες μέρες ποὺ πέρασαν, καὶ σφουγγίζει περὶφρανα τὸ δάκρυ τῆς.

Μὰ ὅλα αὐτὰ δὲν παίξουν κανένα ρόλο, καμμιά σημασία.

Τὰ ἐννέα χρόνια ἦταν μιὰ γερὴ, καὶ ἴσως πολὺ σκληρὴ δοκιμασία, μὰ χρειάζονται. Χρειαζόταν γιὰ νὰ δεῖξῃ πόσο γερά εἶναι τὰ θεμέλια τοῦ πέτρινου φτωχόσπιτου. Ἀφοῦ ἡ πόρτα του δὲν ἔσπασε καὶ ὁ διαρρηκτικὸς ἐφυγε ἀπελπισμένος, ὅλα τ' ἄλλα διορθώνονται...

Δόξα νᾶχῃ ὁ Θεὸς τ' ἀφεντικὰ τοῦ σπιτιοῦ ποὺ μόνα ἐφτιαξαν τὸ σπιτικό των ἔχουν καὶ θὰ ἔχουν πάντα τὴν δύναμιν νὰ τὸ ξαναφτιάξουν.

ΟΙ ΠΑΓΙΔΕΣ

Ὁ Ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τῆς «Ἐλεύθερης Ἑλλάδας», ἀνεκοίνωσε στὰς 16 Ὀκτωβρίου, ὅτι τὸ Κ.Κ.Ε., σταματᾷ προσωρινῶς τὰς ἐπιχειρήσεις, λόγῳ τῆς «φανερῆς» ὑπεροχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Δὲν περιμέναμε βέβαια τὸν φαιδρὸ Σταθμὸ τῶν Κομμουνιστῶν νὰ μᾶς ἀναγγεῖλῃ τὸν τερματισμὸ τῶν

ἐπιχειρήσεων, δεδομένου ότι κατοπιν
τῆς θριαμβευτικῆς Νίκης τοῦ Στρα-
τοῦ μας στὸν Γράμμο καὶ Βίτσι, τοι-
αῦται ἀπὸ μὲνός ἤδη δὲν ὑφίστανται.
Τὸ Ἐπίσημον ἀνακοινώθην τους ὅμως
ἐκτός τῆς συντριπτικῆς ἡττας ποὺ
ὁμολογεῖ, κρύβει στὴν βαθύτερη ἐν-
νοία του σκοποὺς ὑποφύλους καὶ κα-
ταχθόνιους ποὺ σὲ τίποτα ἄλλο δὲν
ἀποσκοποῦν παρὰ εἰς τὸ νὰ θολώ-
σουν τὰ νερά κατὰ τὸ γνωστὸ σύ-
στημα τῆς Στέππας.

Ἀμύητοι ὅμως εἴμεθα, ἀπὸ τὴν
παραπειστικὴν αὐτὴν πολιτικὴν, πρὶν
τέσσερα χρόνια, πέσαμε στὴν παγίδα
ποῦ μᾶς ἐστήσαν στὴν Βάρκιζα μὲ
ζημιές ποὺ ὁμολογουμένως πληρώ-
σαμε καὶ πληρώνουμε πολὺ ἀκριβὰ.
Εἶναι πολὺ γελασμένοι ὅμως οἱ σκη-
νοθέται τοῦ Σιδηροῦ Παραπετά-
ματος ἂν νόμισαν ὅτι ἡ ἑξία
μυλόφρα μπορεῖ νὰ πιάσῃ δύο φορές !
Τὰ ποντίκια ποὺ ἔπεσαν στὴ παγίδα
τῆς Βάρκιζας, πονηρεύτηκαν, ἐβαλαν
μυαλό, θέρμευαν καὶ στὸ τέλος ἐφα-
γαν τὴν ἑξία τὴν γάτα.

Ἀς μὴ ταλαιπωροῦνται λοιπὸν οἱ
Σλαβικοὶ Ραδιοφωνικοὶ Σταθμοὶ νὰ
παραστάνουν τοὺς Κομμουνιστὰς τῆς
Ἑλλάδος σὰν ἀγνὰς παρθένους ποὺ
μετανοοῦν, μὲ τὰ ἡθρὲν ἀνακοινώ-
θέντα των καὶ τὰς παραπλανητικὰς
των προσαρθείας περὶ συμφιλίωσης.
Εὐτυχῶς ἔχουν τὴν γνώσιν οἱ φύ-
λακες.

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ

Μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίησιν ὁ Ἑλλη-
νικὸς Λαὸς ἐπληροφόρηθῃ τὴν ὀνο-
μασίαν του εἰς Στρατάρχη, τοῦ Στρα-
τηγοῦ Ἀλεξάνδρου Παπάγου, εἰς ἀνα-
γνωρίαν τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν
Πατρίδα. Ἀντιγράφωμεν ἀπόσπασμα
τοῦ Ν. Δ. τῆς προαγωγῆς. «Εἰς τὸν
στρατηγὸν Παπάγον ὑπὸ τὴν ἰδιό-
τητά του ὡς ἐκπροσώπου ὁλοκλήρου
τοῦ στρατευθέντος λαοῦ, προτείνεται
ὡπὸς ἀπονεμηθῇ τὸ ἀξίωμα τοῦ Στρα-
τάρχου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ὡς
τιμητικὴ διάκρισις ἣς θὰ ἀντανακλᾷ
εἰς ὅλην τὴν πολεμικὴν δύναμιν τῆς
Ἑλλάδος ἣν τόσον ἐνδόξως διηύθυν-
εν οὗτος».

«Ἦν τόσον ἐνδόξως διηύθυνεν
οὗτος». Ὑπάρχουν περιπτώσεις ποῦ
τὰ πλουσιότερα λόγια στέκονται ἀνί-
κανα νὰ ἐκφράσουν αὐτὸ ποὺ θέλει
νὰ πῇ ἡ καρδιά. Ἡ καρδιά μας ποὺ
φρουκῶνται ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ
εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸν «Πατέρα τῆς
Νίκης» μας. Τὸν ἀκούραστο στρα-
τιώτη Παπάγον ποῦ ἐπὶ μίαν δεκαε-
τιαν ὁδηγεῖ τὸ στρατὸ μας ἀπὸ Νίκην
σὲ Νίκην. Οἱ ἐλεύθερες Ἑλληνικὲς
βουνοπλαγιὲς πάνω στὴς κορυφὰς τῶν
ὁποίων κυματίζει ἀνενόχλητη ἡ γαλα-
νόλευκη τοῦ χρωστέαν πολλὰ. Ὅπως
πολλὰ τοῦ χρωστέαν ἡ Ἑλλάδα γιὰ
τὴν Δόξα ποὺ τῆς ἐξάρισε.

Ὅλοι ἐμεῖς ποὺ ὑπηρετοῦμε ὑπὸ
τὰς διαταγὰς του, γιὰ μιὰ ἀκόμα
φορὰ θέλουμε νὰ τὸν βεβαιώσουμε
ὅτι θὰ τὸν ἀκολουθήσουμε παντοῦ ὅ-
που ἐκεῖνος μᾶς ὁδηγήσει, γιατί ἐξ-
εργουμὲ ἐκ τῶν προτέρων ὅτι τὸ μονο-
πάτι ἀπ' τὸ ὁποῖο θὰ διαβῇ, θὰ εἴ-
ναι τὸ μονοπάτι τῆς ΝΙΚΗΣ!

ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΠΕΝΝΑΣ

Σφιγμένος μέσα στὸ καινούργιο κο-
στοῦμι μοιάζει μὲ γυμνασιόπαιδο ποὺ
πρωτοφόρεσε τὰ μακρυνά. Κάθε τόσο
ἀνεβάζει τὸ χέρι στὸ λαιμὸ γιὰ νὰ
φτιαξῇ τὴ γραβάτα. Τὰ παπούτσια,
καινούργια κι' αὐτά, τὸν κτυποῦν λίγο
μὰ κάνει ποὺ δὲν καταλαβαίνει. Κι'
ὅλο φέρνει τὸ δεξὶ τοῦ χέρι στὴν μέ-
σα ἀριστερὴ τσέπη τοῦ σακκακιῦ του.
Λες καὶ θέλει κάθε τόσο νὰ βεβαιω-
θῇ ὅτι κατὰ πολὺτμο ποὺ φυλάει ἐκεῖ
ὑπάρχει ἀκόμα. Καμμιὰ φορὰ μάλιστα
τὸ βγάζει κι' ἔξω καὶ τὸ καμαρώνει.
«Ἐνα χαρτί εἶναι. Ἐνα μακρόστενο
χαρτί μὲ σφραγίδες καὶ μιὰ φωτογρα-
φία κι' ἄπάνω - ἄπάνω λέει «ΑΠΟ-
ΛΥΤΗΡΙΟΝ». Τὸ βλέπει καλὰ καλὰ
γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι εἶναι ἀλήθεια
κι' ὕστερα προχωρεῖ τὸ δρόμο του,
ὅπου στὴν πρώτη γωνία ποὺ θὰ συ-
ναντήσῃ ἕνα ἀξιωματικὸ σηκώνει ἄ-
φηρημένος τὸ χέρι του καὶ τὸν χαιρε-
τάει. Κι' ὁ ἀξιωματικὸς σταυροκοπιέ-
ται βλέποντας ἕναν πολίτη νὰ χαιρε-
ταεῖ στρατιωτικᾶ.

Μὴν τὸν παραξηγήσετε. Ὑστερα
ἀπὸ σαράντα μῆνες προχτὲς ἀπολύθη-
κε. Πῶς νὰ κόνη λοιπὸν τόσο εὐκολα
ὅλες του τὶς συνήθειες...

Τὸ βράδυ πηγαίνει νὰ βρῇ τὴν παρέα.
— Καλὸς πολίτης! τοῦ φωνάζουν ὅλοι.

Κι' ὁ «πολίτης» στρογγυλοκαθίζει
στὴν πολυθρόνα. Βάζει τὸ ἕνα πόδι
ἀπάνω στὸ ἄλλο μὲ ἄνεση. Τραβᾷ
τοίγαράκι ἀπ' τὸ κουτί καὶ κάθε ρου-
φηξιά καπνοῦ μοιάζει μὲ ἀναστεναγμό.
Καμμιὰ φορὰ κυττάζει καὶ τὸ ρολοῖ.

Ἐντεκάμιση! Πεινιέται ἀπάνω τρο-
μοκρατημένος. Ἀρρρησε...

— Ἡ Ε. Σ. Α. ! φωνάζει, ἀλλὰ ἀμέ-
σως θυμᾶται. Χαιρογελᾷ καὶ ξανα-
στρώνεται στὴν πολυθρόνα κι' ἔτσι
ἀπὸ πείσμα γυρίζει στὸ σπῆτι του
στὶς δύο παρά πέντε !...

Κι' ὅμως τὸ πρῶτ' ὅταν ἀνοίξει τὴν
ἐφημερίδα του ἡ πρώτη του ματιά θὰ
πέσῃ στὸ ἀνακοινώθην τοῦ Ἐπιτελεί-
ου. «Βόρειος Ἑλλάς. Ἐγκαταριστικαὶ
Ἐπιχειρήσεις...» καὶ τότε ὅλη του ἡ
χθελιστὴ χαρὰ μεταμορφώνεται σὲ ἀνα-
μνήσεις. Λίγες μέρες εἶναι ποὺ γύρισε
κι' αὐτὸς ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω. Ἡ λέξη
«Βόρειος Ἑλλάς» ἀντιπροσωπεύει γι'
αὐτὸν κατὰ τὸ ἱερὸ καὶ πολὺτιμο,
ποὺ τίποτα στὸν κόσμον δὲν θὰ τὸν
κάνει νὰ τὰ ξεχάσῃ. Ἀντιπροσωπεύει
πρόσωπα ἀγαπημένα ποὺ τρία χρόνια
τόρα δὲν εἶχαν ἐλπίσει μ' αὐτὰ ἡ Ζωὴ
κι' ὁ Θάνατος. Οἱ ἀξέχαστοι συνάδελ-
φοι. Τὰ ἀγαπημένα παιδιὰ ποὺ ὡς
προχτὲς ἀκόμα μοιράζονταν μαζί τους
τὴν κουράγαν, τὸ παγοῦρι, τὸ φαί.
Τὴν γαρά, τὴν λύπη, τὴς θύμησιν. Πό-
σες βραδυὲς μαζεμένοι γύρω ἀπ' τὴν
φωτιά ἐνῶ περιέμεναν τὸν κίνδυνον νὰ
πλησιασῇ, δὲν ἔκαναν χίλια ὄνειρα.
Καὶ πόσες καὶ πόσες ἀναμνήσεις δὲν
ἦσαν νὰ συντροφεύουν τὴν μοναξιά
τους. Τὰ μυστικὰ των ἦσαν κοινὰ. Ἡ
ζωὴ των, τὸ παρελθόν των γνωστὸ
στὸν καθέναν. Οἱ ἐλπίδες των γιὰ τὸ
μέλλον εἰπωμένες ἐκατὸ φορές
ἐνὸς στὸν ἄλλο. Οἱ φωτογραφίες των
ἀγαπημένων των γυναικῶν περασμέ-

Ἐπιστροφή

νες ἀτέλειωτες φορές ἀπὸ χέρι σὲ χέ-
ρι. Ἡξεραν ἀπ' ἔξω πᾶς πὺς ἡ γυ-
ναῖκα τοῦ Διαμαντῆ ἀπ' τὴν Θεσσα-
λία ε-χε κασιανὰ μαλλιά καὶ μιὰ μαύ-
ρη ἑλῆα στὸ λαιμὸ. Εἶχαν ἀκούσει
τόσες φορές ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Παν-
τελῆ τοῦ Θρακιώτη πὺς ἡ ἀρραβα-
νιστικὰ του ἦταν κατὰξανδὴ σὰν
τὸν ἥλιο καὶ πὺς σὰν θὰ γύριζε πί-
σω στὸ χωριὸ θὰ γενόταν ἕνας γήμιος
ποὺ θὰ χάλαγε ὁ κόσμος. Ἡξεραν
ἀκόμα καλὰ πὺς ὁ μεγάλος γυῖος τοῦ
Δευτέρῃ ἀπ' τὸ Ἄργος θὰ πηγαινε
ἐφέτος στὴν πρώτη τάξη τοῦ Δημοτι-
κοῦ καὶ πὺς ὁ μικρὸς του, καθὼς
τοῦγραφε ἡ γυναῖκα του, μόλις προ-
τομίλῃσε εἶπε τὴ λέξη «μαματά». Κι'
ὁ Δευτέρῃς δακρυζε κάθε φορὰ ποὺ τό-
λεγε γιατί δὲν ἦταν ἐκεῖνὰ τὸν ἀκούση.

Συναδέλφωση τριῶν χρόνων στα-
μάτησε μόλις αὐτὸς ἀπολύθηκε. Τὴν
περίμενε αὐτὴ τὴ στιγμή σὰν τὸν δι-
ψασμένο στὴν ἐρημό. Κι' ὅμως σὰν
ἦρθε τοῦ φάνηκε πὺς ἕνα σφιγμένο
πρωτόγυνωρο τοῦ τύλιξε τὴν ψυχὴ.
Αὐτὸς θαύεψε οἱ ἄλλοι θάμεναν.
Ποιὸς ἔξερε ἂν θὰ ξανατάρωναν στὸ
δρόμο τῆς ζωῆς. Ἀγνωστο ἂν καμμιὰ
φορὰ, θὰ σμίγανε πάλι ὅλοι μαζί νὰ
ξαναθυμηθοῦν τὶς ἀξέχαστες ὥρες
ποὺ πέρασαν... Νὰ τὰ ξαναποῦν, νὰ
τὰ ξανασυζητήσουν, ν' ἀναπολήσουν
τὶς ὥρες τῆς ἀγωνίας, τῆς προσμονῆς,
τοῦ ἐνδοουσιασμοῦ.

Βγαίνει ἔξω νὰ κυττάξῃ τὶς δου-
λειές του ποὺ νεκρώθηκαν σὰ χρόνια
τῆς ἀπουσίας του. Τοῦ εἶναι ἀδύνα-
τον νὰ συγκεντρωθῇ. Ὁ νοῦς του
φτερουγίζει διαρκῶς μακρυνά. Τοῦ μι-
λᾷ καὶ ἀπαντᾷ ἀσυνάρτητα. Τὰ
ὄνειρά του δέχονται διαρκῶς ἐπισκέ-
ψεις ποὺ ἔχονται ἀπὸ μακρυνά. Κάπου
ἀπ' τὰ σύνορα.

Οἱ μέρες περνᾶνε. Οἱ ἀναμνήσεις
εἶναι ἀδύνατο νὰ σβύσουν. Γιατὶ δὲν
εἶναι ἀπλὲς ἀναμνήσεις. Εἶναι κατὰ
παραπάνω. Εἶναι τὸ αἶσθημα ποὺ
νοιώθηκε σὰν στερεθὴς κατὰ ἀγαπη-
μένο, κατὰ μὲ τὸ ὁποῖο σ' ἔχει ἐνω-
σει ἡ ζωὴ κι' ὁ θάνατος. Εἶναι σπον-
δὴ στὸ Θεὸ τῆς Ζωῆς.

Τὸ πρῶτο γράμμα ποὺ ἴληθε ἀπὸ
τοὺς παλινοὺς συναδέλφους τελειώνει
μὲ μιὰ φράση ποὺ τοῦ ἐνισχύει τὴν
ψυχικὴ τὸν ἀνταραχὴ. «Μᾶς ἔλειψες
ἀλλὰ δὲν πρόκειται ποτε νὰ ξεχάσου-
με τὴ φιλία μας. Ἐμεῖς ἀκόμα συνε-
γίζουμε τὸν ἀγώνα ποὺ εὐὺ ἀρχισες
λίγο πρὶν ἀπὸ μᾶς. Οἱ παλιοὶ σου συ-
νάδελφοι...»

«Οἱ παλιοὶ τοῦ συνάδελφο» δὲν
τὸν ξεχνοῦν. Μήπως αὐτὸς ;

Κι' ἔτσι τοῦρχεται καμμιὰ ὥρα...
Θὰ τὸν πιάσῃ τὸ μεράκι. Νὰ τὸν ζω-
σουν χίλιες τρελλὲς σκέψεις. Νὰ πα-
ρατήσῃ καὶ δουλειὰ καὶ κολλάρια καὶ
γραβάτες καὶ Ἀθῆνες... Νὰ ἀρπάξῃ
κανένα γυλιὸ, νὰ φορέσῃ τὴν ἀρβύ-
λα, ν' ἀρπάξῃ τὴ χλαίνη, τὸ ἀμπέχω-
νο καὶ τὸ δίκωρο καὶ νὰ ἀπολυθῇ γιὰ
ἐκεῖ ποὺ ἦταν πρὶν λίγες μέρες. Νὰ
ξαναγαλιάσῃ τὰ «παιδιά», καὶ νὰ πε-
ριμένῃ... καινούργιο ἀπολυτήριο !

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

Εορτάζουμεν σήμερα την επέτειον ή οποία είναι συνέπεια της ιστορικής τραγίας του Έλληνικού Έθνους και συγχρόνως άφετηρία ενός άγώνος αποτελούντος τιμήν δι' ολόκληρον την Έλευθεράν ανθρωπότητα. Διότι της φυλής μας ή προώθησις και ή θυσία υπερέβησαν τα πλαίσια ενός πολεμικού άγώνος ή μίας στρατιωτικής συγκρούσεως. Έγιναν τό σύμβολον της υπεροχής της ανθρωπίνης ψυχής και της εκκορηκτικής δυνάμεως, την οποίαν περικλείει μέσα της μία φυλή όταν πιστεύη εις άξιας πραγματικάς. Καί δεν ήτο δυνατόν νά συμβή διαφορετικώς διότι ενώ οι άνθρωποι παρέρχονται αϊ ιδέαι παραμένουν άθάνατοι και ή γή αυτή εκτρέφει από χιλιετηρίδων τους μαχητάς των ιδεών αιτίνας εγεννήθησαν έδω και διαχετεύθησαν εις την Εύρώπην και εις ολόκληρον τον κόσμον. Η Εύρώπη—μέ την βαθύτεραν έννοιαν—απ' αυτήν την γονίαν της γής έξεκίνησεν και εις της άσπειρέυτου πηγής ήθικου πολιτισμού—της Έλληνικής πηγής—ήντησε τας πνευματικάς βάσεις διά την ζωήν της· εκ της Εύρώπης άργότερον μετελαμπαδεύθησαν αϊ Έλληνικαί πνευματικά άξια εις τας άλλας. Ηπειρους έπομένως και εις τον Νέον Κόσμον. Βαθιυτάτη μελέτη των έκαστου ιστορικών σταθμών και ήθικοπολιτιστικών ρευμάτων της Παγκοσμίου Ιστορίας αποκαλύπτει πλήρως ότι η ΕΛΛΑΣ είναι ή μητέρα της πολιτισμένης ανθρωπότητος. Δικαίως ό μέγας Άγγλος συγγραφέας και Γεωγράφος Έδουάρδος Φρήμαν, στήν Γενική του Γεωπολιτική Ιστορία της Εύρώπης γράφει: «Η ΕΛΛΑΣ είναι ή Εύρώπη καθιεπισημένη και συμπυκνωμένη σέ έναν καθρέπτη. Πράγματι, μολονότι είναι τό μέρος της Εύρώπης πού βρίσκεται πλησιέστερα στην Άσία, είναι από μίαν άποψιν τό Ευρωπαϊκώτερο απ' όλα και τοίτο διότι περισσότερο από κάθε άλλη ευρωπαϊκή χώρα ή Έλλάς έχει τό γνώρισμα πού χαρακτηρίζει ολόκληρον την Εύρώπην, τό έδαφος της δηλαδή άποτελείται από ένα πλήθος νησιών και χερσονήσων και αϊ αυτά της είναι μία διαρκής διαδοχή από κόλπους και ακρωτήρια... Ήταν λοιπόν φυσικώτατο στην ΕΛΛΑΔΑ πριν από τας άλλας ευρωπαϊκάς χώρας νά αναπτυχθί ή, ό,τι έχει τά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Εύρώπης».

Η κατ' έξοχην ευρωπαϊκή αυτή γή εγέννησε πρώτη και τας κατ' έξοχην Ευρωπαϊκάς άξιας. Την έννοιαν της μορφής, του πλαστικού περιγράμματος πού πρέπει νά έχη τό κάθε τι πού αντικρύζουν τά μάτια, ό νοός, ή ψυχή μας, την εκτίμησιν του γνήσιου όχι του σκέτου υλικού αλλά του υλικού πλουτισμένου από την έκτασιν την οποίαν δίδει τό πνεύμα, την υπαγωγήν όλων των πραγμάτων εις τό ανθρωπίνον μέτρον, την ισορροσίαν ατόμου και συνόλου κοινωνικού, την έννοιαν του ανθρώπου μόνον ως όντος κοινωνικού (οι θεοί και τά ζώα μόνον δεν είναι όντα κοινωνικά τονίζει ό Άριστοτέλης) και των έκδηλώσεών του (τέχνης, φιλοσοφίας, επιστήμης, άκορής και της θρησκείας) ως δυνατόν μόνον έντός των κοινωνικών πλαισίων, την δραστηριότητα πού δύναται τας περισσότεράς φορές νά απομακρύνη από την σκηνήν μας τά άλντα μεταφυσικά έρωτήματα. Όλα αυτά τά γνώρισματά είναι Έλληνικά. Είναι γνωρίσματα της ΑΘΑΝΑΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΥΛΗΣ, του πάντοτε πνευματικού ανθρώπου—Έλληνος. Είναι άληθές όμως ότι τον πνευματικόν άνθρωπον βαρύνει μία συντριπτική ευθύνη. Η ΦΥΛΗ ΜΑΣ με τό έργον της γίνεται πάντοτε ό φορέας του άπολύτου μέσα στον κόσμον της πάντα σχετικής πραγματικότητος. Αυτό είναι τό υψηλόν της λειτουργήμα. Η φυλή αυτή είναι συνδετικός κρίκος της έγκοσμίου ζωής με τό άπόλυτον, διά μέσου ώρισμένου κάθε φορά δρόμου, του δρόμου ή της αλήθειας ή της Έλευθερίας. Άν λοιπόν κατά την μακραίωνα ιστορία μας παρουσιάζεται κάπου-κάπου ένα κύμα έκβράζον Λαούς οι όποιοι άμφισβητούν την βάση της ζωής του πνεύματος και της έλευθερίας, δεν είναι καθήκον της φυλής μας νά αγωνίζεται εναντίον αυτού του κύματος; Άποτελεί αυτό άπλώς έναν πόλεμον ή είναι σύγκρουσις πού παρασύρει εις την δίνην της ολόκληρον την υπεριοστορικήν πνευματικήν ζωήν; Άσφαλώς ναι, Άν μία δε-

δομένη στιγμή τό κύμα της Ιστορίας έρχεται νά γρειπίση τον ήθικόν πολιτισμόν του ανθρώπου, δηλαδή τους κανόνες πού σύμφωνα με τά άπόλυτα κριτήρια του πνεύματος πρέπει νά ρυθμίζουν την συμβίωσιν του έλευθερου ανθρώπου, ή Φυλή του άπολύτου—Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΛΗ—δέν επιτελεί ένα υπέρτατον καθήκον όταν μάχεται διά την διάσωσιν των κανόνων αυτής; Ό ήθικός νόμος είναι και αυτός άναμφισβητήτως μία άπόλυτος αλήθεια και θά την υπερασπίζεται πάντοτε. Πότις δύναται νά άρνηθί ότι και ή θυσία του αίματος δεν είναι ένα από τά διαρκώς επιτελούμενα καθήκοντα της φυλής μας;

Είναι άδύνατον νά περιγραφούν εις τά στενά όρια άρθρου ή άρθρων τά μυστήρια άτινα συνήργησαν εις τό νά ζυμωθί μία τόσον δυναμική σάν την ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ φυλή της οποίας ή δυναμικότης, αντικατοπτρίζεται από την δημιουργικότητα, την άντοχήν και τό πνεύμα της Έλευθερίας. Οι μεγάλοι βαθείς μελετηταί της ψυχολογίας των λαών συμφωνούν εις τό ότι ή ΕΞΑΙΣΙΑ ΦΥΣΙΣ—ή τις μόνον ως δώρον της Θείας Προνοίας δύναται νά νοηθί—της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΗΣ είναι ό σημαντικώτερος παράγον της σφυρηλατήσεως μίας άνευ προηγουμένου άνωτέρας πνοής εις την Φυλήν μας. Η άπόλυτος άλληλεξάρτησις της Έλληνικής φύσεως, αίματος και αγωνιστικής παραδόσεως και εις τό ότι αυτή άκριβώς ή άλληλεξάρτησις κατ' άνάγκην προσδίδει στην Έλληνικήν πνευματικήν δημιουργίαν και στην ήθικήν Έλληνικήν ζωήν μίαν βαθιυτάτην ένότητα τόνου, ένότητας όμως πού συνεχίζεται διά μέσου των αιώνων, διότι τό αναλλοίωτον στοιχείον της Έλληνικής φύσεως προσδιορίζει πάντα την μοίραν του πνεύματος της Φυλής μας. Δέν είναι αυτό έργασία του πνεύματος εις την ύλην. Είναι έξάρτησις του νοήματος τό όποιον εκφράζει ή πνευματική μορφή του ανθρώπου από τό μεταφυσικόν νόημα τό όποιον ένσαρκώνει ή φύσις. Καί καμία φύσις της Οικουμένης δεν είναι τόσον μεστή από πυκνότητα δημιουργίας πνευματικής ζωής και αγωνιστικής τάσεως, όσον ή Έλληνική. Η άλληλεξάρτησις αυτή πνεύματος και φύσεως δεν είναι ύποτέλεια του πνεύματος, άλλ' ή μεγαλυτέρα ευτυχία, τό μεγαλύτερον ίσως προνόμιον πού έδόθη εις την φυλήν μας. Με αυτό τό προνόμιον έθανυματούργησεν ό Έλληνοισμός άνά τους αιώνας και ίδίως κατά τας κρίσιμους στιγμάς της Ιστορίας του. Αυτό τό προνόμιον είναι έκείνο τό όποιον ώθει την ΦΥΛΗΝ ΜΑΣ εις τό νά ξεκινά πάντοτε πρωτοπόρος εις κάθε άγώνα του όποιου έμβλημα είναι ή Έλευθερία, ή δικαιοσύνη και ή ήθική. Όταν τας πρωινάς ώρας της Ιστορίας δι' ολόκληρον τον έλευθερον κόσμον ήμερομηνίας, της 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940, ώρισε ό Ύψιστος νά σημάνη μέσα στον ναόν της Ιστορίας τό σημαντικόν του υπέρ Βορμών και Έστίων άγώνος, τότε ή Έλληνική φυλή άρνηθείσα νά συνθηκολογήσ η με την βίαν και την άπανθρωπίαν έστάθη όρθία και πρώτη αντιμετώπισε νικηφόρος την Φασιστικήν Ιταλίαν ήτις κτυπώνας με τό πατροπαράδοτον σιλήτετο της την ΕΛΛΑΔΑ κτυπούσε ολόκληρον την Έλευθεράν ανθρωπότητα. Άναψε ή φλόγα της θυσίας επάνω στον Έλληνικόν βομόν· τό ιερόν σωμα της Ελλάδος, ολόκληρον, ένωσε τον μυστικόν σπασμόν και έδονήθη συνθετικώς ως τό τελευταίον του Έθνικόν μόρον· και έγινε τό θαύμα. Αυτό τό θαύμα δεν είναι πρώτη φορά πού γίνεται στην Ιστορία της Φυλής μας. Καί δεν θά είναι ούτε τό τελευταίον. Διότι ή Έλληνική φυλή μέσα στην προνομιακήν θέσιν της—ήν αναπτύξαμεν άνωτέρω—κρατεί πάντοτε τά σκήπτρα. Δέν είναι μόνον μία πράξις τιμής ή άπόφασις της 28ης Οκτωβρίου 1940. Είναι άκόμα μία πράξις ύψειας και δυναμικότητος. Πρέπει νά είναι κανείς υγιής και χαρούμενος διά νά δυνήθι νά ξεκινήσ η δι' έναν τόσον μέγαν άγώνα και πρós τον δρόμον της νίκης, όπου τό κέρδος της νίκης, θά είναι μόνον ένα στεφάνι δάφνης. Αυτό είναι τό μεγαλειώδες και άθάνατον πνεύμα της ΦΥΛΗΣ ΜΑΣ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΣ ΚΩΝ)ΤΙΝΟΙ
(Λοχαγός Διαβίβασεν)

Τό αεροπλάνο λεγότανε «ό Αρχάγγελος Μιχαήλ» κι' έτρεχε μέσα στο χάος με ταχύτητα φωτός.

Έκτός από τo τακτικό πλήρωμα, ντυμένο στα κα-
ταλευκά ήμαστε μέσα τέσσερις: Ένας κτηματίας, ένας
αλήτης, ένας δημοδιδάσκαλος με μπού-τυριλέμ κι' εγώ,
και μία φουσαρμόνικα κι' έσπαζε όλη την ώρα τό «χαμο-
γέλα καπετάνιε».

Ό δάσκαλος χάιδευε τό μπάμ-τυριλέμ και μās
έκανε μαθήματα άστρονομίας.

—Αυτό που αφήνουμε δεξιά μας είναι ό άστερισμός
του Βέγο. Έχει χρώμα κυανούν και πορφυρόν...

Είχα πεθύνει πρό έντεκα ώρών από αυτοκινητιστικό δυ-
στύχημα κι' ήμουνα εύτυχης που εγκατέλειψα τόν μάταιο
κόσμο των θνητών γεμάτων φθόνου, υποκριτής φίλων,
φλίτ για τά έντομα πιστωτικούς οίκους και ιδρώτα. «Η-
μουνα βέβαιο, ότι οι κληρονόμοι μου θά τραβήντου-
σαν με τόν σωφэр που με καθάρισε και με τις άσφα-
λιστικές εταιρίες για να πάρουν άποζημίωση, αλλά δεν
μου καιγόταν καρφάκι. Άπολαμβάνω τά ουράνια το-
πια που είναι πραγματικά άφθαστα σε μεγαλείο. Κο-
μήτες μπλε και κίτρινοι και κόκκινοι διασχίζουν κάθε
τόσο τό χάος και τό φωτίζουν όλο γύρω, λες κι' ήτανε
βεγγαλικά της Αναστασεως.

«Όλα τ' άστρα είχαν άνάψει τους φάρους τους για
να βλέπουν οι πιλότοι και να μη σπάσουν τά μούτρα
τους άπάνω σε κανένα ουράνιο σώμα.

Συμβουλευώ έσās τους ζωντανούς να γκρεμοτσα-
κιστήτε να πεθάνετε, για να δήτε αυτά που έβλεπα
εγώ. Άξίζει τόν κόπο.

Άπό τόν ρεμβασμόν μου μ' έβγαλε ή άγριοφωτόρα
του κτηματία.

—Δε σκάς ρέ! ξεφώνισες του αλήτη.

Μās ξεκουφάνας με τόν καπετάνιο. Παίξε και τί-
ποτ' άλλο! —Νευράκια έχεις μάστορα χαμογέλασε αυτός.
Σε πείραξε τό ταξίδι;

Κι' άρχισε να παίξει τους «Τρεις Καμπαλλέρος».

Άλλη πρωτοτυπία.

Σε δύο πράγματα δε μπορείς να ύπολογίσης την
ώρα: «Όταν ταξιδεύεις τό υπερπεραν, κι' όταν παίζεις
πόκερ και χάνεις. Έτσι δεν μπορώ να σās πώ πόσες
ώρες ταξιδεύουμε. Είχα βυθιστή σε μία νάρκη όταν χτύ-
πησε τό ήλεκτρικό κουδούνι του αεροπλάνου.

Μία φωτεινή έπιγραφή μās ειδοποίησε: «Έτοιμα-
στήτε, φθάνουμε!»

Ό αλήτης έκρυψε τή φουσαρμόνικα κι' ό δάσκαλος
έβγαλε ένα τσατσαράκι και κτένισε τό μπάμ-τυριλύ του.
Έγώ κοιμώθηκα.

Μαλακά, σά φιλι μαθήτριας του γυμνασίου ό
«Αρχάγγελος Μιχαήλ» προσγειώθηκε.

Πάτησα στη στεριά με κάποιο μούδιασμα.

Χιλιάδες άνθρωποι βρίσκονταν δίπλα μου.

Άντρες, γυναίκες, παιδιά, παπάδες, μπακάληδες,
φυσικάδες, ότι βάζει ό νοϋς σας.

—Είναι διαδήλωσης; ρώτησε.

—Όχι, μούπε μία χοντρή, γλωσσόκοπάνα, με τά
μαλλιά δξυξαναρισμένα. Περιμένουμε τη σειρά μας.

Μουδαιε μπροστά. Μία μεγάλη έπιγραφή με πλη-
ροφόρησε, έγραφε: «Τελωνείον».

—Τί τελωνείο είν' αυτό;

—Νά σās εξηγήσω, προθυμοποιήθηκε ένας τελω-
νειακός υπάλληλος. Έδώ έλέγγουνε τις άποσκευές μας.

—Μά δεν έχουμε άποσκευές.

—Έχουμε τις άμαρτίες μας και τις καλές μας
πράξεις. Όσοι δεν ύπόκεινται σε δασμό τιμωρίας, περ-
νάνε σόαν παράδεισο.

—Κι' οι άλλοι;

—Θά δήτε.

—Μά καλά πότε θά τους προλάβουν όλους αυτούς;

—Α, μη στεναχωριέστε, τους ρουφάνε με σιλό.

Για να περάσω την ώρα μου, άρχισα να κάνω
κόρτε σε μία μελαχροινούλα. Για πρώτη φορά ήμουν
άπόλυτα εύτυχης. Η γυναίκα μου, ή Βασιλική, βρισκό-

ταν στη γή, δισεκατομύρια μίλια μακριά από δώ.

Για πρώτη φορά δεν ήμουνα ύποχρεωμένος ν' άνε-
χομαι τά πάθη της τή γκρίνια της και πρό παντός
έκεινο τό άγριομύστακο πουχε στο έπάνω χείλος και
που τόλεγε κολακευτικά «χνοϋδι».

Η μελαχροινούλα τσίμπαγε. Μου χαμογέλασε κána-
δυ φορές. Θέλησα να τής γράψω ένα σημειωματάκι:

«Αύριο στις έξι στο φαρμακείο του Μαρινοπούλου».

Άλλά ύστερα σκέφθηκα ποιού Μαρινοπούλου; Μήπως

έχει φαρμακείο στο Ύπερπεραν;

Κατάλαβες φίλε μου να λείπη ή Βασιλική και να
χάνω τέτοια ευκαιρία;

Θάσκαζα, αλλά δεν πρόλαβα. Κάτι ένοιωσα να με
σπρώχνει μπροστά, ένα αδιόρατο σπρώξιμο, από κείνο

που σου κάνει ή Έφορεία κάθε φορά που τής καθυστε-
ρείς τίποτα χιλιάριζα.

Μαλακά και ώραία σε στέλνει στη φυλακή. Μόνο
που τό σπρώξιμο τούτο κατέληξε άλλου, στο Τελωνείο.

—Χαρίλαος Καρμπούλας, άκουσα μία φωνή.

—Παρών!

Δέο τελωνειακοί με ψάξαν. Δεν είναι βέβαια προς
τιμήν μου, αλλά μου βρήκανε πολύ περίεργα πράγματα.

Ό ένας μάλιστα από τους δυο κουνύσε τό κεφάλι.

—Άσυνειδησία! έπλε.

—Σ' άρέσανε οι γυναίκες, έκανε, βγάζοντας κατι από
τήν τσέπη μου ό άλλος.

—Τραβάς και τά ποτηράκια σου.

—Βλαστημάς.

—Δες ψέματα.

—Αισχροκέρδεια!

—Με συγχωρείτε, τόλμησα, αλλά αυτά δεν είναι
μόνο δικά μου έλαττώματα. Όλοι οι άνθρωποι τά έχουμε.

—Γι' αυτά θ' αποφασισή ό έλεγκτής.

Ό έλεγκτής ήρθε. Ήταν ένας συμπαθητικός κύριος
θρεμμένος σάν ποντικός σε τυροκομείο. Οι υπάλληλοι
κάνανε την άναφορά τους.

—Δεν είναι σπουδαία έλαττώματα, έπλε ό έλεγκτής.

Άν τόν καταδικάζαμε γι' αυτά, ό Παράδεισος θά εκλει-
νε από τό κεσάτι.

Του χαμογέλασα.

—Ψάξτε, έπλε αυτός, μήπως βρήτε τίποτε πιο σπουδαίο.

Οι υπάλληλοι τσαιστήκανε. Δες και θά πέρανε
βραβεία αν με χαντακώνανε. Δεν μ' ένοιαζε τίποτε άλ-
λο, αλλά με τά ψαχουλέματά τους μ' είχανε τρελλάνει

στο γαργαλητό. Κατά τά άλλα, ήμουνα ήσυχος κι' εύτυ-
χής. Δεν είχα τίποτα τρωτό μαζί μου. Ξαφνικά είδα τόν

τόν ένα από τους δυο να φωτίζεται ολοκληρωτος. Τί διά-
βολο βρήκε; Δεν τό έδειχνε. Τώκρυψε στη φούχτα του

και έπλε:

—Κύριε έλεγκτά!

Ό υπάλληλος του τό φανέρωσε. Ό έλεγκτής συνο-
φρωώθηκε.

—Είσαι παντρεμένος; με ρώτησε.

—Μάλιστα.

—Και μās παιδεύεις τόσην ώρα; Γρήγορα, στην Κόλασι!

—Γιατί, κύριε έλεγκτά;

—Δεν χρειάζεται γιατί παιδί μου. Παντρεμένος δεν
είσαι; Στην κόλασι λόγω βλακειας.

Μου δώσανε μία σπρωξιά και κατρακύλησα στο χά-
ος. Κύνταξα κάτω. Μ' έπιασε φρίκη. Τεράστιες φλόγες

βγαίναν με μία μυρωδιά θειαιφου. Θά καιγόμουνα σάν
ποντίκι. Έβαλα μία φωνή. Η Βασιλική με σζούντηξε

και ξύπνησα. —Που είμαι!

—Τί φωνάζεις σάν μουλάρι βρέ, μου έπλε ή Βασιλική.

Έδώ στο κρεβάτι σου είσαι! Ζών!

Την αντίκρισα μ' όλη τη φρίκη του όνειρου.

Κι' όταν είδα τά πάχη κι' αυτό τό μουστάκι, που έ-
κείνη τό λέει «χνοϋδι» ξανάκλεισα τά μάτια.

—Αράν, έπλε μέσα μου. Γιατί μου τόκνες αυτό
Θεέ μου και με ξύπνησες. Δε μ' έστελνες στη Κόλασι;
Χίλιες φορές... χίλιες φορές!

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΦΟΡΟΣ

ΕΤΟΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Τὴν 15ην Ὀκτωβρίου ἡ περιφερομένη εἰς τὰς γειτονικάς κομμουνιστικάς χώρας «κυβέρνησις» τῶν συμμοριτῶν ἀνεκοίνωσε διὰ «διαγγέλματος» πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν τὴν κατάπαυσιν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ σωθῇ δῆθεν ὁ τόπος ἀπὸ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐκμηδένισιν. Μετὰ δύο ἡμέρας ὁ Πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν κ. Ρόμουλο ἀνήγγειλε τὴν ἀποτυχίαν τῶν συμφιλιωτικῶν προσπαθειῶν τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία εἶχε συσταθῇ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ διὰ τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν συνεννόησιν μετὰ τῶν βορείων γειτόνων μας.

Αἱ δύο αὐταὶ ταυτόχρονοι σχεδὸν ἀνακοινώσεις ἀπετέλεσαν τὰ σημαντικώτερα γεγονότα τοῦ λήξαντος δεκαπενθήμερου, τὰ ὁποῖα φαίνεται εἶναι προορισμένα νὰ ἐπιδράσουν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς νέας καταστάσεως εἰς τὴν ἑλληνικὴν περιοχὴν.

★

Ἡ κατάπαυσις τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖ τὸ διάγγελμα τῶν συμμοριτῶν δὲν ὑπῆρξε βεβαίως—τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αὐτοβούλου ἀποφάσεως αὐτῶν, οὔτε καὶ ἐσημειώθη ὡς συνέπεια τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης τὴν 15 Ὀκτωβρίου. Αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις μεταξὺ τῶν συμμοριτῶν ἀφ' ἑνὸς ὡς ὁργανωμένου συνόλου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ ἀφ' ἑτέρου ἐτετρατίσθησαν μὲ τὴν νικηφόρον ἔκβασιν τῆς μάχης τῶν συνόρων κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγούστον καὶ τὴν εἴσοδον καὶ τῶν τελευταίων συγκεντρωθέντων συμμοριτικῶν ὑπολιμεμάτων εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος κατὰ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἀναζητήσεως πρὸς ἐξόντωσιν κρυπτομένων κομμουνιστικῶν ὁμάδων καὶ μεμονωμένων συμμοριτῶν ἡ δράσις τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ συνεχίζεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας καὶ μετὰ τὸ διάγγελμα τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ τετρατισμὸς τοῦ πολέμου εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ πλήρης ἐκκαθάρισις τῆς καταστάσεως ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἀποκλειστικῶς ἔργον τοῦ Στρατοῦ μας, τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσε καὶ ἐπιτελεῖ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ οἰανδήποτε ἐπίσημον διακήρυξιν τῶν συμμοριτῶν καὶ μάλιστα ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτῶν.

Ὡστόσο σημεῖναι τὸ διάγγελμα σημαντικὸν σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀποτελεῖ πολιτικὸν κείμενον ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντος. Διὰ μέσου τῆς θρασείας φρασολογίας τοῦ ἀποκαλύπτει μίαν πανηγυρικὴν ὁμολογίαν τῆς ἡττῆς τοῦ κομμουνισμοῦ κατόπιν τριῶν καὶ ἡμισσεως ἐτῶν ἀγῶνος καταστρεπτικῆς καὶ ἀγωνιώδους πάλης. Ἡ ἀναγνώρισις δὲ αὐτῆς τῆς ἡττῆς ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἑλληνοφρονος κομμουνιστικὴ ἡγεσία καὶ οἱ πάτρωνές της τῆς Κόμινφορμ ἐπίσθησαν ἀπολύτως ὅτι ἡ συνέχισις τοῦ ἀγῶνος ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ ἀνταρτοπολέμου εἶναι πλέον καὶ ἄσκοπος καὶ ἀσύμφορος δι' αὐτοὺς.

Ἡ πεῖρα τῆς διαρρησάσεως τριετίας τοὺς ἐδίδαξεν ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν εἶναι Κίνα καὶ διὰ νὰ πῆσιν τὸ «σιδηροῦν παραπέτασμα» εἰς τὰς ἑλληνικάς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου δὲν εἶναι ὁ ἀνταρτοπόλεμος ἡ πρόσφορος μέθοδος. Ἀφοῦ ἡ μέθοδος ἀπέτυχε μέχρι τοῦδε νὰ ἐντάξῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν γέννηαν τῆς κολάσεως τῆς ψυχρῆς στέπας εἶναι μαθηματικῶς βέβαιον ὅτι θὰ ἀποτύχῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον. Διότι, ἐνῶ ὁ κομμουνισμὸς ἔχει ἤδη χάσει τὸ μέγιστον τῆς δυνάμεώς του, ἀντιθέτως ὁ ἀντίπαλός του

Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἀνδροῦται καὶ αὐξάνει ὁλονὲν εἰς μαχητικὴν δυνάμιν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ποιοτικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὀπλισμοῦ. Οἰαδήποτε ἐπομένως συνέχισις τοῦ ἀγῶνος θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη συντριβὴν καὶ τῶν τελευταίων ὑπολειπομένων συμμοριτῶν πού εὐρίσκονται σήμερον εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὴν Βουλγαρίαν.

Ἀλλὰ διὰ τοὺς κομμουνιστάς καὶ ἡ ἡττα ὑπόκειται εἰς πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ δημιουργίας εὐμενοῦς ἐντυπώσεως ὑπὲρ τῶν ἀπώσεων των. Τοιοῦτο τρόπος ἡ ἀπώλεια τῆς μάχης παρουσιάζεται ὡς ἐλευθέρως ληφθεῖσα ἀπόφασις περὶ καταπάσεως τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. Παρουσιάζεται ἐν εἴδῃ μονομεροῦς ἀναγκῆς, ἡ ὁποία προσφέρεται θρασυτάτα καὶ ἀναίεστα εἰς τὸ ἔθνος διὰ νὰ σωθῇ δῆθεν ἀπὸ τὴν ὁλοκληρωτικὴν καταστροφὴν, προσφέρεται ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπὶ μίαν ὀκταετίαν ἠσέλησαν μὲ σαδιστικὴν μαρτίαν ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ σώματος, σφάζοντες καὶ δροῦντες καὶ πυρπολοῦντες καὶ καταστρέφοντες τὰ πάντα. Ἡ προσφορὰ δὲ αὕτη γίνεται τὴν παραμονὴν τοῦ τετρατισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συμφιλιωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ ἐν γνώσει ἀσφαλῶς τῆς ἀποτυχίας εἰς τὸ ἔργον της, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐξηρτάτο ἀπολύτως ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴν Ἐννοσίαν, διὰ νὰ ριφθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ ἀποτυχία αὕτη εἰς τὴν δῆθεν ἀδιαλλαξίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

★

Τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἔργου τῆς Συμφιλιωτικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Βαλκάνια ἀνήγγειλε τὴν 17ην Ὀκτωβρίου ὁ Πρόεδρος αὐτῆς καὶ Πρόεδρος τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ΟΗΕ κ. Κάρλος Ρόμουλο.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀπέβλεπε πάντοτε μετὰ συμπαθείας ἀλλὰ καὶ μὲ σκεπτικισμὸν καὶ δυσπιστίαν εἰς τὴν σχετικὴν προσπάθειαν καὶ εἶχε πολὺ ἀμυδρὰς ἐλπίδας ὡς πρὸς τὴν αἰσίαν ἔκβασιν τῆς. Διότι ἐγνωρίζεν ὅτι αὐτὸς μὲν θὰ ὑπεχώρει μέχρι τῶν τελευταίων ὁρίων πού διεγράφαν ἡ ἐθνικὴ του τιμὴ καὶ τὰ ἐθνικά του συμφέροντα, ἀλλ' ὅτι οἱ βόρειοι γείτονες καὶ κυρίως ἡ ὀπισθεν αὐτῶν κινουμένη Σοβιετικὴ Ἐννοσίαν θὰ ἐξηκολούθει νὰ τηρῇ καὶ ἐδῶ τὴν ἀπειλητικὴν πολιτικὴν τοῦ πυγροῦ πολέμου πού ἀσκαί εἰς ὅλα τὰ μέτωπα τῆς σημερινῆς διεθνούς ἐντάσεως. Τὴν ἀπεδέχθη ὅμως ἀπὸ ἀνωτέρων ἀντιληπνὴν τοῦ καθήκοντος καὶ τῶν ὑποχρεώσεων του ἀπέναντι τῆς διεθνούς κοινότητος καὶ διὰ νὰ ἀποδεχθῶν εἰς τὰ ὅμματα ὅλου τοῦ κόσμου αἱ ἀγαθαὶ του προθέσεις καὶ ἡ ἐπιθυμία του νὰ ὑπογράψῃ με τοὺς γείτονάς του συμφωνίαν, ρίπτων εἰς τὴν λήθη τὴν ἐγκληματικὴν τὴν πολιτικὴν τῆς τελευταίας τριετίας ἐναντίον του.

Σήμερον μετὰ τὴν ἀποτυχίαν δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία καὶ εἰς τὴν διεθνή κοινὴν γνώμην ὡς πρὸς τὰ αἰτία τὰ ὁποῖα προσεκάλεσαν τὸ ναυαγίον τῆς συνδιαλλαγῆς με τοὺς βορείους γείτονες. Ἡ Σοβιετικὴ Ἐννοσίαν καὶ οἱ ὑποτακτικοὶ δορυφόροι της, ἀφοῦ ἠνάψαν τὴν πυρκαϊάν τοῦ πολέμου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιμένουν, παρὰ τὴν στρατιωτικὴν ἡττὰν τῶν συμμοριτῶν, νὰ κρατήσουν ἀνοικτὴν τὴν ἀπειλὴν νέων ἐπιδρομῶν τῶν καραδοκούντων εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὴν Βουλγαρίαν συμμοριτῶν. Ἡ ἀρνήσις των νὰ θέσουν ὑπὸ διεθνὴ ἔλεγχον τὴν τύχην τῶν φυγάδων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους των δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχῃ ἄλλο νόημα. Εἶναι λοιπὸν ἔργον τῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆχθῃ πρὸς συζήτησιν τὸ Βαλκανικὸν θέμα νὰ δώσῃ τὴν ἀπαιτητικὴν ἀποφασιστικὴν δικαίωμα ἀμύνης εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν, εἰς ἣν περιπτώσιν ἡθελὼν πραγματοποιηθῇ αἱ ἀπειλαὶ διὰ νέων ἐπιδρομῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, τοῦ ὁποῦ οὐ ἄγαν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν ὄχι μόνον τῆς ἰδικῆς του ἐλευθερίας ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθεριῶν ὅλου τοῦ κόσμου ἤρχισε πρὸ ἐννέα ἀκριβῶς ἐτῶν, δικαιούται μετὰ τὰς τόσας θυσίας του νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως δοθῇ ἐπὶ τέλους μιὰ ὀριστικὴ λύσις εἰς τὸ πολυνετὲς δράμα του.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ Π. ΣΠΗΛΙΑΚΟΣ

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΚΕΣ...

Φ. Φ. Φρανσουάουδου ΤΗΛΕΦΡΑΣΗ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ
ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ...

60N Το άλλο, που στη πλάτη του φορτώσαμε τα κλεμμένα ηλεκτρόνια, γυρεύει να τα διώξει από πάνω του. Δεν θέλει να παρασταίνει τον κλεπτοπόδο. Έτσι, ανάμεσα στα δυο σώματα δημιουργείται η επιθυμία, η τάση, το ένα να πάρει τα χαμένα και το άλλο να δώσει πίσω τα ξένα ηλεκτρόνια.

Αν συνδέσουμε τα δυο σώματα με μια γέφυρα από ηλεκτρόνια τότε το φτωχό σε ηλεκτρόνια σώμα θα συμπληρώσει το έλλειμά του παίρνοντας τα ηλεκτρόνια από το τμήμα της γέφυρας που ακούμπησε επάνω του. Το τμήμα αυτό της γέφυρας, που έχασε έτσι ηλεκτρόνια, αναπληρώνει τα χαμένα από το διπλανό του τμήμα, αυτό από το παρακάτω και έτσι συνεχίζεται η ίδια δουλειά, ώσπου φτάσουμε στο τελευταίο τμήμα της γέφυρας που ακουμπά στο πλούσιο σε ηλεκτρόνια σώμα. Το τελευταίο λοιπόν τμήμα παίρνει τα ηλεκτρόνια, που το λείπουν, από το σώμα αυτό κι' έτσι αποκαθίσταται η ηλεκτρική ισορροπία σ' όλοκληρο το σύστημα.

Πού θα βρούμε όμως αυτή την ηλεκτρονική γέφυρα; Ακούστε:

Μερικά από τα ηλεκτρόνια, που διαγράφουν τις πιο μακρινές τροχιές γύρω από τον πυρήνα των ατόμων τους, κατορθώνουν πολλές φορές, έχοντας βοηθό τη φυγόκεντρη δύναμη που γεννιέται από τη ταχύτατη περιστροφική τους κίνηση, να νικήσουν την έλξη του πυρήνα.

Ξεφεύγουν λοιπόν απ' αυτόν, κινούνται λίγο στο κενό που χωρίζει τ' άτομα, κι' αν βοηθούν κοντά σε άλλο άτομο, που έχασε με τον ίδιο τρόπο κάποιο ηλεκτρόνιο του, αρχίζουν και γυρνούν γύρω από τον πυρήνα αυτού του ατόμου. Ύστερα από λίγο ξεφεύγουν κι' απ' αυτό, πλησιάζουν άλλο άτομο κι' έτσι εξακολουθούν την περιπλάνησή τους από άτομο σε άτομο σαν αλήτες και σά να μη λογαριάζουν κανένα.

Δεν είναι όμως ανάγκη το ίδιο ηλεκτρόνιο να τριγυρίσει όλα τα άτομα. Ένα ηλεκτρόνιο μπορεί, ύστερα από ένα μικρό περίπατο, να συγκρατηθεί στη νέα του τροχιά γιὰ από τον πυρήνα του ατόμου όπου προσκολλήθηκε. Άλλα ηλεκτρόνια από άλλα άτομα ή κι' από το ίδιο άτομο, θα ξεκινήσουν για παρόμοιες περιπέτειες.

Αυτά τα ηλεκτρόνια, που περιπλανώνται από άτομο σε άτομο, λέγονται ελεύθερα ηλεκτρόνια.

Τα όσα όμως είπαμε παραπάνω δε γίνονται στα άτομα όλων ανεξαιρέτως των σωμάτων. Υπάρχουν σώματα που τα άτομά τους κρατούν σφιχτά κοντά στον πυρήνα τα ηλεκτρόνια τους. Άλλα, πάλιν, που επιτρέπουν στα ηλεκτρόνια τους να έχουν μια μικρή

ελευθερία. Τέλος, υπάρχουν και άλλα που δίνουν στα ηλεκτρόνια τους μεγαλύτερη ακόμη ελευθερία.

Στην τάξη των τελευταίων ανήκουν τα μέταλλα. Και ένα από τα πιο ελεύθερα είναι και ο χαλκός, που μας χρησιμεύει στην κατασκευή των ηλεκτροφόρων συρμάτων. Γιατί, ένα πρώτα είναι βέβαιο: Μονάχα τα σώματα, που έχουν τα περισσότερα ελεύθερα ηλεκτρόνια, είναι οι καλοί αγωγοί του ηλεκτρισμού. Αυτά λέγονται αγωγά σώματα ή, απλά, αγωγοί.

Τα σώματα με τα λιγότερα ελεύθερα ηλεκτρόνια λέγονται ημιαγωγά, κι' αυτά, που έχουν τόσο λίγα, ώστε να μην αξίζει τον κόπο ούτε να τ' αναφέρουμε καν, μονωτικά.

Για να κάνουμε λοιπόν μιαν ηλεκτρονική γέφυρα, παίρνουμε ένα κομμάτι χάλκινο αγωγό. Συνδέοντας τώρα τα δυο ηλεκτρισμένα σώματα με τον αγωγό, έχουμε μιαν ηλεκτρονική γέφυρα πρώτης τάξεως, κι' έτσι δημιουργούμε μέσα στον αγωγό μια ροή από ελεύθερα ηλεκτρόνια. Αυτή η ροή ακριβώς αποτελεί το ηλεκτρικό ρεύμα.

Για να κλέβουμε ηλεκτρόνια από ένα σώμα και να τα φέρνουμε σε άλλο, έχουμε ένα σωρό μεθόδους. Μια πολύ εύκολη είναι η χημική μέθοδος. Ένα κομμάτι ψευδάργυρος και ένα κομμάτι χαλκός ηκάρβουνο μέσα σε νερό με νισαντήρι. Να άμείσως το κοινό ηλεκτρικό στοιχείο. Το από νερό και νισαντήρι υγρό, που λέγεται σ' αυτή την περίπτωση ηλεκτρολύτης, κλέβει ηλεκτρόνια από το χαλκό και τα πηγαίνει στον ψευδάργυρο. Όπως βλέπουμε, εκείνα που κλέβονται και μετακινούνται είναι μονάχα τα ηλεκτρόνια. Πρωτόνια και νετρόνια δεν μπορούμε να κλέβουμε.

Κάθε άτομο, άρα και κάθε σώμα, έχει μέσα του ορισμένα πρωτόνια και τα ίδια ακριβώς ηλεκτρόνια. Αν ένα σώμα έχει 10 π.χ. πρωτόνια, έχει και 10 ηλεκτρόνια. Αν έχει 32 πρωτόνια, έχει και 32 ηλεκτρόνια κ.ο.κ.

Αν λοιπόν αφαιρέσουμε από ένα σώμα, που έχει π.χ. 28 πρωτόνια και 28 ηλεκτρόνια, (και βρίσκεται έτσι σε ουδέτερη κατάσταση), 5 ηλεκτρόνια, το σώμα τελικά μένει με 28 πρωτόνια και 23 ηλεκτρόνια. Σ' αυτή τη περίπτωση τα πρωτόνια υπερτερούν από τα ηλεκτρόνια κατά πέντε και, επειδή τα πρωτόνια αντιπροσωπεύουν θετικό ηλεκτρισμό, το σώμα παρουσιάζεται στον έξω κόσμο θετικά ηλεκτρισμένο. Αν, αντιθέτως, αντί ν' αφαιρέσουμε προσθέταμε στο σώμα ηλεκτρόνια, τότε θα υπερτερούσαν σ' αυτό τα ηλεκτρόνια σχετικά με τα πρωτόνια του και το σώμα θα παρουσιαζόταν αρνητικά ηλεκτρισμένο, αφού τα ηλεκτρόνια είναι αρνητικά. Λοιπόν, σύμφωνα μ' αυτά, αν μάς πούν πως ένα σώμα είναι θετικό, ή πως έχει θετική τάση, θα εννοούμε πως το έχουν κλέψει ηλεκτρόνια και θέλει ν' αναπληρώσει όποσδήποτε τα χαμένα. Αν πάλι μάς

πούν, πώς το σώμα αυτό είναι αρνητικό ή πώς έχει αρνητική τάση, θα πη, πώς το σώμα αυτό έχει περισσότερα ηλεκτρόνια απ' όσα του ώρισε η μητέρα Φύση και θέλει να τα διώξει από πάνω του με κάθε τρόπο.

Τήν τάση τη μετρούμε σε βόλτ.

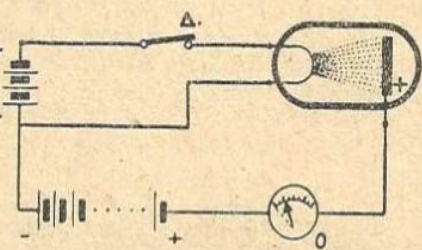
Πού πάμε όμως; Μήπως ξεχάσαμε το κύριό μας θέμα; "Οχι.

Αυτά όλα ήταν απαραίτητα για να καταλάβουμε τα ωραία πράγματα που θα δούμε παρακάτω.

Η ΛΥΧΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΗΛΕΚΤΡΩΔΙΩΝ

Με την άδειά σας τώρα θα κάνουμε μια προσθήκη στη λάμπα μας (Σχ. 1). Μέσα σ' αυτήν βρίσκεται,

πως και πριν, το νήμα, βάζουμε τώρα και μια μεταλλική πλάκα, ένα δεύτερο ηλεκ-

τρόδιο. Αυτή τη πλάκα τη συνδέουμε με το θετικό πόλο μιας πηγής ηλεκτρικού ρεύματος. Τον αρνητικό πόλο της ίδιας πηγής τον συνδέουμε με το κύκλωμα του νήματος. Έτσι σχηματίζουμε ένα νέο κύκλωμα, στο οποίο συνδέουμε και ένα ηλεκτρικό όργανο μετρήσεως O, για να βλέπουμε αν διαρρέεται ή όχι από ρεύμα και πόσο είναι το ρεύμα.

Το νήμα το ονομάζουμε **κ ά θ ο δ ο** και την πλάκα **ά ν ο δ ο**. Η λάμπα μας παίρνει πια το όνομα της **λ υ χ ν ί α ς** των δύο **ή λ ε κ τ ρ ω δ ί ω ν** ή της **δ ι ο δ ι κ ή ς λ υ χ ν ί α ς**. Η λυχνία λοιπόν των δύο ηλεκτροδίων έχει, όπως βλέπουμε στο σχ.1, δύο κύκλωμα. Το ένα, το **κ ύ κ λ ω μ α** της **κ ά θ ο δ ο υ**, περιλαμβάνει την πηγή, τους τροφοδοτικούς αγωγούς, το διακόπτη Δ και την κάθοδο. Το άλλο, το **κ ύ κ λ ω μ α** της **ά ν ο δ ο υ**, περιλαμβάνει την πηγή, τους τροφοδοτικούς αγωγούς, το όργανο O, την άνοδο από τη μία μεριά και την κάθοδο από την άλλη. Έδω μās γεννιέται όμως το ερώτημα: Πώς θα κυκλοφορήσει το ρεύμα σ' αυτό το κύκλωμα, αφού η κάθοδος δε συνδέεται με την άνοδο με ηλεκτρονική γέφυρα; Πριν λύσουμε αυτή την απορία, πρέπει να μη ξεχάσουμε δυο πράγματα ακόμη: Πρώτα-πρώτα, τα μόρια του αέρα, που υπάρχουν μέσα σ' αυτή τη λάμπα, είναι απείρως λιγώτερα απ' αυτά που υπάρχουν στη λαμπίτσα των φαναριών της τσέπης. Η λάμπα μπορεί να θεωρηθεί πραχτικά σαν ολότελα άδεια από αέρα. Ύστερα, η τάση της ηλεκτρικής πηγής, που τροφοδοτεί το κύκλωμα της ανόδου, είναι πολύ πιο μεγαλύτερη από την τάση της πηγής στο κύκλωμα του νήματος. Αν η τελευταία είναι 4,5 βόλτ, η **ά ν ο δ ι κ ή** **τ ά σ η**, όπως

λέγεται η τάση της πηγής που τροφοδοτεί την άνοδο, μπορεί να είναι 200-400 βόλτ κι' ακόμη πα-
ραπάνω.

Η **ά ν ο δ ι κ ή** πηγή αφαιρεί πολλά ηλεκτρόνια από την άνοδο, που βρίσκεται ενωμένη στο θετικό της πόλο, και τα μεταφέρει στον αρνητικό, δηλαδή το νήμα, γιατί αυτό συνδέεται με τον αρνητικό της πόλο. Η άνοδος, αφού βρίσκεται τόσο θετικά ηλεκτρισμένη, δηλαδή τόσο φτωχή σε ηλεκτρόνια, που έχασε. Από την άλλη μεριά, η αρνητική κάθοδος, πλούσια απ' τα κλειμμένα ηλεκτρόνια, θέλει να ξεφορτωθῇ, δεν μπορεί όμως να τα ελευθερώσει, γιατί είναι κρύα.

Αν κλείσουμε το διακόπτη Δ του κυκλώματος της καθόδου, το ρεύμα της πηγής κυκλοφορεί στο κύκλωμα, ζεσταίνει την κάθοδο, κι' αυτή, μία που ζεστάθηκε, δημιουργεί γύρω της το σύννεφο από τα ηλεκτρόνια, που αναφέραμε στα προηγούμενα.

Αυτήν όμως τη φορά τα ηλεκτρόνια δε στριφογυρίζουν γύρω στο νήμα, γιατί μέσα στη λάμπα βρίσκεται η διψασμένη για ηλεκτρόνια θετική άνοδος που τα έλκει. Εδνυχώς ανάμεσα σ' αυτήν και την κάθοδο δεν υπάρχει αέρας, που αποτελεί εμπόδιο στην κίνηση των ηλεκτρονίων. Φεύγουν λοιπόν τα ηλεκτρόνια από την κάθοδο και πάνε προς την άνοδο, δημιουργώντας έτσι την επιθυμητή ηλεκτρονική γέφυρα.

Απ' εκεί πηγαινούν στην **ά ν ο δ ι κ ή** πηγή, κι' απ' αυτήν πάλι προς το νήμα για να εξακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο, γιατί η πηγή δεν παύει να αφαιρεί ηλεκτρόνια από την άνοδο και να τα μεταφέρει στην κάθοδο.

Τα ηλεκτρόνια λοιπόν διαρρέουν το κύκλωμα της ανόδου. Αυτή η ροή τους όμως αποτελεί το ηλεκτρικό ρεύμα. Το κύκλωμα άρα της ανόδου διαρρέεται από ρεύμα καθ' όλο το χρονικό διάστημα που είναι αναμμένη η κάθοδος. Το όργανο O δείχνει το πέραςμα αυτού του ρεύματος. Κόβουμε το κύκλωμα της καθόδου ανοίγοντας τον διακόπτη: Παύει σ' αυτό το ρεύμα, κρυώνει η κάθοδος κι' έτσι γίνεται ανίκανη να ελευθερώσει ηλεκτρόνια. Έξαφανίζεται λοιπόν η ηλεκτρονική γέφυρα μέσα στη λυχνία και το κύκλωμα της ανόδου κόβεται.

Ο αριθμός των ηλεκτρονίων, που πηγαινούν στην άνοδο, εξαρτάται από την τάση που τροφοδοτεί την κάθοδο, (γιατί από την τάση αυτήν εξαρτάται και ο βαθμός θερμάνσεως της καθόδου) και, ως ένα όριο, και από την τάση της ανόδου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τελευταία τάση, τόσο μεγαλύτερη είναι και η επιτάχυνση των ηλεκτρονίων τόσο μεγαλύτερη άρα και η ταχύτητα με την οποία φτάνουν στην άνοδο. Ως έδω έχουμε την κοινή διοδική λυχνία.

(Η συνέχεια στο επόμενο)

Οι Διαβιβάσεις τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας τοῦ ΔΕΛ. Β. ΣΦΥΡΟΦΡΑ καὶ τὸ Βυζάντιο

Γ' ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΙ

Ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς δὲν ἔχομε συγκεκριμένους πληροφορίες γιὰ τοὺς ἀγγελιαφόρους. Ὅτι ἔχομε προέρχεται ἀπὸ σκόρπιες πληροφορίες, σπαρμένες ἐδῶ κι' ἐκεῖ, πού μὲ κόπο μπορούμε νὰ τις μαζέψουμε. Ἡ ἔλλειψη αὐτὴ τῶν εἰδήσεων ὀφείλεται στὸ ὅτι μόνο σὲ ἔκτακτες περιστάσεις καὶ πὺλ συγκεκριμένα σὲ περιπτώσεις ἐκστρατειῶν, χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τοὺς ἀγγελιαφόρους γιὰ νὰ στέλνονιν ἀπὸ τὰ μέτωπα τὶς εἰδήσεις ἢ ἀπ' τὶς πολιτεῖες τὶς διαταγὲς στοὺς στρατηγούς. Καὶ ἡ προσωρινότητα αὐτὴ τῶν ἀγγελιαφόρων εἶναι δικαιολογημένη, ἀν λάβουμε ὑπ' ὄψη μας, ὅτι στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα δὲν ὑπῆρχαν κράτη μὲ τὴ σημερινή μορφή, ἀλλὰ ἀνεξάρτητες πολιτεῖες, χωρὶς ἔκτεταμένα σύνορα.

Εἶναι πολὺ γνωστὴ ἡ πληροφορία τοῦ Ἡροδότου (VI, 105) γιὰ τὸν «ἡμεροδρόμο» Φειδιππίδην πού τὸν ἔστειλαν οἱ Ἀθηναῖοι στὴ Σπάρτη γιὰ νὰ ζητήσουν βοήθεια στρατιωτική, ὅταν ὁ Περσικὸς χειμαρρὸς ἐρχόταν ἀπειλητικὸς ἐναντίον τῆς πόλης τους. Κι' ὁ Φειδιππίδης ἔφθασε «δευτεραῖος» σὲ δύο μέρες, στὴ Σπάρτη καὶ μετεβίβασε στοὺς ἄρχοντες τὴν παρ' ἀγγελία τῶν Ἀθηναίων.

Ἀνώνυμος εἶναι—ὅπως ὅλοι οἱ μεγάλοι ἥρωες—ὁ ἀγγελιαφόρος πού ἔτρεξε στὴν Ἀθήνα μετὰ τὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνα, γιὰ νὰ φέρῃ μέσα σὲ λίγες ὥρες τὸ εὐχάριστο ἄγγελμα τῆς συντριπτικῆς νίκης ἐναντίον τῶν Περσικῶν στρατευμάτων, πού τὰ δόρατα καὶ τὰ ξίφη τους «θάρρυναν τὸν ἥλιο».

Σὲ κάποιο ἄλλο σημεῖο τῆς ἱστορίας του ὁ Ἡρόδοτος (IX, 12) μᾶς λέει πὼς οἱ Ἀργεῖοι στρατηγοὶ ἔστειλαν «κῆρυκα» τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἡ πληροφορία αὐτὴ μᾶς κάνει νὰ συμπεράνωμε πὼς ὑπῆρχαν πολλοὶ ἡμεροδρόμοι, ἀφοῦ ὑπῆρχε ἡ δυνατότητα νὰ διαλεχθῇ ὁ καλύτερος σὲ μιὰ ἀνάγκη.

Εἶναι χαρακτηριστικὸ πὼς ἐνῶ γιὰ τοὺς Ἕλληνες οἱ πληροφορίες τοῦ Ἡροδότου εἶναι λιγοστὲς, ἔχομε ἀπ' τὸν ἴδιο συγγραφέα μιὰ λεπτομερὴ περιγραφὴ, σχετικὴ μὲ τοὺς ἀγγελιαφόρους τῶν Περσῶν. Δὲν ὑπάρχει, μᾶς λέει, θνητὴ ὑπαρξὴ πὺλ γρήγορη ἀπ' αὐτοὺς. Ὑπάρχουν σὲ κάθε μέρας ἀπόσταση σταθμοὶ μὲ ἄλογα καὶ ἄνδρες, προσωρισμένους νὰ διανύουν δρόμο μίᾳ μέρας. «Οὔτε θύελλα, οὔτε βροχή, οὔτε ζέστη, οὔτε νύχτα τοὺς ἐμποδίζει νὰ τρέξουν ὅσο τὸ δυνατό πὺλ γρήγορα. Τρέχοντας ὁ πρῶτος παραδίνει τὴ διαταγὴ στὸν δεύτερο, ὁ δεύτερος στὸν τρίτο καὶ ἐν συνεχείᾳ παραδίδεται ἡ διαταγὴ στοὺς ἄλλους, καθὼς στὴν λαμπαδηφορία πού γίνεται πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡφαίστου». (VIII, 98).

Ὁ Θουκυδίδης καὶ οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἱστορικοὶ δὲν εἶναι περισσότερο πληροφοριακοί.

Καὶ μόνο στὴν ἐποχὴ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀναφέρονται πάλι οἱ ἀγγελιαφόροι, πού διασχίζανε τοὺς μακρυνοὺς δρόμους τοῦ ἀπέραντου κράτους, πού δημιουργεῖσε ἡ τόλμη καὶ ἡ φιλοδοξία τοῦ Μακεδόνα στρατηγοῦ καὶ πολιτικοῦ. Ἀλλὰ καὶ γι' αὐτὴν τὴν ἐποχὴ δὲν ἔχομε εἰδήσεις ἀρκετὲς, ὥστε νὰ σχηματίσωμε μιὰ εἰκόνα γιὰ τὶς «δι' ἀγγελιαφόρων» ἐπικοινωνίες καὶ νὰ δοῦμε πὼς ἀντιμετωπίστηκε τὸ τεράστιο πρόβλημα πού δημιουργεῖσε ἡ ἐπέκταση τοῦ κράτους.

★

Τὸ Βυζάντιο ἔδωσε μεγάλη σημασία στὸ θεσμὸ τῶν ἀγγελιαφόρων, γιατί τὰ διάφορα μέτωπα, καθὼς εἶδαμε καὶ ἄλλοτε, ἔπρεπε νὰ ἔχουν σύνδεσμο μὲ τὴν πρωτεύουσα, καὶ ἡ ἐπικοινωνία νὰ εἶναι ἀσφαλὴς καὶ γρήγορη.

Κατάλληλοι δρόμοι εἶχαν κατασκευασθῇ, λιθόστρωτοι ἢ ἐπιχωματωμένοι, κυρίως γιὰ τὶς μεταφορὲς στρατευμάτων, ἀλλὰ οἱ ἴδιοι αὐτοὶ δρόμοι ἐξυπηρετοῦσαν καὶ τὴν ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία τῆς Αὐτοκρατορίας, γιατί μπορούσαν νὰ τοὺς χρησιμοποιήσουν οἱ ἀγγελιαφόροι ὁποιαδήποτε ἐποχὴ τοῦ χρόνου.

Ὁ ἱστορικὸς τοῦ Ἰουστινιανοῦ Προκόπιος (βος αἰ.) μᾶς πληροφορεῖ στὰ «Ἀνέκδοτα» του πὼς σὲ δρόμο μίᾳ μέρας γιὰ βᾶδιμα πεζοῦ (38 χιλιόμετρα), ὑπῆρχαν 5 μέχρι 8 σταθμοὶ ἐφίππων ἀγγελιαφόρων. Σὲ κάθε σταθμὸ ὑπῆρχαν πάντοτε σαράντα ἄλογα στραμένα, μὲ ἀνάλογους ἱππεῖς, πού μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἦταν διαρκῶς ἐτοιμοκίνητα. Ὅταν ὁ ἐφίππος ταχυδρόμος ἔφερε τὰ ἔγγραφα στὸ σταθμὸ, τὰ παρελάμβανε διαδοχικὰ ὁ ἄλλος, πού ἦταν κι' ὅλας ἐτοιμος, κι' ἔτσι μιὰ διαταγὴ μπορούσε νὰ σταλῇ σὲ μιὰ μέρα σὲ ἀπόσταση 380 χλμ. Δὲν χρειάζονταν παρὰ μόνο 60 ὥρες γιὰ νὰ φθάσῃ ἕνα μήνυμα ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη στὸ πὺλ μακρυνὸ σημεῖο τῶν ἀνατολικῶν συνόρων.

Ἴσως, ἀν δὲν ὑπῆρχε σήμερα τὸ ἀεροπλάνο, θᾶπρεπε νὰ ζηλεύωμε τὴν ὁργάνωση τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Βυζαντίου...

★

Προσπαθήσαμε σὲ τρία σύντομα σημειώματα νὰ δώσωμε μιὰ γενικὴ εἰκόνα τῶν ἐπικοινωνιῶν σὲ παλιότερες ἐποχές. Τὸ θέμα εἶναι τόσο πλατὺ, πού οὔτε νὰ σκεφθοῦμε κἂν δὲν τολμοῦμε ὅτι τὸ ἐξαντλήσαμε. Μιὰ μόνο λεπτομερέστερη μελέτη ὅμως θὰ εἶχε τὴ θέση τῆς σὲ εἰδικὸ ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ καὶ ἡ σχετικὴ ἔρευνα θ' ἀπαιτοῦσε χρόνο πολὺ.

Κι' ἀν τὰ στοιχεῖα πού δώσαμε, ἀπλῶς καὶ μόνο θίγουν τὸ θέμα, ἂς γίνουν δεκτὰ σὺν ἐλάχιστῃ συμβολῇ στὴν ἱστορία τῶν Διαβιβάσεων, στὴν ἐξέλιξη τῶν ἐπικοινωνιῶν, πού οἱ ἀρχές τους χάνονται στὰ βάθη τῆς ἱστορίας.

28η 'Οκτωβρίου, 'Ημέρα 'Ελληνική

Του κ. ΣΤΡΑΤΗ ΜΥΡΙΒΛΗ

Μέσα στη βιογραφία της 'Ελληνικής Φυλής ή 'Ιστορία σημαδεύει μερικές ημερομηνίες που απο-τελούν σταθμούς βιολογικής σημασίας για την ίδια τη Φυλή και συγχρόνως ύψηλά κριτήρια για την ευ-γένεια ολόκληρης της 'Ανθρωπότητας. Τέτοιες ημε-ρομηνίες μ'αξ έδωσαν πυκνές ή περίοδος των Μηδι-κών, κατόπιν ή Βυζαντινή χιλιετηρίδα και αργότερα το Είκοσιένα.

'Ανάμεσα σ' αυτές τις κοσμοϊστορικές ελληνικές ημερομηνίες, είναι και τούτη ή 28η 'Οκτωβρίου του 40, προς την όποια γυρίζει πάλι σήμερα ή 'Ελλάδα το ματωμένο της πρόσωπο, για να πάρει συνείδηση της 'Ιστορικής της αποστολής και του χρέους που της επιβάλλει ή αποστολή αυτή.

'Η ημερομηνία αυτή είναι ή νεώτατη 'Ελληνική 'Ημέρα κατά την όποια ή Φυλή έθεώρησε την ταυ-τότητά της μπροστά στο θείο και το πανανθρώπινο κριτήριο. 'Η ταυτότητά της απέδειχτηκε γνήσια, σφραγισμένη με όλες τις κόκκινες βούλες των αγίων ήρώων και μαρτύρων που επί τριάντα αιώνες την έχουν επικυρώσει με το αίμα της καρδιάς τους.

Καλά κάνει ή 'Ελληνική Φυλή να γυρίζει κάθε χρόνο σαν σήμερα τα μάτια της προς την 'Ημέρα της 28ης του 'Οκτώβρη. Διότι ή μέρα αυτή της ά-νήκει ολόκληρη. Το φώς της, που κατηύγασε ολό-κληρη την 'Ανθρωπότητα, είνε από τη φλόγα της ψυχής της. Μιάς ψυχής ισόρροπης, αντρίκιας και δυ-νατής, που κήκε πασίχαρη πάνω στο Βωμό της Θυσίας, για να φέξει, και να δείξει το δρόμο της 'Αξιοπρεπείας σ' όλους τους ανθρώπους της Γης.

Σήμερα κανένας ξένος δεν χωρεί στον έθνικό Ναό που λειτουργείται ή Φυλή. Μόνο οι μεγάλες Σκιές των προγόνων, οι ιερές Σκιές των 'Ηρώων και των Μαρτύρων ας μ'ας παραστέκουν γύρω στα μεγάλα κενοτάφια, γύρω στους άμετρητους δίσκους των κολλύβων, που κάθε κόκκος του σιταριού των είναι μια φλογερή Ψυχή που προσεύχεται κοντά μας. Προσεύχεται άδρατη και ασύλληπτη και δυναμάνει

τη θέλησή μας, και στερεώνει το χέρι μας, να μην τρέμη.

'Η 28η 'Οκτωβρίου δεν βασίλεισε μέσα στις καρ-διές μας. Κρατάει τώρα όχτω χρόνια. Χρόνια φω-τιάς, αίματος και δακρύων. Όλα αυτά τα χρόνια ή Φυλή κρατεί άλεκέδιαστο το φώς της 28ης 'Οκτω-βρίου. Θα το κρατήσει ως το τέλος, γιατί έτσι έγινε πάντα, γιατί έτσι θα γίνεται πάντα ως τη συντέλεια του Κόσμου.

Και όταν θα κλείσει τον κύκλο της αυτή ή 'Ελ-ληνική Μέρα, πάλι το 'Εθνος θα γυρίζει προς το ά-βασίλευτο φώς της, κάθε φορά που θα χρειαστεί να ανανεώσει την ταυτότητά της τη φυλετική, την ταυ-τότητα του Πολιτισμού της, της Λεφτεριάς της και της Δικαιοσύνης της. Είναι μια πηγή από άστέρει-το φώς, για να άντλει επί χίλια χρόνια το Γενος την προπόληση προς τις μυστικές δυνάμεις του και την ασάλευτη πίστη προς τον έναντό του.

Χαμηλώνουμε σήμερα τις αντρίκιαστες σημαίες μας μπροστά στην 28η 'Οκτωβρίου. 'Η ψυχή μας μελετά τα άνδρεία παλληκάρια, τους αγίους και τους μάρτυρας της δικταετίας. 'Η ψυχή μας γονατίζει μπροστά στους ιερούς λαβωμένους μας, μπροστά στους 'Εθνικούς 'Αναπήρους μας, που έδωσαν τα νεανικά τους πόδια, για να σταθεί όρθια ή 'Ελλάδα, που έδωσαν τα δυνατά τους χέρια, για να κρατήσει το όπλο της άμύνης της ή 'Ελλάδα.

Σήμερα ας παραμερίσουν οι ξένοι, αυτοί που μ'ας αγαπούν και αυτοί που μ'ας συκοφαντούν, αυτοί που μ'ας βοηθούν και αυτοί που γράφουν με το αίμα μας πολιτικά δοκίμια. 'Ας παραμερίσουν και οι προδότες, και οι ολιγόπιστοι, και οι πονηροί, και οι έπιτήδειοι, και οι άνανδροι, και οι συνοδοιπόροι του έχθρου, και οι ουδέτεροι.

«Και μονάχα ας ακολουθάνε
όσοι επράξαν λαμπρά».

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΛΗΣ

'Η τελευταία μελέτη...

Ώρα 5.10 πρωινή.

Τὸν γλυκὸ καὶ ἀνάλαφρο ὕπνο τῶν Εὐδελίδων, διέκοψεν ἡ ὀρεγμάλινη ἰαχὴ τοῦ ἐγερτηρίου. Πότε ξημέρωσε! ἀναρωτήθηκα.

Σὰν μελίσσια ξεχύθηκαν οἱ μαθηταὶ ἀπ' τοὺς θαλάμους.

Ὁ σαλπικτής δὲν εἶχε ἀκόμα τελειώσει τὸ σάλπισμά του κι' ἀρχίζει ἡ σωματικὴ ἀγωγή στὸ γυμναστήριο!

Στὰ μελετητήρια...

Βυθισμένοι τώρα οἱ εὐέλπιδες στὸ διάβασμά των, προετοιμαζὰν τὰ μαθήματα τῆς ἡμέρας. Κάπου-κάπου πεταλούδιζαν τὰ βλέφαρα μερικῶν, ἀδυνατώντας νὰ συγκρατηθοῦν ἀπ' τὴ πρωινὴ νύστα.

Δειλὰ-δειλὰ ξεπρόβαλαν οἱ πρῶτες ἀχτίνες τοῦ ἡλίου, ξεδιαλύνοντας τὸ θαμπόφως.

Ἡ μέρα εἶχε πάρει γιὰ καλὰ.

Ἀπ' τὰ παράθυρα τῶν μελετητηρίων, ξεχώριζε κανεὶς, στὴ μεγάλη αὐλὴ τῆς Σχολῆς, μιὰ ἀσυνήθιστη κίνησι. Ὁ Στρατηγός, ὁ Ὑποδιοικητὴς καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοί, ἦσαν μαζεμένοι καὶ συζητοῦσαν μετὰ τῶν...

Αὐτὴ ἡ συζήτηση, ἡ ἀσυνήθιστη κίνησι κατὰ προέβλεπε. Κάτι τὸ σοβαρὸ συνέβαινε.

Ξαφνικὰ μέσα στὴ τάξη μπαίνει ὁ λοχίας ὑπηρεσίας. Ἡ προσοχὴ ἀπεσπάσθη ἀπ' τὸ διάβασμα. Προχώρησε πρὸς τὸν ἀρχηγὸ καὶ μὲ χαμηλὴ φωνὴ τοῦ εἶπε ὅτι τὸν ἤθελε ὁ Ὑποδιοικητής. Μετὰ φύγαν καὶ οἱ δύο μαζί... Μελέτη...

Σὲ λίγο τὸ κόμπολο ἔτρεξε, ἡ πόρτα ἀνοίξε, τὸ διάβασμα σταμάτησε καὶ ὅλων τὰ μάτια στηλώθηκαν ἐπάνω στὸν ἀρχηγό, ποὺ ἔμπαινε στὴ τάξη. Φαινόταν ταραγμένος. Κάτι ἤθελε νὰ πῇ. Δίσταζε.

Ἐπὶ τέλους ἀνοίξε τὸ στόμα του. Ὅλοι κρεμαστήκαμε ἀπ' τὰ χεῖλη του.

— Παιδιά, ἡ Ἰταλία μᾶς κήρυξε τὸν πόλεμο! Ζήτω ὁ πόλεμος! Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Κόμπιασε ὁ ἀρχηγός.

Ἐνα τραγικὸ ἀνατριχίασμα διέτρεξε ὅλον ὡνε τὸ κορμί. Ὅμοιο σὰν ἐκεῖνο, ποὺ αἰσθάνεται κανένας ἀπ' τὸ φαινόμενο τοῦ Θαλῆ.

Πεταχθήκαμε ὅλοι τότε ὄρθιοι κραυγάζοντας:

— Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

— Ζήτω ὁ πόλεμος!

Καὶ ξεχυθήκαμε στοὺς διαδρόμους τῶν μελετητηρίων καὶ στὴν αὐλὴ τῆς σχολῆς.

Οἱ ἔκτακτες ἐκδόσεις τῶν πρωινῶν ἐφημερίδων ἀνήγγελλαν κι' αὐτὲς μὲ μεγάλα γράμματα τὸ κοσμοϊστορικὸ γεγονός τῆς ἀντιστάσεως. Μπροστὰ τὰ διαγέλματα τοῦ Βασιλῆα μᾶς καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Νὰ καὶ τὸ πρῶτο ἀνακοινωθὲν:

«Αἱ Ἰταλικαὶ στρατιωτικαὶ δυνάμεις προσβάλλουν ἀπὸ τῆς 5.30 π.μ. σήμερον τὰ ἡμέτερα τμήματα προκαλύψεως τῆς Ἑλληνοαλβανικῆς μεθορίου. Αἱ ἡμέτεραι δυνάμεις ἀμύνονται τοῦ πατρίου ἐδάφους».

Ἐκείνη τὴ μέρα 274 τριτοετῆς εὐέλπιδες ἀφῆναν τὰ θρανία τῆς Σχολῆς καὶ ἀνεχώρουν γιὰ τὸ μέτωπο, γιὰ νὰ φράξουν μὲ τὰ νεανικά κορμιά των τὸ διάβα τοῦ ἐχθροῦ. 274 νέοι ἱερολοχίται ἐφύγαν γιὰ τὰ Ἀλβανικὰ βουνά, γιὰ νὰ γράψουν πολλοὶ μὲ τὸ αἷμα τους, γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τὴν ἀθάνατη ἐκείνη φράση, ποὺ γράφτηκε στὶς Θερμοπύλες πρὶν διόμισιν χιλιάδες χρόνια:

Ὁ ξεῖν ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίους, οἱ τῆδε κείμεθα τοῖς ζεῖνόν τιμασι περὶθόμενοι.

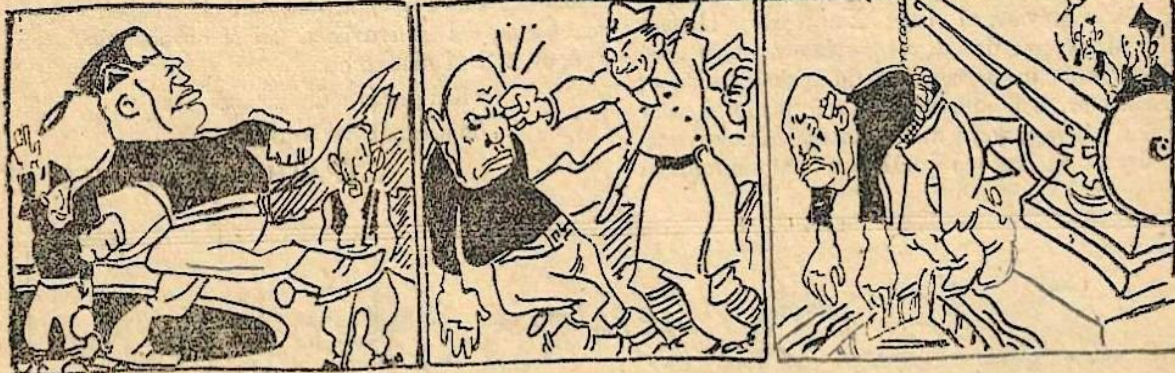
Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
Λοχαγός

ΗΛΘΕ... ΕΙΔΕ... ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΑΖΕΨΑΝ ΜΕ ΤΗ ΣΕΣΟΥΛΑ!

VENI...

...VIDI...

...ΒΙΝΤΣΙ!

Ξεκίνησε μιὰ μέρα τὸ «κορόϊδο ὁ Μουσολίνι» φουσκωμένος σὰν χειστογεννιάτικος γάλλος... Πατούσε κι' ἔτρεμε ἡ γῆ... «Ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἓνας μικρὸς στρατιωτικὸς περίπατος!» εἶχε πῇ!

«Ὁ περίπατος» ὅμως εἶχε πολὺ κακὲς συνέπειες! «Καιρικὲς συνέπειες» καὶ «ἐδαφικὲς ἀνωμαλίες» κοπανοῦσε κάθε μέρα στὰ ἀνακοινωθέντα του. Σεχνοῦσε μόνο νὰ πῇ ὅτι τὰ σύννεφα δὲν ἦσαν σύννεφα βροχῆς, ἀλλὰ «σύννεφα καραβιῶν»!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ... Ὁ γνωστὸς ἐπίλογος τοῦ καθενὸς ποὺ ξεκινάει χωρὶς νὰ λογαριάσῃ τὸν ξενοδόχο! Τὸν μάζεψαν μὲ τὸ βίντσι γιὰ νὰ τὸν μεταφέρουν στὴν Ἰταλία σὲ κακὸ χάλι... Ὁραῖος περίπατος!

ΦΑΡΟΣ ΤΗΛΑΥΓΗΣ

Ἡ σημερινή ημέρα δὲν εἶναι ημέρα τῆς Ἑλλάδος μόνον· εἶναι καὶ ημέρα τῆς πανανθρωπίνου Ἑλευθερίας. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὸ «ΟΧ1» τῆς Φυλῆς μας εἶχε νόημα πυκνὸν καὶ σύνθετον· δὲν ἐσήμαινε ἀπλῶς ἄρνησιν εἰς τὸ νὰ συνθηκολογήσωμεν μετὰ τὴν βίαν—ὅπως ἔπραξαν τόσοι ἄλλοι—ἀλλὰ καὶ ἀμφισβήτησιν τοῦ ἀληθινοῦ, τοῦ περιφάνου ἄξονος. Εὐτυχῆς ἡ γενεὰ τῆς Φυλῆς ποὺ ἔζησε τὴν ἡμέραν ἐκείνην· τυχερὸς ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' ποὺ εὐρέθη Ἄναξ ἐκείνην τὴν πρωΐαν· μέγας καὶ ἱστορικὸς ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ποὺ εἶχε προβλέψει τὰ πάντα καὶ ποὺ εἰς αὐτὸν ἔλαχεν ὁ κληρὸς νὰ ἐκπροσωπήσῃ ἕναν ἩΡΩΔΕΙΟΝ ΛΑΟΝ εἰς τὴν τυπικὴν διπλωματικὴν συζήτησιν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ Ὑπερτάτης ἀπαντήσεως διὰ τοῦ «ΟΧ1» τὴν 3ην πρωΐνῃν ὥραν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

*

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἔχουν συνείδησιν τῆς τρομερᾶς βαρύτητος τῶν στιγμῶν ἐκείνης τῆς πρωΐας, τῶν στιγμῶν αἱ ὁποῖαι συνέθεσαν τὸ μέλλον τῶν γενεῶν ποὺ θὰ ἔλθουν· λησμονοῦν τὰ κόμματα, τὰ παρατάξεις, τὰς ἰδεολογίας, τὰ πρόσωπα καὶ τὰ ἐμφύλια αἵματα δι' ὀρισμένας στιγμᾶς—διότι ὁ τελευταῖος ἀγὼν κατὰ τῶν προδοτῶν δὲν λησμονηταί ἀφοῦ συνεχίζεται ἀκόμη—καὶ ἐνθυμοῦνται ὅλοι μετὰ μιὰ ψυχὴ καὶ μετὰ μιὰ μνήμη τὸ περιεχόμενον τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἡ ὁποία κατέστη ΤΗΛΑΥΓΗΣ ΦΑΡΟΣ δι' ὁλόκληρον τὴν Ἑλευθερίαν ἀνθρωπότητα. Ἀδύνατον ἀνθρώπινος νοῦς νὰ συλλάβῃ ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ τοῦ περιεχόμενον καὶ τὸ νόημα τῆς καθολικῆς ἐκείνης ἀποφάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς. Δὲν εἶναι μόνον τὸ νόημα τῆς ὑπερτάτης θυσίας τὸ ξημέρωμα τῆς τότε ἱστορικῆς ἡμέρας. Ἦταν πολὺ βαθύτερον τὸ νόημα τῆς ἀληθμονότητος ἐκείνης ἡμέρας. Ο ΟΡΚΟΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΧΕΙΛΕΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ. Εἶναι καὶ ὁ θάνατος στοιχεῖον δημιουργίας. Εἶναι ὀρισμένα πράγματα, ποὺ δὲν κλείνονται μέσα στοὺς ὁσοδήποτε πλουσίους ἀνθρώπινους χαρακτηρισμούς· Ὑπερβαίνουν τόσο ἀπεριόριστα τὸ ἐφικτὸν καὶ ἐγγίζουσιν οὕτω τὸ ἀπροσπέλαστο, ποὺ καθίσταται ἀδύνατον ἡ ἀπόδοσις τῶν μετὰ λόγους ἢ μετὰ πέννα. Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ εἶναι φιλελευθέρα ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς, δὲν εἶναι ἀλλυσοδεμένη—ἔχει πάντοτε τὴν δύναμιν νὰ σπάῃ τὰ δεσμά. Ἐδῶ πρωτόλαμψε ὁ ἥλιος καὶ ἐδῶ πρωτάναιψε τὸ φῶς. Ὁ τόπος οὗτος εἶναι ἡ γῆ τῆς Ἑλευθερίας. Ἐὰν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς στὸ καθεστὼς ἐκείνο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ὁποίου ἔλαβε μίαν ἀπὸ τὰς ἱστορικωτέρας ἀποφάσεις τῆς ζωῆς του εἶχε χάσει ὀρισμένας ἐκ τῶν τυπικῶν ἐλευθεριῶν του—διότι οὐσιαστικῶς ἦτο τελείως ἐλευθε-

ρος—ἰδοὺ διὰ ποίων δηλώσεων ὁ τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἱστορικοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β' ἀναλαβὼν τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας μας ἸΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ἐδικαιολόγει τοῦτο:

«Ἐὰν ἀναγκασθῶ νὰ δυσχεραίσω τὴν σφοδρὰν ἀγάπην τοῦ μεγάλου τούτου Λαοῦ πρὸς τὴν Ἑλευθερίαν, τοῦτο θὰ γίνῃ διὰ νὰ δυνηθῇ καλύτερα νὰ διαφυλάξῃ τὴν Ἑθνικὴν τοῦ Ἑλευθερίου. Διότι οἱ καιροὶ οἵτινες ἀναγγέλλονται δὲν εἶναι οἱ πλέον εὐνοϊκοὶ διὰ τὰς μικρὰς ἰδίως χώρας. Πανταχοῦ ὁ βάρβαρος ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν πλέον ἀγαπητῶν μας ἀντιλήψεων. Ἐνώπιον τῶν βλέψεων τῆς ἐνοποιήσεως διὰ τῆς βίας αἱ πατρίδες εὐρίσκονται ἐν κινδύνῳ. Εἶναι τοῦτο ὡς ἂν τὰ Ἕθνη νὰ εἶναι ἐφεξῆς ἄχρηστα».

Μία τόσο ὑπεροχὴ Φυλὴ δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ γεννήσῃ ἕναν ἩΡΩΔΕΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑ καὶ ἕναν ΜΕΓΑΛΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ. Τοὺς ἐγέννησε διὰ νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ κατὰ τὰς μεγαλειώδεις ἡμέρας καὶ ἱστορικὰς στιγμᾶς τοῦ 1940.

ΦΥΛΗ, ΒΑΣΙΛΕΥΣ καὶ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ μετέβαλον μετὰ τὴν ἀγωνιστικὴν τῶν δυνάμιν εἰς ἀθλὸν ἐκθαμβωτικὸν τὴν πλέον ἀπέλπιδα περίπτωσιν ἀνισότητος δυνάμεων κατὰ τὴν γιγαντιαίαν μας ἐκείνην πάλην—ἥτις ἦτο πάλη ὁλοκληροῦ τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Ἑλευθερίου κόσμου—νικῆσαντες καὶ τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν λογικὴν καὶ τὴν μοῖραν.

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940 καταυγάζει. Τὸ περιεχόμενον τῆς ἡμέρας πρῶξις ἐνστίκτου συσπειρώσεως τῆς Φυλῆς μας ἐνώπιον καιρῶν ἀπειλητικῶν. Καὶ ἀπετέλει τοῦτο τὴν μόνην Ἑθνικὴν βᾶσιν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς τότε κρισιμότητος καὶ πάσης μελλοντικῆς ἀπειλῆς καὶ διὰ τὴν οὐκ ἐπὶ λύσιν τῶν προβλημάτων τῆς Ἑθνικῆς μας ζωῆς τὰ ὁποῖα μᾶς παρουσιάζονται σήμερον.

*

ΦΑΡΟΣ ΤΗΛΑΥΓΗΣ Ἡ 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940. Ἡ Ἱστορία τῶν Ἑθνῶν καὶ τῶν ἀτόμων ἔχει κάποτε κάποιες σελίδες ποὺ κληροδοτοῦνται εἰς τὸν θρόνον. Ἡ πραγματικότης εἶναι πολὺ ἀπείθανος διὰ νὰ χωρέσῃ εἰς τὰ ψυχρὰ κείμενα...

Ὅταν μετὰ ἔτη πολλά, μετὰ αἰῶνας ἴσως, θὰ διδάσκονται εἰς τὰς νέας γενεάς καὶ τῶν πέντε ἡπείρων τὰ χρονικά τῶν Ἑθνῶν, καὶ ὁ διδάσκαλος θὰ διασκελίζῃ τὰς ἐποχάς, διὰ νὰ σταθῇ εἰς τοὺς μεγάλους σταθμούς, ὁ θρόνος τῶν Τριακοσίων, θ' ἀπλώνῃ τὴν γοητείαν τοῦ κυρίαρχου εἰς τὰ χρόνια τὰ σημερινὰ καὶ τὰ χρόνια τὰ σημερινὰ θὰ συμφύονται μετὰ ἐκεῖνα τὰ παλαιότατα καὶ τὸ ἀπίστευτον ἔπος ποὺ ἐξήσαμεν ἡμεῖς θὰ συνθέτῃ τὸν μέγαν αἰώνιον μῦθον τῆς Ἑλληνικῆς ἀλκῆς.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ ΚΩΝΣΤΙΝΟΣ
Λοχαγὸς Διαβιβάσεων

Η 28^Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Μέσ' τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος
νύχτα μαύρη, σκοτεινή,
μπρὸς στὴν πόρτα τῆς Ἑλλάδος
ἀγριεύεται μιὰ φωνή.

«Τίς εἶ;» Ἐκκληκτος φωνάζει
ὁ ἀκοίμητος φρουρὸς
καὶ ὁ Γκράτσι πλησιάζει
καὶ μιλεῖ ὁ βδελυρὸς.

Ἄπαιτεῖ ὁ Ντοῦτσε τώρα,
σ' ἓνα δύωρο εὐθύς.
δόμ μας, Ἑλληνα, τὴ χώρα
καὶ νὰ μὴν ἀντισταθεῖς».

«Ὅχι! Δόλιε φασίστα
» κι' ἀλαζώνα Ἰταλέ,
» πόθους κι' ὄνειρά σου σβύστα,
» κι' ἂν τολμᾷς, «Μολὼν Λαβέ».

» Ἡ Ἑλλάδα τυραννίδες
» πολεμεῖ, δὲν προσκυνᾷ
» κι' ἀθανάτους Λεωνίδες,
» ὅλ' ἡ χώρα μας γενναῖα.

» Τὴν ἀντρεία σιὰ φυλλοκάρδια
» τόσες δόξες μαρτυροῦν,
» Μεσολόγγια, Σούλι, Ἀρχάδια,
» ποιοὶ μποροῦνε νὰ μετροῦν.

» Τόσα τρόπαια στημένα,
» τοῦ πελάγου καὶ στεριᾶς
» καὶ μὲ αἶμα ποτισμένα,
» χίλια δέντρα Λευτεριᾶς.

» Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι κράτος
» εἶν' Ἰδέα ὑψηλὴ
» τῆς ψυχῆς μας βάθος, πλάτος,
» δὲν γνωρίζουν Ἰταλοί.

» Γενναῖοι ἦρωες καὶ τώρα,
» σὰν τὰ χρόνια τὰ παλαιά,
» ἡ γενναία μας ἡ χώρα
» δάφνη λάτρευσε κι' ἑληῖα.

» Καὶ καθ' ἓνας μας μαθαίνει
» πὺδ περήφανος νὰ ζῇ,
» μὰ καὶ ξέρει νὰ πεθαίνει
» μόνος κι' ὅλοι μας μαζί».

Ν. ΠΕΡΦΕΤΟΣ

ΟΙ ΑΞΕΧΑΣΤΟΙ ΑΡΧΗΓΟΙ ΠΟΥ

ΒΡΟΝΤΟΦΩΝΗΣΑΝ ΤΟ "Ο Χ Ι", ΤΟΥ 40

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Ι. ΜΕΤΑΞΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 28ην ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν

Ἡ στιγμή ἐπέστη, θὰ ἀγωνισθῶμεν διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν τιμὴν τῆς. Μολονότι ἐισηγήσαμεν τὴν πλέον αὐστηρὰν οὐδευτερότητα καὶ ἴσῃν πρὸς ὅλους, ἡ Ἰταλία, μὴ ἀναγνωρίζουσα εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα νὰ ζῶμεν ὡς ἐλεύθεροι Ἕλληνες, μοι ἐζήτησεν σήμερον τὴν 3ην πρωϊνὴν, τὴν παράδοσιν τμημάτων τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους, κατὰ τὴν ἰδ' αὐτῆς βούλησιν καὶ ὅτι, πρὸς κατάληψιν αὐτῶν ἡ κίνησις τῶν στρατευμάτων τῆς θὰ ἤρχιζε τὴν 3ην πρωϊνὴν. Ἀπήντησα εἰς τὸν Ἰταλὸν πρέσβυν ὅτι θεωρῶ καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ καθ' ἑνὸ καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον γίνεται τοῦτο, ὡς κήρυξεν πολέμῳ τῆς Ἰταλίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Τῷ μὲν θὰ ἀποδείξωμεν ἐν πράγματι εἴμεθα ἀξιοὶ τῶν προγόνων μας καὶ τῆς Ἑλευθερίας, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐξησφάλισαν οἱ προπάτορές μας. Ὅλον τὸ Ἕθνος ἄς ἐγερθῇ σὺ σῶμον. Ἀγωνισθῆτε διὰ τὴν πατρίδα, τὰς γυναῖκας, τὰ παιδιὰ σας καὶ τὰς ἱεράς μας παραδόσεις.

Νῦν ἱπὲρ πάντων ὁ ἀγών.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΓΟΥ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις μοι ἐνεπιστεύθη τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Στρατοῦ.

Ἀναλαμβάνων αὐτὴν καλῶ τοὺς ἀξιωματικούς καὶ ὁπλίτας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ ὑψίστου πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος, μὲ τὴν μεγαλυτέραν αὐταπάρνησιν καὶ σταθερότητα. Οὐδεὶς πρέπει νὰ ὑστερήσῃ.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον μᾶς ἐπέβαλε ὁ ἀχαλίνωτος ἱμπεριαλισμὸς μιᾶς μεγάλης Δυνάμεως ἡ ὁποία οὐδὲν εἶχε ποτὲ νὰ φοβηθῇ ἀπὸ ἡμᾶς, εἶναι ἡ δικαιοτέρα ὑπόθεσις, τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπερασπισθῇ εἰς στρατός.

Πρόκειται περὶ ἀγῶνος ὑπάρξεως. Θὰ πολεμήσωμεν μὲ πείσμα, μὲ ἀδάμαστον ἐγκαρτέρησιν μὲ ἀμείωτον, μέχρι τελευταίας πνοῆς ἐνεργητικότητα. Ἐχὼν ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός θὰ γράψῃ νέας λαμπρὰς σελίδας εἰς τὴν ἔνδοξον Ἱστορίαν τοῦ Ἕθνους. Μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι τελικῶς θὰ ἐπικρατήσωμεν.

Μὲ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἕθνους, Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλίται φανεῖτε ἥρωες.

Ἡ παροῦσα νὰ κοινοποιηθῇ εἰς πάντας τοὺς ἀξιωματικούς καὶ ὁπλίτας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28ῇ Ὀκτωβρίου 1940

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στρατοῦ

ΑΛ. ΠΑΠΑΓΟΣ

(Ἀντιστράτηγος)

Τ' ἀληθινὸ παραμῦθι τοῦ Ὀκτώβρη

Ἕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια... Σὰν σήμερα...

Σὲ μιὰ βαθεῖα πολυθρόνα, σωριασμένος ἀπ' τὸ βάρος τῶν χρόνων ποὺ πέρασαν, ἕνας συμπαθητικὸς ἀσπρομάλλης παπποῦς, ἀπλώνοντας μὲ κόπο τὸ ρυτιδωμένο χέρι του, χαϊδεύει τὸ καστανὸ σγουρόμαλο κεφαλάκι τοῦ μικροῦ του ἐγγόνου. Καὶ ἀργά, μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή, ἀρχίζει τὸ παραμῦθι τῆς νύκτας, ποὺ ἡ ἀσβυστὴ θύμησις, τόφερε στὸ νοῦ του σήμερα.

— Ἐνα καιρὸ μικρὸ μου, σὲ μιὰ καμαροῦλα φωτεινὴ, μὰ παστρική καὶ στὸ φῶς λουσμμένη, ζοῦσε μιὰ Μάνα σεμνὴ καὶ ὁμορφά. Τὴ λέγανε ΕΛΛΑΔΑ!

Στὸ σῶμα τῆς ἐτύλιγε πέπλο ἀραχνοῦφαντο, ποῦχε ζηλευτὴ ὁμορφιά. Κάποτε τὸ χάρισαν τὰ παιδιὰ τῆς, νυφάνοντάς το μὲ κόπο καὶ θυσιᾶς χρόνων. Τοῦ δώσανε τῶνομα ΛΕΥΤΕΡΙΑ!

Νιώτερα παιδιὰ, κόουναζαν δλόγους στὴ Μάνα, εὐτυχισμένα στὴ ζέστα τῆς ἀγάπης τῆς καὶ θαυμάζοντας τὸμορφο πέπλο. Ζοῦσαν λιτά, στὴ καμαροῦλα τῆς φωτεινῆς. Γυροπερίγυρα, πελώριοι πύργοι κατέμαυροι ὀρθωναν τῶγκρά τους. Στὰ σκοτεινὰ τους σπλάχνα ζοῦσαν ἄνθρωποι βάρβαροι κι' ἀμαρτωλοὶ, ὀπλισμένοι μὲ φωτιὲς καὶ ἀσάβη. Πολλοὶ ἀπὸ δαύτους ζήλεψαν τὴν ὁμορφιά τῆς ΕΛΛΑΔΑΣ, φθόνησαν τὴν ἡρεμὴ καὶ εὐτεχισμένη ζωὴ τῶν παιδιῶν τῆς, πόθησαν τὸ μυριοπλούμιστο πέπλο τῆς ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ καὶ λούφαζαν...

Μιὰ νύκτα, ἔδω καὶ χρόνια πολλὰ, φτάσανε κάποιοι ἀπὸ δαύτους, ἀπόξω ἀπ' τὸ μικρὸ σπιτάκι τους μὲ χλασὴ. Φωνές, φοβέρες καὶ βροντοχτυπήματα ποὺ σειότανε τὸ ἥρεμο σπιτικό!

Ξαφνικά, μιὰ φωνὴ ἀλλιώτικη, μὲ ὑπουλο τόνο ποὺ μόλυνε τὴ καθαρή καὶ ἀγνὴ ἀτμόσφαιρα τῆς καμαροῦλας ἀντήχησε: — Ἀνοίξτε!

Ἡ Μάνα σὰ νάκουσε καὶ κατάλαβε. Ἔσκυψε καὶ ἀγκάλιασε τὰ παιδιὰ τῆς, τὰ χαϊδεψε, τὰ φίλησε καὶ τοὺς εἶπε:

— Παιδιὰ μου ἀγαπημένα καὶ ἄλλοτε μιὰ φορὰ ξένοι σὰν δαύτους, βάρβαροι καὶ ὑπουλοὶ κρούσανε τὴ πόρτα μας. Τότε ἕνα λεβεντόψυχο παιδί μου, στάθηκε μπροστὰ τους, μὲ στήθη θριαμβωμένα καὶ τοὺς φώναξε κατάρμουντρα: ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ!

— Θυμηθῆτε τὸ ἀγαπημένα μου παιδιὰ καὶ αὐτὸ καὶ τὰλλα ποὺ τόσες φορὲς σὰς μίλησαν στὶς ψυχές σας. Καὶ δώστε τὴν ἀπόκρισι, στὸ θράσος καὶ στὴν ἀναίδεια ποῦχουνε νὰ λερώσουνε μὲ τὶς ἀμαρτίες, τοὺς τὸ ἥσυχο σπιτικό μας καὶ νὰ μᾶς κλέψουνε ἐτοῦτ' τὸ αἰώνιο στολίδι μας, τὸ πέπλο τῆς ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ!

Τὰ παιδιὰ γέγησαν! Ἐνα, τὸ μεγαλύτερο, πετάχτηκε ζωηρά, μὲ βλέμμα λαμπερὸ καὶ φώναξε μὲ δύναμι καὶ

θέλησι, ποὺ πήγαζαν βαθεῖα ἀπ' τὰ μύχια τῆς ψυχῆς του...

— ΟΧΙ! Δὲν θ' ἀνοίξουμε ποτέ!

Ὁ παπποῦς σιώπησε μιὰ στιγμὴ. Σκούπισ' ἕνα δάκρυ ποὺ κίλησε σταδλακωμένο του μάγουλο.

— Ἀ, παπούλη μου, τί καλὰ ποὺ δὲν ἀνοίξαν σὲ κείνους τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους! φώναξε ὁ μικρὸς, χτυπώντας μὲ χαρὰ τὶς μικρὲς του παλάμες.

Ναὶ μικρὸ μου, πολὺ κακοὶ! εἶπε ὁ γέρος, χαϊδεύοντας τὸ σγουρόμαλο κεφαλάκι καὶ βυθίζοντας τὸ βλέμμα του στὸ κενὸ σὰ νάβλεπε ζωντανή, κάποια ὀπτασία...

— Μὰ σπάσανε τὴ πόρτα οἱ βάρβαροι! πρόστεσε σὲ λίγο, ἀργά καὶ κοφτά.

Τόμαξε ὁ μικρὸς, ἀναπήδησε καὶ γάτζωσε τὰ δαχτυλάκια του στὸ ρουχιο τοῦ παποῦ.

— Ἀχ, παπούλη μου... τί μεγάλο κακό! φώναξε.

Ὁ γέρος ἔσκυψε τὸ κεφάλι του, κύτταξε τὸ μικρὸ στὰ μάτια, χαμογέλασε παρὰξενά καὶ ἀποκοιήθηκε:

— Ὁχι, μικρὸ μου μπροστὰ στὸ θάνατος καὶ στὴν ὀρμὴ τῶν παιδιῶν τῆς ΕΛΛΑΔΑΣ τρομάζανε. Καὶ στὸ φῶς ποὺ ξεγύθηκε ἀπὸ μέσα ἀστραποβόλο, τυφλωθήκανε. Στρέψανε ὀπίσσω, πετάξανε τὰ τσαλάρια ὅπλα τους καὶ χαρῆκανε στὰ σκοτάδια τῶν κατέμαυρων πύργων τους, καταντροπιασμένοι ποὺ ΝΙΚΗΘΗΚΑΝ ἀπ' τὰ παιδιὰ τῆς ΕΛΛΑΔΑΣ.

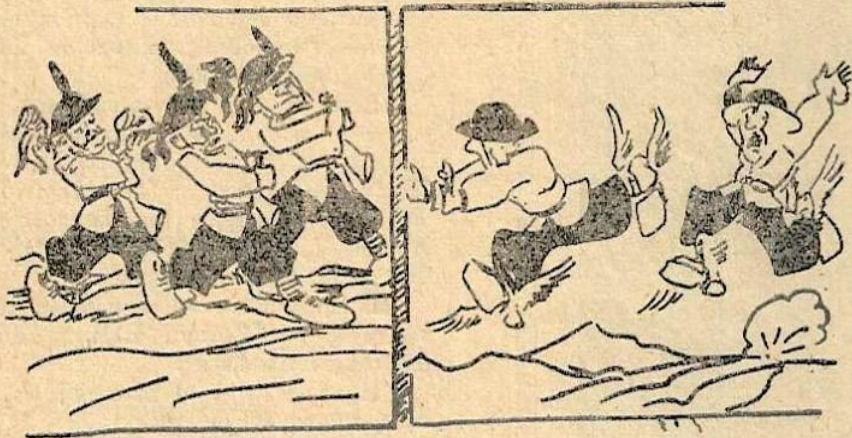
— Ἀχ παπούλη μου τί γενναῖα παιδιὰ!

— Ναὶ μικρό μου, γενναῖα παλληκάρια γιατί φώληξε στὰ στήθη τους βαθεῖα ἡ ἀγάπη γιὰ τὴ Μάνα τους ΕΛΛΑΔΑ ποὺ τὴ τύλιγε ἐκεῖνο τὸμορφο πέπλο τῆς ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ. Μὰ εἶλα τώρα πήγαμε γιὰ ὑπνο ἀλαφρό...

Ἔμεινε ὁ παπποῦς γιὰ μιὰ στιγμὴ, χωμένος βαθεῖα στὴ πολυθρόνα. Ἐπειτα σιγὰ-σιγὰ σηκώθηκε, σιγῆς-δόμενος σέβῃ μπαστουνάκι, προχώρησε μὲ τρεμουλιαστὰ βήματα, ἔφτασε μπροστὰ σένα ντουλάπι, τάνοιξε μένα κλειδί καὶ τράβηξε ἕνα πέτσινο χαρτοφύλακα. Ἀπὸ μέσα τράβηξε κάτι χαρτιά, παλιὰ κεινισιασμένα, ἐφημερίδες παλιοῦ καιροῦ καὶ φωτογραφίες. Κρατώντας τα γερά στὸ χέρι, ἐπέστρεψε μὲ κόπο στὴν πολυθρόνα του...

Τὸ ξημέρωμα βρῆκανε τὸ παποῦ νεκρὸ στὴ πολυθρόνα του μέσα. Στὰ πόδια του εἶχαν κυλήσει τὰ κεινισιασμένα χαρτιά. Ἀνάμεσά τους ὤπηχε μιὰ τριμμένη φωτογραφία Ἑλλήνα φαντάρου τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου. Καὶ μιὰ ἐφημερίδα εἶχε ἡμερομηνία «28 τοῦ Ὀκτώβρη 1940».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΥΡΗΣ

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ...

Στὴν ἀοχὴ ἦσαν κατὶ στρατιῶτες μὲ φτερά στὰ κεφάλια καὶ ἀρβύλες στὰ πόδια...
ΥΣΤΕΡΑ... ἦσαν κατὶ στρατιῶτες μὲ φτερά στὰ πόδια καὶ καρπαζο-
μένο κεφάλι!

«ΙΣΤΟΡΙΑ»: Κεφάλαιον: «Ἀλβανία». ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ: «Ὁ Ἰταλὸς καὶ τὸ τσαροῦχι!»

ΤΟ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

...«Υπάρχουν αναμφιβόλως σκληραὶ δοκιμασίαι, τὰς ὁποίας θὰ ὑποστῶμεν, ἀμφοτέρω ὅμως θὰ τὰς ἀντιμετωπίσωμεν μὲ σταθερὰν πίστιν ἐπὶ τὴν τελικὴν νίκην. Δυνάμεθα πράγματι νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἤδη πλησίον τῆς καμπῆς, ὅπου ἡ δύναμις τῆς βίας θ' ἀρχίσῃ νὰ ὑποχωρῇ καὶ θὰ ὑπερισχῇ ἡ ἠθικὴ μας αὐξοῦσα δύναμις».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤ'.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

«Εὐχαριστῶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα ἐξ ὀνόματος τοῦ Λαοῦ μου καὶ ἐμοῦ διὰ τοὺς θερμοὺς ἐμπνευσμένους λόγους τῆς. Δύναμαι νὰ τὴν διαβεβαιώσω ὅτι θὰ προχωρήσωμεν ὁ εἰς παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἄλλου, μέχρι τέλους. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Παντοδυνάμου καὶ μὲ τὴν ἰσχὺν τῶν Ἑθνῶν μας θὰ ἐξουθενώσωμεν τὴν βάρανσον ἐνέργειαν τοῦ ἐπιδρομέως παρὰ πᾶσαν δυσχέρειαν καὶ θὰ ἀποκαταστήσωμεν τὴν βασιλείαν τῆς ἠθικῆς, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'.

Ο ΤΣΩΡΤΣΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΕΤΑΞΑΝ

«Ἡ Ἰταλία εὗρε τὰς ἀπειλάς τῆς ἐκφοβισμοῦ ἀνωφελεῖς ἐναντι τοῦ ἡρέμου θάρρους σας. Κατέφυγεν ἐπομένως εἰς ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς πατρίδος σας, ἀναζητοῦσα εἰς ἀστηρίκτους κατηγορίας δικαιολογίαν τῆς αἰσχροῦς τῆς ἐπιθέσεως. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ὑπὸ τὴν ἀξίαν ἐμπιστοσύνης ἡγεσίαν σας, ἀντιμετώπισε τοὺς κινδύνους καὶ τὰς προκλήσεις τῶν τελευταίων μηνῶν, κατέκτησε τὸν θαυμασμὸν τοῦ βρετανικοῦ λαοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Αἱ ἀρεταὶ αὐταὶ θὰ ἐνισχύσουν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν τῆς δοκιμασίας. Θὰ σᾶς παράσχωμεν ὅλην τὴν δυνατὴν βοήθειαν μαχόμενοι ἐναντίον κοινοῦ ἐχθροῦ καὶ θὰ μοιρασθῶμεν τὴν κοινὴν νίκην».

ΟΥΪΝΣΤΩΝ ΤΣΩΡΤΣΙΑ

Ο ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΣΩΡΤΣΙΑ

«Οἱ λόγοι σας μὲ συνεκίνησαν βαθέως καὶ ἡ ἐμπυχώτρια ἡχώ των εἶχε τὴν ἀπήχησίν τῆς ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Μὲ τὴν ἰδίαν γαλήνην, μὲ τὴν ἰδίαν ἀποφασιστικότητα, ποὺ μᾶς ὠδήγησαν ἐναντι τῶν ἀδικωτέρων προκλήσεων ἐνὸς δολίου ἀντιπάλου, θὰ προχωρήσωμεν ἤδη πρὸς τὸν τελικὸν θρίαμβον. Οὐδεμία δυσκολία καὶ οὐδεμία δοκιμασία θὰ μᾶς σταματήσουν εἰς τὸν δρόμον μας. Μὲ πᾶσαν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν μεγάλην καὶ ἡρωϊκὴν σύμμαχόν μας, τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, θὰ βαδίσωμεν τὴν κοινὴν καὶ ἀσφαλῆ νίκην μας ἐπὶ τῶν αἰώνιων ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν πρὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους ποὺ προασπίζομεν. Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς βοηθήσῃ εἰς τὰς προσπαθείας σας. Ὁ ἐπικὸς ἀγὼν, τὸν ὁποῖον διεξάγει ἡ Μ. Βρεττανία, δὲν ἡδύνατο νὰ εὕρῃ ἡγέτην ἀξιώτερον ἀπὸ ὑμᾶς».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἔχουν περάσει ἐννέα δολόκληρα χρόνια ἀπ' τὸ ἀξέχαστο ἐκεῖνο πρωτὶ, πού τὸ συρτὸ κλάψιμο τῆς σειρήνας ξυπνοῦσε δολόκληρη τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἀναγγελία τῆς πρὸ ἀδικίας, τῆς πρὸ ξετσιπωτῆς ἐπιθέσεως τῶν αἰώνων. Ὁ κόσμος πεταγόταν ἀπ' τὰ κρεββάτια του καὶ ἔβγαινε ἀγουροξυπνημένος στὶς μπαλκονόπορες καὶ στὰ παράθυρα, στὶς πόρτες, στὶς ταράτσες καὶ στὶς αὐλές, γιὰ νὰ μάθῃ αὐτὸ πού διαισθανότανε καὶ πού περιέμενε.

—Μὰ τί εἶναι; Τί συμβαίνει;

—Πόλεμος, λέει.

—Πόλεμος;

—Ναί, πόλεμος.

—Θὰ καλοπεράσουν οἱ μακαρονάδες!

Γιατὶ ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή πού ἀκουστήκαν οἱ σειρήνες ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς εἶχε αποφασίσει νὰ νικήσῃ καὶ εἶχε ἦδη προεξοφλήσει τὴν νίκη του. Θυμᾶμαι ἓνα ὀρεσεῖβιο λοχία τῶν εὐξάνων πού, λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἔκανε θεωρία περὶ τῆς χρήσεως τῆς επιθετικῆς χειροβομβίδος:

—Λαμβάνουμε τὴν χειρονομιβουβίς, τραβᾶμε μὲ τὰ δόντια τὸν χαλκᾶ καὶ τὴν ξαμολοῦμε εἰς τοῦ ἐχθρικοῦ χοράκουμα. Ἀναμένουμε νὰ ἱκραγῇ καὶ κατόπιν ἐφορμούμῃ ἐφ' ὅπλου λόγχῃ. Αὐτὰ δι' οἷον· δὴπὼτε ἐχθρόν. Προκειμένου ὅμως περὶ φασιστῶν ἀφήνουμε χάμου τὴν χειρονομιβουβίς καὶ τοὺς πλακόνουμε στὰ χαστούκια.

Ἔτσι, εὐθύμα, ψύχραιμα, μπαρεῖ νὰ πῇ κανεὶς χαρούμενα, τὸν πῆρε ὁ Ἕλληνας τὸν πόλεμο. Οἱ ἐφεδροὶ πού σὰν σήμερα, σκαρφαλωμένοι στὰ τράμ πήγαιναν στοὺς στρατῶνες νὰ ντυθοῦν τὴ στολὴ πού ἐπρόκειτο τόση δόξα νὰ γνωρίσῃ, λὲς καὶ δὲν πήγαιναν σὲ πόλεμο. Λὲς καὶ πήγαιναν σὲ πανηγύρι. Τραγοῦδαγαν, φώναζαν, γελᾶγαν, μεθυσμένοι ἀπὸ λεβεντιά. Τ' ἀστεῖα δίνανε καὶ παίρνανε.

—Κώστα.

—Ἐ...

—Ὅταν θὰ πᾶς στὴ Ρώμη νὰ μοῦ στείλῃς με-

ρικὰ κοκορόφτερα γιατί μᾶς ἔχει μαθήσει τὸ φτερό στὸ σπῆτι!

Καὶ τὰ τράμ, πού μετέφεραν τὰ Ἑλληνικὰ νειῶτα, γεμάτα μ' ἐπιγραφές «Ὁμόνοια—Ρώμη» χτύπαγαν καὶ αὐτὰ χαρούμενα τὰ καμπανάκια τους καὶ ὑπογράμιζαν ἔτσι τὸν πανηγυρικό τόνο τῆς μεγάλης ἡμέρας.

..Κορόϊδο Μουσολίνι

κανένας δὲν θὰ μείνῃ

καὶ θὰ στήσουμε στὴ Ρώμη

γαλανόλευκη σημαία Ἑλληνική.

Κι' ἔτσι καὶ ἔγινε. Κανένας δὲν ἔμεινε ἀπ' τοὺς βάρβαρους ἐκείνους ἀνθρώπους. Καὶ στήσαμε καὶ στὴ Ρώμη γαλανόλευκη σημαία Ἑλληνική.

Ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα πού σκεπάζει τοὺς ἥρωες, πού γράψανε μὲ τὸ αἷμα τους τὰς Θερμοπύλας καὶ τοὺς Μαραθῶνας τῆς νεώτερης Ἱστορίας

ΑΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ

28 Ὀκτωβρίου

Ἄρματ' ἂν σοῦ λείπουν καὶ κανόνια,
σοῦ περσεύει ἡ πίστις καὶ ἡ καρδιά!
Τρεῖς χιλιάδες ἐνδοξα ὅλα χρόνια
Τὴ χρυσὴ σου ἀγιάζουν Λευκεριά.

Κι' εἶναι κάθε χρόνος, καθ' αἰῶνας

Ἕνα στίφος αἶθλο, ἕνας στρατός.

Ἄνισος στὰ σίδερα ὁ ἀγῶνας,

ἄνισος καὶ στὰ ὅπλα τοῦ φωτός.

Μὲ τὸ ἀστραφτερό σου ὀπλίσιον δίχης,

χτύπησε τὴ βία θαρρετῇ.

Κάλλιο νάχης θάνατον ἀντρίκιον

παρὰ νάχης δίχως ἀρεκὴ!

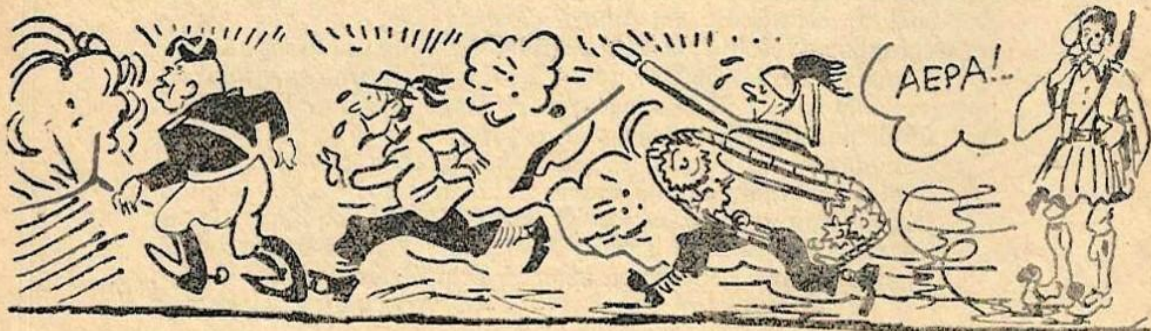
Μά, γλυκεριά μου Ἑλλάδα, δὲν πεθαίνεις,

ὅπως δὲν ἐπέθανες ποτέ!

Ζῆς αἰώνια καὶ ὅλους ἀνασταίνεις

ὅταν ξαναλὲς «Μολὼν Λαβέ!»

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

Μὴ τὸν ζητήσετε στὸ θάλαμο, στὴ σκηνὴ ἢ στὸ προσκλήτήριο. Εἶναι πάντα «δικαιολογημένος ἄπὼν».

Θέλετε νὰ τὸν βρῆτε; Σηκώστε τὰ μάτια σας λίγο. Ἄν δὲν τὸν ξέρετε, θὰ τὸν πάρετε γιὰ ἀκροβάτη. Εἶναι ἀναπόσπαστο μέρος τῶν τηλεγραφικῶν στυλῶν. Ἐκεῖ θὰ τὸν δῆτε σκαρφαλωμένο. Τὰ πέλδιλά του, οἱ δυὸ σιδερένιες αὐτὲς ἀρπάγες, ἀναμασσώντας μεθοδικὰ τὸν πληγισμένο κορμὸ τοῦ στυλῶν τὸν ἀνεβάζουν στὴν κορυφή. Ἐκεῖ εἶναι τὸ Βασίλειό του. Καὶ ἀπὸ κεῖ βλέπει τοὺς «λοιποὺς ὀπλίτας» ποὺ ἔρχονται στὴ γῆ σὺν μυρμηγκία. Ἄδικα ἀγωνίζεται καὶ ἐπιμένει νὰ τὸν κατεβάσῃ ἢ θύελλα, τὸ χιόνι, ὁ ἄνεμος. Μένει ἐκεῖ γιὰ νὰ λύσῃ μὲ τὴν πένσα του, τὸ νεώτερο αὐτὸ «σπαθί» τοῦ ἐγκαταστάτου, τοὺς «γόρδιους δεσμοὺς» τῶν ἀνωμαλιῶν καὶ νὰ δέσῃ τοὺς «κόμβους τοῦ λεμβούχου» στὰ σύρματα ποὺ κυβερνᾷ.

Ἔτσι σὰν καλὸς κομμωτὴς χτενίζει τὶς ἀτέλειωτες «γραμμὲς» του καὶ τὶς καμαρώνει καὶ ἀγαλλεται.

Πόσες διαταγὲς καὶ ἀναφορὲς, χαχαίσματα, ξεφωνητά, καντάδες καὶ χιλιῶν λογίων φωνοῦλες δὲν πηγαυνοέρχονται ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ συρμάτινα αὐτὰ κανάλια.

Κι' αὐτὸς εἶναι ὁ δημιουργὸς τους, αὐτὸς ὁ σωματοφύλακας καὶ προστάτης τους, ἀλλὰ κι' ὁ ἐξουσιαστὴς τῆς ζωῆς τους.

Ἀρχεῖ ἓνα «τοῖκ» μὲ τὴν πένσα του νὰ κόψῃ τοὺς ἀγωγοὺς καὶ ν' ἀφίσῃ στὴ μέσῃ τοὺς συνομιλητὰς ποὺ ἀπὸ τὶς ἄκρες τοῦ σύρματος ἄδικα τσιτσιρίζουν καὶ διαμαρτύρονται:

— Ποιὸς εἶσαι σύ; φύγε ἀπὸ τὴ μέσῃ.

— Μὲ συγχωρεῖτε. Ἐδῶ συνεργεῖον γραμμῶν. Μὴν ἀνησυχεῖτε. Σὲ μισὸ λεπτό θὰ ξαναμιλήσετε. Ξανασυνδέει τὰ σύρματα. Καθησυχάζονται τὰ πνεύματα καὶ ἱσορροποῦν τὰ δυναμικὰ τῆς ὁμιλιτικῆς μαγίας τῶν ἄκρων. Ὅταν τελειώσῃ τὴ δουλειά του, θυμᾶται καὶ τὸ σακκίδιο μὲ τὴν «ξηρὰ τροφή» ποὺ περιέχει.

Ἄλλοτε θὰ τὸν δῆτε νὰ κυλάῃ πρὸς τὶς βραχό-

δεις κορυφὲς θεωράτων βουνῶν τὴν πομπὴν μὲ τὸ καλῶδιο ὅπως ὁ μυθικὸς Σίσυφος τὸ «λίθον», στὸ Βασίλειο τοῦ Πλούτωνος. Ἄλλοτε νὰ τρυπῶνῃ μέσα σὲ ἀπάτητα δάση, ἄλλοτε νὰ σέρνεται κάτω στὸ χῶμα, ἀνάμεσα στὰ χαρακώματα καὶ τὰ ναοκοπέδια καὶ ἄλλοτε νὰ αἰωρῆται ἀπὸ δένδρῳ σὲ δένδρῳ γιὰ νὰ περάσῃ τὴ «γραμμὴ» του.

Εἶναι πανταχοῦ παρών. Ὅποιοι τὸν ζητήσῃ εἶναι δίπλα του. Τὸν πληροφορεῖ. Ποιὸς ἔχασε τὴν Ταξιαρχία του καὶ δὲν τοῦ τὴν ὑπέδειξε. Ποιὸς τὸ Λόχο του καὶ δὲν τὸν κατετόπισε. Ποιὸς τὴ μονάδα του καὶ δὲν τὸν καθησύχασε.

Ἐπάρε γραμμὴ-γραμμὴ τὸ καλῶδιο καὶ θὰ βγῆς στὸ Τάγμα σου. Ἐκεῖ θὰ δῆς μιὰ μεγάλη σκηνή. Εἶναι τοῦ Ταγματάρχη σου. Μόλις τοῦ πῆγα τὴ γραμμὴ.

Ὅλοι τὸν χαίρονται καὶ ὅλοι τὸν ἀγαποῦν, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ξευηρετεῖ. Ἐχει πολλοὺς φίλους. Ἐχει ὅμως καὶ ἐχθρούς. Τοὺς ἡμιονηγούς καὶ τὰ μουλάρια τους. Μὴν ἰδῇ μουλάρια. Τοῦ κόβεται ἡ ἀναπνοὴ καὶ φωνάζει καὶ ὀδυρεται καὶ τὰ βάνει μὲ τὴν τύχη του καὶ τοὺς ἡμιονηγούς.

Ἐρόσεξε συνάδελφε τὸ μουλάρη. Μὴ μοῦ κόψεις τὴ γραμμὴ. Τώρα τὴν ἀπλώσα.

Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν τὸν ἀκοῦνε. Πολλοὶ μάλιστα κόβουνε τὶς γραμμὲς του καὶ φορτώνουν τὰ πυρομαχικὰ στὸ μουλάρη ἢ δένουν τὰ ἄρβυλά τους. Καὶ γιὰ νὰ εἶναι ἐν τάξει μὲ τὴ συνείδησί τους ξαναδένουν τὰ καλῶδια γιὰ νὰ μὴ μείνῃ ἡ γραμμὴ κομμένη.

Καὶ πάλι τρεξίματα ὁ ἄμμορος ὁ ἐγκαταστάτης καὶ πάλι ξενύχτια ψάχνοντας νὰ βρῇ καὶ νὰ διορθώσῃ τὴ «διακοπή».

Δὲν τοὺς ἔχει κακία ὅμως, γιατί ἔχει καλὴ καρδιὰ καὶ ἀθῶα ψυχὴ. Μὰ δὲν τὸν καταλαβαίνουν οἱ περισσότεροι. Καὶ καλὰ ὅλοι. Ἀλλὰ δὲν τὸν καταλαβαίνει κι' ὁ Λοχαγὸς μὲ τὸ σιτιστὴ του ποὺ κάθε τόσο τὸν γκρινιάζουν, γιατί τρύπησαν τὰ ἄρβυλά του καὶ γιατί χάλασαν τὰ ρούχα του.

TZIBISKOS

Ἀλληλογραφία

Ἐφημερίς 503 Τ. Π. «Φωνὴ τοῦ Μαχητοῦ» Σ.Τ.Γ. 912 α. Ἐλήφθησαν τὰ φύλλα σας. Εὐχαριστοῦμεν. Εἰδικῶς ἀπὸ τὸ Τάγμα σας περιμένομεν συνεργασίας.

— Ἐφημερίς 583 Τ.Π. «Ὁ Γύφτος μας», ΣΤΓ 918. Ἐλήφθη φύλλον σας καὶ εὐχαριστοῦμεν. Περιμένομεν συνεργασίαν σας.

— Λοχαγὸν Διαβιβάσεων Παπαγεωργίου Σπ. Εἰδ. Τμ. Ἀσυρμάτων Β.Σ.Τ. 902. Διὰ τὰς προσπάθειάς σας πρὸς διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ εἰς ἐξωστρατιωτικὸς κύκλους εὐχαριστοῦμεν. Πιστεύομεν ὅτι τὸ παράδειγμά σας θὰ τὸ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι Ἀξιωματικοί.

— 495 Τ.Α. ΣΤΓ 919. Ἐπιταγή σας 120.000 δρχ. Ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

— Ἀνθυπασιστὴν Διαβιβάσεων Χρυσικόπουλον Β. 496 Τ.Α. ΣΤΓ. 912. Ἐλήφθη ἐπιταγή σας 120 χιλ. δρχ. καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Συνδρομητὰς ἐνεγράψαμεν.

— Λεωνίδαν Ἀρβανίτην. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. Τὸ σταυρόλεξον θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειράν του.

— Δημ. Λιζόπουλον. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Τὸ περιοδικόν μας χρειάζεται καλοὺς φίλους σὺν ἐσᾶς. Περιμένομεν τὴν συνεργασίαν ποὺ μᾶς ὑποσχεθήκατε.

— Ι.Μ.Χ. ΒΣΤ 902. Ἐλήφθη συνεργασία σας. Τὸ ποιημά σας ἔχει τεχνικὰ λάθη. Διαβάστε πρῶτα Νεοέλληνας ποιητὰς καὶ μὴ βιασθῆτε νὰ... ἱππεύσετε τὸν πήγασσο.

— Λουκᾶν Λυμπερήν. Ἐλάβαμε τὴν ἐπιστολήν σας καὶ εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Τὸ σταυρόλεξό σας θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειράν του.

— Ι.Α.Γ. Ἀθήνας, θὰ δημοσιευθοῦν.

Γ. ΛΑΖΑΡΙΔΗ ΝΕΙΣΤΑΦΛΟΥΕΣ ΣΤΙΣ ΜΥΟΙΣΤΟΡΗΜΑ

60Ν Μὲ τὸν Ἄγγελο εἶχε ἔρθει ἀρκετὲς φορές σὲ ἐπαφή. Πότε μὲ τηλεφώνο, πότε μὲ στρατιῶτες πού κατέβαιναν ὡς τὴν Κορυτσά, σ' ἓνα Νόσοκομεῖο τῆς ὁποίας ὑπηρετοῦσε ὁ Ἄγγελος.

Ἐκεῖνο τὸ πρωὶ ὁ Διοικητὴς ἐκάλεσε στὸ γραφεῖο του ὅλους τοὺς ἀξιωματικούς του. Εἶχε κατὰ σοβαρὸ νὰ τοὺς ἀνακοινώσῃ. Χωρὶς περιστροφές τοὺς ἐξήγησε ὅτι ἔπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ ἐπιτύχουν μιὰ δύσκολη ἀποστολή. Χρειαζόντουσαν τρεῖς διμοιρίες γιὰ μιὰ συνδυασμένη ἐπιχείρηση. Ἡ πρώτη θὰ κατέστρεφε μιὰ ἰταλικὴ ἐφοδιοπομπή καὶ οἱ ἄλλες δύο θὰ κατέστρεφαν μιὰ βάση ἰταλικοῦ πυροβολικοῦ πού εἶχε ἐγκατασταθῇ σ' ἓνα ὕψωμα τοῦ Μόραβι.

Ὁ Διοικητὴς μίλησε μὲ ἀπλὴ φωνή :

— Χρειαζομαι τὴ βοήθειά σας κύριοι. Θὰ ὀρίσω τρεῖς διμοιρίες ἐπιθέσεως. Ἡ δουλειά αὐτὴ θέλει μεγάλη προσοχή, φρόνηση καὶ ἐξυπνάδα. Δὲν παραλείπω νὰ τονίσω ὅτι τὸ μέρος εἶναι τελείως ἀκάλυπτο καὶ αἱ κινήσεις σας ἐνδέχεται νὰ γίνουν ἀντιληπτὰ ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ. Ὁ κίνδυνος εἶναι σοβαρὸς καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ πού θέλουν νὰ λάβουν μέρος ἄς κάνουν ἓνα βῆμα ἔμπρος.

Πρὶν τελειώσῃ τὴν φράση του ὁ Παντελῆς αὐθόρμητα κινήθηκε μπροστά. Ὁ Διοικητὴς τὸν κῆταξε μ' ἓνα χαμόγελο...

— Ἀνθυπολοχαγὲ Σιφναῖε! Δὲν ἀφήνετε βλέπω τὴν ευκαιρία...

Ὁ Παντελῆς στάθηκε προσοχή.

— Κύριε Διοικητὰ εἶμαι στὴν διάθεσή σας.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸν εἶχαν μιμηθεῖ καὶ ἄλλοι. Ὁ Διοικητὴς βρόδηκε σὲ δύσκολη θέση.

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ κύριοι. Περιμένα ὅτι ἔτσι θὰ ἐφῆρθετο ὅλοι ἄλλὰ δυστυχῶς θὰ χρειασθῶ μόνον τρεῖς ἀπὸ σὰς. Ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς κ. Σιφναῖος διότι ἐπρόλαβε νὰ κινήθῃ πρῶτος θὰ ἀναλάβῃ τὴν πρώτη διμοιρία. Γιὰ τοὺς ἄλλους... ἄς ρίξουμε κλήρο! Συμφωνεῖτε;

Οἱ ἀξιωματικοὶ ἔκαναν μιὰ καταφατικὴ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ. Σὲ τρία λεπτὰ εἶχαν ἀποφασίσει καὶ οἱ διμοιρίες εἶχαν ἀποκτήσῃ ἀρχηγούς.

Ὅταν ὁ Παντελῆς ξήτησε νὰ ἐπανδρώσῃ τὴν διμοιρία του συνέβη κατὰ τὸ συγκινητικό. Ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς πάρῃ μαζί. Ἡ μορφή τοῦ Παντελῆ τοὺς ἐνέπνευε τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τοὺς ἀνάβε τὸν ἐνθουσιασμό. Κοντὰ του δὲν θὰ τοὺς ἐννίαζε καὶ τόσο ἂν πέθαιναν... Ὁ Παντελῆς δὲν ἀργῆσε νὰ διαλέξῃ. Χρειαζόταν ἄνδρες ἀποφασιστικούς, δυνατοὺς καὶ χωρὶς πολλὰς ὑποχρεώσεις. Τοὺς ἐξήγησε ὅτι ἡ ἀποστολή θὰ ἀπαιτοῦσε μεγάλη προσοχή ἂν ἤθελαν ὁ κίνδυνος νὰ μὴ ἦταν μεγάλος.

Τὸ ἴδιο κίολας βράδυ ξεκίνησαν.

Περπάτησαν ὅρες πολλὰς μέσα στὴ νύχτα. Σιωπηλά καὶ ἀθόρυβα. Σὰν φαντάσματα πού βγήκανε ἀπὸ κάποιο Μεσαιωνικὸ καστέλι. Μπροστά προχωροῦσε ὁ Παντελῆς ξανοίγοντας τὸ δρόμο. Τὸ μάτι του ἀτσάλινο ἐσκιζε τὸ σκοτάδι. Πίσω του οἱ ἄνδρες βάδιζαν μὲ βῆμα ἀνάλαφρο, προσεκτικό.

Κοντὰ στὰ ξημερώματα ἔφτασαν στὸ σημεῖο πού ὥριζε ἡ ἀποστολή. Μακρὰ πὸ βῆθος τοῦ ὁρίζοντα κάποια μουντὴ ὑπόψη ἀπὸ φῶς ἔδειχνε πὼς σὲ λίγο ἄρχιζε ἡ καινούργια μέρα. Πόσες ἀγωνίες ἄραγε θ' ἀκρυβέ καὶ αὐτὴ;

Ὁ Παντελῆς ψιθύρισε στὸ βοηθό του :

— Νὰ σταματήσουν...

Ἦταν σὲ μέρος ἄγριο. Βράχοι. Ὁ Παντελῆς τοὺς εἶχε σταματήσει σ' ἓνα μέρος ψηλὸ, πού ἔβλεπε κάτω χαμηλὰ σ' ἓνα μονοπάτι.

Οἱ πληροφορίες ἦταν ὅτι θὰ περνοῦσε ἀπὸ κεῖ κατὰ τὰ ξημερώματα ἡ ἰταλικὴ ἐφοδιοπομπή. Ἡ ἀποστολή τῆς διμοιρίας τοῦ Παντελῆ ἦταν νὰ σταματήσῃ τὸν δρόμο τῆς καὶ νὰ τὴν καταστρέψῃ.

Περμειναν. Ἡ ἐφοδιοπομπή θ' ἄπρεπε νὰναι ἀκόμα μακρινὰ, ἂν δὲν

εἶχε περάσει κίολας.

Οἱ στρατιῶτες ἔκαταν κάτω στὸ χιόνι, ἀμίλητοι. Παράπερα ὁ Παντελῆς μὲ τὴν προσοχή του ἐντεταμένη...

Μέσα στὴν πρωϊνὴ σιωπή, στὴν γαλήνη τῆς ἐρημίας ξύπνησε ἡ νοσταλγία... Ἡ λαχτάρα τοῦ σπιτιοῦ...

Ἐνας φαντάρος καθισμένος σὲ μιὰ πλατιὰ πέτρα σκεπασμένη μὲ χιόνι μίλησε πρῶτος :

— Συνάδελφε...

Ὁ πλαινὸς γύρισε τὸ κεφάλι.

— ...Ξημερώνει σήμερα γιορτὴ...

— Γιορτὴ; τί γιορτὴ;

— Τ' ἁγίου Σπυριδωνίου!

— Πού τὸ θυμήθηκες; Ἐδῶ πάνω ἔχω χάσει πιά τὸν λογαριασμὸ μὲ τίς μέρες καὶ τίς βδομάδες...

Ὁ ἄλλος γέλασε πικρά.

— Τέτοια μέρα δὲν θὰ τὴν ξεχνόυσα... Εἴχαμε πάντα πανηγύρι στὸ χωριό. Μαζεῦμαστε τὸ πρωὶ στὴν ἐκκλησιά. Ὑστερα τὸ ρίχναμε στὸ γλέντι καὶ ἦταν ὅλα τόσο ὡμορφα...

— Βλέπω σοὺ κοστίζει πού τὸ θυμάσαι...

— Ναι! Σπύρο τὸν λένε τὸ γυνὸ μου. Γιορτάζει σήμερα... Ὁ ἀφιλότιμος εἶναι τεσσάρω χρονῶ καὶ ζυγίζει πιά πολὺ καὶ ἀπὸ τὸ μωσχαρακὶ τοῦ γαλάτου. Στάσου νὰ στὸ δείξω...

Καὶ παρατώντας τὸ ὄπλο του πλάι, τοῦ ἔβγαλε ἀπ' τὸ κόρφο του ἓνα μαυρισμένο πορτοφόλι, τράβηξε μιὰν τσαλακωμένη φωτογραφία καὶ τὴν χαμάρωνε. Ἦταν ὁ πατέρας πού χαμάρωνε τὸ παιδί του...

Πιὸ κεῖ κάποιος ἄλλος εἶχε τραβήξῃ ἀργὰ ἀργὰ ἀπ' τὴ μέση του κάποιο γράμμα. Τὸ διαβάζε ἀργὰ ἀργὰ καὶ ὕστερα ἐκλείει τὰ ματια του. Τῶς διαβάσει ἀμέτρητες φορές. Τοῦγραψε ἐκεῖνη. Τοῦγραψε πὼς τὸν περιμενε, πὼς τὸν ἀγαποῦσε τώρα πιά πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ. Τοῦγραψε ἀκόμα νὰ προσέχῃ. Τόφερε στὸ στόμα του, τὸ φίλησε, καὶ παράξενο... Τὸ ἀπυχο χαρτί πῆρε θαρρεῖς τὴν γλῶσσα τῶν βελούδινων χειλιῶν τῆς...

— Προσοχή, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Παντελῆ.

Τὸ αὐτὸ του εἶχε πάρει κάποιο θόρυβος. Μακριὰ, ἀπὸ πολὺ μακριὰ ἐρχόταν κάποιος θόρυβος ἀπὸ αὐτοκίνητα πού πλησίαζαν... Ὅλοι οἱ ἄνδρες ἐνοίωσαν ἓνα μυρμηγκιασμα στὰ κορμιά τους. Ἦταν ἡ ἀγωνία τῆς προσημονίας τοῦ κινδύνου πού πλησίαζε. Τὰ ματια τεντώθηκαν νὰ διακρίνουν στὸ θαμπόφωτο. Τὰ χέρια ἔσφιξαν καὶ ὅπλα μὲ ἀπόφαση. Τ' αὐτιά προσπάθησαν νὰ πάρουν καὶ τὸν πιὸ ἀνεπαίσθητο θόρυβο. Ὁ Παντελῆς φαινόταν ἀτάραχος.

Ἐσκυψε τὸ κεφάλι δίνοντας μιὰ ὀδηγία στὸν βοηθό του. Ἡ διαταγὴ μεταδόθηκε ἀπὸ αὐτὴ σὲ αὐτὴ.

Κανείς δὲν θὰ πυροβολοῦσε, οὔτε θάκανε τὴν παραμικρὴ κίνηση ἂν δὲν ἔδινε τὸ σύνθημα ὁ κ. Ἀνθυπολοχαγός.

Ἀπ' τὴν ἀκρὴ τοῦ μονοπατιοῦ φάνηζε τὸ πρῶτο αὐτοκίνητο. Πράσινο Ἰταλικό, μὲ τὸ σῆμα τοῦ ἱμπεριο χρωματισμένο στὸ φτερό μὲ παρδαλὰ χρώματα.

Πίσω ἀκολουθοῦσαν καὶ ἄλλα. Κάπου εἴκοσι. Οἱ Ἰταλοὶ φαινότουσαν ἡσυχοί. Δὲν φανταζόντουσαν τὸν κίνδυνο πού τοὺς ἀπειλοῦσε...

Ὁ Παντελῆς τοὺς ἄφησε νὰ πλησιάσουν. Ὅταν πιά σχεδὸν καὶ τὰ εἴκοσι ἦσαν κάτω ἀκριβῶς ἀπ' αὐτοὺς ἔδωσε στὸ σύνθημα.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΒΙΤΣΙ - ΜΑΓΚΟΒΙΤΣ

17 'Οκτωβρίου 1948. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶχον συγκεντρωθῇ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος «Γκολίνα» βορείως τῆς Καστοριάς αἱ Α' καὶ Β' Μοῖραι Καταδρομῶν, εἰς τὰς ὁποίας εἶχε δοθῇ ἡ ἐντολὴ νὰ καταλάβουν δι' αἰφνιδιαστικῆς ἐνεργείας τὴν κορυφὴν «Βίτσι» (ὕψ. 2128) καὶ τοῦ παραπλευρώς τούτου κειμένου ὑψώματος «Μάγκοβιτς». Τὰ ὑψώματα ταῦτα οἱ συμμεριζοῦντο εἶχον ὀχυρώσει μονίμως, μὲ σκοπὸν νὰ ἐκρησιμοποιοῦν ταῦτα ὡς βάσιν ἐξορμήσεως πρὸς κατάληψιν τῆς Καστοριάς. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἦτο ἐπικίνδυνος, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ τμήματα εἶχον νὰ διανύσουν ἓνα ἑδαφὸς διακεκομμένον πληθύνει ἐμποδίων καὶ ναρκοπεδίων βαλλόμενον δραστηκῶς ὑφ' ὄλων τῶν ὁπλῶν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων ἐκείνων ὄγκων.

Τὸ ἐγχεῖρημα ἐγένετο τὴν νύκτα.

Ἀπὸ ἔνworis τὰ τμήματα εἶχον ὀδηγηθῇ εἰς τὴν γραμμὴν ἐξορμήσεως, ἀπ' οὗ ἐγένοντο ὅλοι αἱ προετοιμασίαι, αἱ ἀναγνωρίσεις τῶν δρομολογίων καὶ ἀντικειμενικῶν σκοπῶν.

Αἱ Διοικήσεις εἶχον λάβει ὅλα τὰ μέτρα εἰς τὸ ὅσον ὥστε νὰ τηρηθῇ ἀπόλυτος μυστικότης, ἵνα ὁ ἐχθρὸς αἰφνιδιασθῇ καὶ καταληφθῇ κοιμώμενος. Πρῶγμα ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Τὴν 24.00 ὥραν ἐδόθη τὸ σύνθημα ἐκκινήσεως. Τὰ τμήματα κρούσεως ἐπροχώρησαν ἐπὶ τῶν ἀναγνωρισθέντων δρομολογίων ἀθρόοι ὑπὸ τὴν κάλυψιν ἀραιοῦ παραπεισμάτος ὁμίχλης, ἐπλησίασαν τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς εἰς ἀπόστασιν ἐφ' ὅπου καὶ τὴν 0600 ὥραν τῆς 18)10)48 δι' ἐνὸς ταχυτάτου ἄλματος οἱ στρατιῶται μας φωνάζοντες «ἀέρα σὰς φάγαμε σκυλιὰ» εὐρέθησαν ἐντὸς τῶν χαρακωμάτων καὶ σκεπαστρῶν τῶν συμμοριτῶν τοὺς ὁποίους κατέλαβον ἐξ ἀπίνης.

Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Τίνα ὅμως ρόλον ἔπαιξαν αἱ Διαβιβάσεις εἰς τὸ ἐγχεῖρημα αὐτό; Ἐμείναν ἅπλοι θεαταὶ τῆς μάχης καὶ παρακολουθοῦν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὑψώματος Γκολίνα: "Ο Χ Ι.

Οἱ στρατιῶται τοῦ ὅπλου Διαβιβάσεων μὲ τὰ ἀνάλογα μηχανήματα εἶχον διατεθῇ βάσει ὁργανωμένου δικτύου εἰς τὰ τμήματα κρούσεως, παρακολουθήσαν ἐκ τοῦ πλησίον αὐτά, μὲ ὅλον τὸ βάρος τὸ ὁποῖον ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐξησφαλίζον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν κατὰ τὴν προχώρησιν τὸν σύνδεσμον εἰς τὰς Διοικήσεις, ἀνεργιχθῆσαν μετὰ τῶν πρώτων ἀκροβολιστῶν ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων ἐκείνων βράχων, ὑπερνικήσαντες ὅλας τὰς ἀντιξοότητας καὶ κρισίμους καταστάσεις καὶ τέλος διεβίβασαν διὰ τῶν σταθμῶν τῶν εἰς τὰς προῖσταμένας ἀρχὰς τὴν χαρμύσνον ἐλπίδα ὅτι ἡ κορυφὴ τοῦ Βίτσι καὶ Μάγκοβιτς κατελήφθησαν τὴν 0600 ὥραν τῆς 18)10)48 ὑπὸ τῶν θρυλικῶν Α.Ο.Κ.

Εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν τὸ ὅπλον Διαβιβάσεων ἐθυσίασεν τρεῖς νεκροὺς καὶ τέσσαρας τραυματίας ὀπλίτας, οἱ ὁποῖοι προσέφεραν τὸ αἷμα τῶν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος μὲ εὐχαρίστησιν, ὑπερήφανοι διότι ἔφεραν εἰς πέρας τὴν ἀποστολὴν τῶν, ἐτίμησαν

ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΔΡΟΜΕΣ

Περαισότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη Μονάδα στὶς καταδρομὰς οἱ Διαβιβασταὶ βρίσκουν πολλὰς εὐκαιρίας νὰ συναγωνιστοῦν μὲ τοὺς πεζοὺς συναδέλφους τους. Ὅταν ἓνα τμήμα καταδρομῶν περνάει μέσα ἀπὸ τὴν ἐχθρικήν τοποθεσίαν γιὰ νὰ κτυπήσῃ τοὺς συμμοριτὰς μέσα στὰ κέντρα τους, τότε κάθε στρατιώτης ἀπὸ τὸ Τμήμα, ἄσχετα ἀπὸ τὴν εἰδικότητα, εἶναι τὸ ἴδιο προωθημένος καὶ συμμετέχει ἀπόλυτα στὶς συγκινήσεις τῆς μάχης. Ἐκεῖ τοὺς χαίρεσαι τοὺς διαβιβαστὰς μὲ τὴν ψυχραιμίαν τους.

Μέσα στὸ ἀνακάτωμα τῆς μάχης καὶ ἐνῶ ὁλόγουρα ἔχει ἀνάψει ὁ τόπος, οἱ Διαβιβασταὶ θαρρεῖς ἀποξενώνονται ἀπὸ τὸ περιβάλλον τους. Ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ τὰ βλήματα ποὺ πέφτουνε χαλάζι, σὰν ἀληθινὴ ψυχὴ τῆς Διοικήσεως, κρατᾶνε τὴν κατὰστασι στὰ μικρόφωνα καὶ στὰ ἀκουστικά τους, μέχρι νὰ ρημαχθῇ ὁλότελι ὁ ἐχθρὸς καὶ τότε πάλι παρὰ μὲ τοὺς πεζοὺς γυρίζουνε στὶς Μοῖρες τους.

Κάποτε στὴν Ἡπειρὸ χρειάστηκε νὰ ἀπλώσουμε μεμονωμένους ἀσχημάτους μέσα στὴν Λάγκα Σούλι, νὰ στέλνουν πληροφορίες γιὰ τὶς κινήσεις τῆς ταξιαρχίας τοῦ Πετρίτη. Πρὶν βγῇ ἀκόμη ἡ ἀπόφασις σὲ ποιὸν θὰ δόναμε τὴν ἐντολήν, ἄγνωστο πῶς τὸ μάθανε, παρουσιάστηκαν οἱ ἐθελονταί. Μιὰ ἐβδομάδα ἀγωνίζονταν ὁ Πετρίτης νὰ ἀπαγκιστρωθῇ ἀπὸ τοὺς Λοκατζήδες. Περατάγαμε ὅλη τὴν νύκτα καὶ ἔλεγε πῶς μᾶς εἶχε ξεφύγει. Ἔστηνε μάλιστα καὶ τὰ καζόνια του, ἀλλὰ οἱ Διαβιβασταὶ ποὺ τοῦ εἶχανε κολλήσει ἀπὸ κονιά, στέλνανε τὰ μηνύματα καὶ τοὺς ξετίναξε ἡ ἀεροπορία καὶ τοὺς ξαναμαντρώνανε οἱ Λοκατζήδες.

Ἀπὸ τέτοιες εὐκαιρίες πιάνονται οἱ Διαβιβασταὶ τῶν Α.Ο.Κ. καὶ συναγωνίζονται σὲ παλληκαριά τοὺς συναδέλφους τους Πεζοὺς. Μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμό μ' αὐτοὺς ριχτήκανε οἱ Διαβιβασταὶ στὶς μάχες τοῦ ΒΙΤΣΙ καὶ τοῦ Γράμμου καὶ γράψανε ματωμένες σελίδες γιὰ τὴν ἰστορία τοῦ καινούργιου μας Ὀπλοῦ τῶν Διαβιβάσεων.

T.

Τὸ ὅπλον των, καὶ ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῶν προσδοκίων του.

Ἡ ἀξία καὶ ἡ πολὺτιμος συμβολὴ τοῦ ὅπλου Διαβιβάσεων εἰς τὸ ἐγχεῖρημα αὐτό, ἀνεγνωρίσθη ὑφ' ἀπάντων τῶν διοικούντων καὶ διοικουμένων.

Ἰδιαιτέρως δὲ ἐξετιμήθη ὑπὸ τοῦ ἡρωικοῦ Διοικητοῦ Α' καὶ Β' Μοιρῶν Συνταγματάρχου Πυρροῦ καὶ Κ. Κυρ. Παπαγεωργοπούλου, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸ αἶσιον πέρας τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκείνης, ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του πρὸς τοὺς Ἀξιόκους καὶ ὀπλίτας τοῦ ὅπλου Διαβιβάσεων καὶ ἀπέστειλεν συγχαρητήριον σῆμα εἰς τὸν Ἀρχηγόν μας Ὑποστράτηγον κ. Τσονάκαν.

Αὐτὴ ἦτο ἡ λαμπρὰ δράσις τοῦ ὅπλου Διαβιβάσεων εἰς τὸ ἐγχεῖρημα Βίτσι—Μάγκοβιτς, ἡ δὲ ἡρωικὴ καὶ μέχρις αὐτοθυσίας συμβολὴ τῶν Διαβιβαστῶν, συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν.

ΚΥΡ. ΕΙΡΗΝΙΑΝΣ

Ὑπολοχαγὸς Διαβιβάσεων

ΛΟΝΔΙΝΟ - ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΩΡΕΣ... ΜΙΑ... ΥΠΟ ΤΟ ΜΗΔΕΝ

‘Ο Κομήτης Ντέ Χάβιλλαντ είναι αεροπλάνο φίλοι μου, πού τρέχει αεροπροδούμενο ή πυραυλοσπορογόμενο κάπου χίλια χιλιόμετρα τήν ώρα, καλύπτοντας τήν απόσταση Λονδίνου-Νέας Υόρκης ή Νέας Υόρκης-Λονδίνου, σέ έξι ώρες...Μά δέν είναι μόνον αυτό. Δεδομένου ότι υπάρχει διαφορά πέντε ωρών μεταξύ των δύο κόσμων, θά φτάνη, όχι σέ έξι μά σέ μια ώρα...Μπράβο θά πητε : Αυτό έφαγε καί τόν...Κυριακίδη. Δέν σταματάμε όμως. Τώρα λέει φτιάχνουν ένα άλλο αεροπλάνο πού θά καλύπτει τήν ίδια απόσταση σέ τέσσερες ώρες. Καί λαμβάνοντας υπ’ όψιν τήν διαφορά των πέντε ωρών πού υπάρχει θά φτάνη, ένωρίτερα από ότι ξεκίνησε... Δηλαδή ούτε λίγο ούτε πολύ θά γίνεται τό έξης : Φεύγεις από τό Λονδίνο στις πέντε τό πρωί καί φτάνεις στη Νέα Υόρκη στις τέσσερες... κυττάς τριγύρω σου σκοταδι, κυττάς τό ρολοί σου έχει προχωρήσει, μπαρντόν υποχωρίσει πρós τό όπισω παίρνεις λοιπόν ένα ύπνάκο καί ξυπνάς στις πέντε τό πρωί της ίδιας ήμέρας... Δηλαδή, εκάλυψε τήν τερασνία αυτή απόσταση σέ διάστημα ώρων...μία κάτωθι του μηδενός...κοιμήθηκες καί μία ώρα, καί έχουμε έξοδα χρόνου μηδέν ακριβώς...Φίνα, άμα λοιπόν γεράσης καί θέλης νά ξανανοιώσης, δέν έχεις παρά νά μπής σ’, ένα τέτοιο αεροπλάνο καί νά πετάς μέχρις όσον κερδίσεις όνο χρόνο σου χρειάζεται γιά νά...ξανανοιώσεις καί χωρίς καθόλου νά τό νοιώσεις μάλιστα. Δηλαδή τό πράγμα σηκώνει συζήτηση. Άκούστε φίλοι. Πέστε πώς έχετε ραντεβού στη Νέα Υόρκη στις έννέα τό βράδυ. Τι θά κάνετε ; δέν θά φύγετε μια ώρα ένωρίτερα γιά νά είσθε (Έγγλέζοι) στό ραντεβού σας ; ‘Α, μπά. Θά φύγετε μια ώρα άργότερα καί θά φτάσετε μια ώρα ένωρίτερα...δηλαδή θά...μά γιά βάστα τά μπέρδεψα... βρέ πού νά πάρη ή όργή θά τηλεγραφής στό κορίτσι σου : Φεύγω στις τέσσερες-στόπ-φτάνω στις...τρείς...στόπ-έλα νά μέ βρής στις...εφτά...στόπ...μπαρντόν...δηλαδή νά...θ’ ανάβης τσιγάρο στό Λονδίνο καί όταν φτάνεις στη Νέα Υόρκη θά τ’ έχεις ολοκληρω καί άναπτο, γιατί θά έχει κερδίσει...βοήθεια τρελλάινομαι... δηλαδή νά...θα φράς τό κουστούμι σου στό Λονδίνο καί στη Νέα Υόρκη θά είσαι γυμνός...γιατί άπλούστατα μία ώρα πριν δέν τό φορούσες...γιατί κοιμόσουνά...

Καί δέν είναι μόνον αυτά. Σκεφθήτε: Σεγεννάει μια στό Λονδίνο καί φτάνει στη Νέα Υόρκη έγκυος... δηλαδή άλλοι μπελάδες καί τοκετοί... Παναγίτσα μου...αυτό τό τελευταίο μέ σακάτψες...δέν άντέχω άλλο...μπαίνω στό αεροπλάνο καί τρέχω, τρέχω ως πού νά ξαναγεννηθώ...

ΥΓ. ‘Ο συγγραφέας του παρόντος βρίσκεται έν ασφαλεία στό Λαφνί...

Σ. Σ... Δέν είναι του κ. Παπουτσή !

ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Σήμερα πρωί - πρωί μούρθαν κάτι άναμνήσεις πού, στ’ αλήθεια όμολογώ μου προκαλέσαν ναυτία κ’ήταν κάτι μούτρα όλες πού σοδρχόταν νά τά φτύσης άπ’ τά τόσα τους τά φιάσα τραγικά μά καί άστυία ! Πρώτα ήταν κάποιος Γκιρατί παχουλούτσικος γεμάτος πού τόν χόντινε τρείς πόντουςκάποιος <ΟΧΙ>, αυτόμάτως... ‘Υστερα ήταν ό Γκιρατσιάνι πού μετά τό Τεπελένι άσφαλώς ούτε ό Νιαράρας, καί αυτόν δέν τόν ξεπλένει ! Είδα καί τόν Καμπάλερο στρατηγό κι’ αυτόν βαρβάτο πού βυθίστηκε άμέσως στής άφανείας τόν πάτο... Μά άν σήμερα κ’ οι τρείς αυτοί έξοσαν στόν σκοπό των <Καμπάλερο> όλοι θά τους τραγουδοΐσαν :

... Οι τρείς Καμπάλερος
κ’ οι τρείς ξεφιλέρως
κ’ οι τρείς μέ μεγάλη μανία...
— Κοπάνια άπό κουνία ! —
τά βρήκαν μπαστούνια
καί τρέμουν κ’ οι τρείς
σαν ακούν... ‘Αλβανία !...>

Τί ώραιές άναμνήσεις μακρινές καί περασμένες...
‘Αναμνήσεις πού γιά πάντοτε θά μένουν δοξασμένες !

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

‘Αφού έχουν φάει ξύλο πού τους έπιασε ξαλάδα άφού τώρα δυο χρόνια συνεχώς τους κυνηγάμε άφού σκόλασε τό πράγμα κ’ είναι έξω άπ’ τήν Ελλάδα έρχεται ό Ζαχαριάδης καί μάς λέει : <Σταματάμε!...> Είναι άραγε άνάγκη ό λαός μας ν’ άπαντήση στού άλητη Παρτσάλιδη τό γνωστό σκυλοτροφεΐο ; Βρέ σάς έχει ό Στρατός μας άπ’ τόν Γράμμο <σταματήσει> καί τά σταματήματά σας είν’ άρλοΐμπες μέ λοφίο ! Τί μάς λένε οι λεβέντες ! Δέν θά μάς άποκοιμήσουν κι’ ό λογαριασμός δέν σβύνει, νά τό ξέρουν, ό παληός... Θέλουμε νά σταματήσουν ;
‘Ε !... άς κάνουνε κι’ άλλοιώς !

Γ. ΛΑΖ.

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ !

‘Όταν είδε καί άποείδε ό Μπενίτο... Κουρελής καί άνάπηρος, ξεκίνησε γιά τόν στενό του φίλο, τόν ‘Αδόλφο, νά του ζητήσει βοήθεια...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ :

...Σήμερα κ’ οι δύο τους στάς <αιώνίους μονάς> θά τσακώνονται άσφαλώς γιά τό ποιός από τους δύο έφταιξε περισσότερο ! Ποιός νά ξέρη ; Ποιός νά ξέρη, άραγε ;

ΓΕΛΟΙΟΥ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΣ δικαιολογία παρά τῇ «Στρατηγῇ Ζαχαριάδη» γιά νά καλύψῃ τήν αἰτία τοῦ «σταματήματος» τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ δικαιολογία ἀπαραίτητος πρέπει νά γίνεται πιστευτή κατὰ 50 ο.ο.

ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ παρά τοῦ καθηγητοῦ Βισίνου περὶ τοῦ πῶς νά κερδίζεται στίς ψηφοφορίες τοῦ ΟΗΕ. Παράδειγμα τοῦ λαμπροῦ συστήματος ἡ νεαρά μαθήτρια Τσεχοσλοβακία.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΣ κομψά χαριτωμένα γυναικεία χεράκια γιά νά χειροκροτήσουν τόν λοχαγὸ Ἀποστολίδη στὴν παρέλαση τῆς 28ης Ὀκτωβρίου!

ΖΗΤΕΙΤΑΙ μεγεθυντικὸς φακὸς γιά νά ριακρίνεται ὁ ταγματάρχης Τζιβίσκος ὅταν συνομιλῇ μετὸν ἀνθυπολοχαγὸ Πανουτσῆ.

ΝΕΟΣ ὥραϊος, κομψότατος, χαριτωμένος, ἥρωας τοῦ Γράμμου (τὸ τελευταίον νά ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἰδιαιτέρως 1) γαλανομάτης, μετὰ μεγάλο ταλέντο καὶ φωνὴ στεντορία **ΖΗΤΕΙ** ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ νά τοῦ ἀνατεθῇ ρόλος σὲ ταινία (ἀπαραίτητως μετὰ τὴν Μπέργμαν ἢ τὴν Χαίηγουορθ ἔστω καὶ μετὰ τὴν Γκρέτα Κάμπο). Πληροφορία: Ἐπιλοχίαν Ν. Μαργέλον, ὅς Λόχος Σ.Ο.Δ. Ἔχει ἄδεια κι' ἀπ' τὴ μαμάκα του!

“ΕΞ ΟΙΚΕΙΩΝ ΤΑ ΒΕΛΗ,”

Στὰ 1940... σηκώθηκε ἀπ' τὸν τάφο του ὁ Δάντης πού ἔγραψε τὴν «Κόλαση»· εἶδε τί κόλαση ἦταν γιά τοὺς Φρατέλους ἢ Ἀλβανία καὶ εἶπε στὸν Μπενίτο:

— Ἀς ζοῦσα σήμερα καὶ σοῦλεγα ἐγὼ τί Κόλαση θάγραφα...

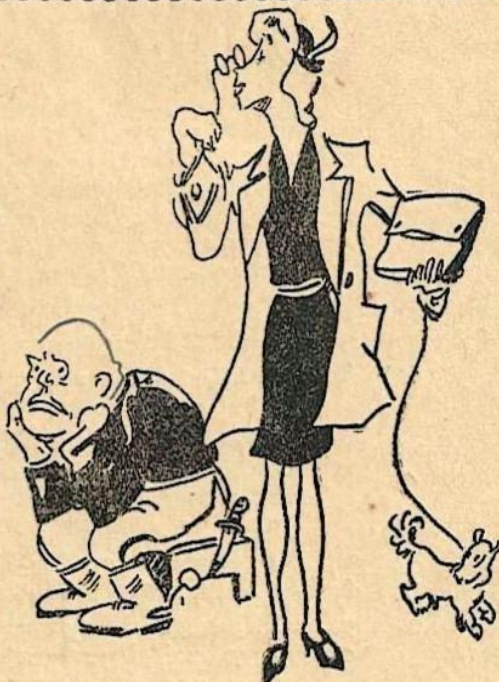
ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Τὸ καλὸ εἶναι νά μὴ σέ μυσιστῇ ὁ κόσμος... Σε πῆραν χαμπάρι; Τότε εἶναι πού δὲν σε ξεπλένει οὔτε τὸ ποτάμι τῆς Καλλιρόης!...

ΣΑΙΞΠΗΡ

Κάτι τέτοιο εἶχε πάθει κι' ὁ ψευδοκαίσαρ τῆς Ρώμης ὕστερα ἀπ' τὸ ρελιλιὶ καὶ τοῦ στὴν Ἀλβανία, ἀφού...
Κ' Ἡ ΜΑΝΤΑΜ ΣΟΥΣΟΥ τοῦ λέει:

— «Πτωχὲ Ἀνθρώπε!...»

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ... ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΣΥΜΜΑΖΕΥΕΤΑΙ!

Με ὕφος παλαιῦ δασκάλου, μπαίνει σὺν σίφουνας ὁ ἐκπαιδευτὴς πρῶτ' πρῶτ' μέσα στὴν τάξη.

— «Καλημέρα παιδιά».

— «Καλημέρααα».

Συνέρχεται ἀπ' τὸ παραιεταμένο καλημέρα τῶν στρατιωτῶν καὶ θυμάται ὅτι εἶναι ἀξιωματικὸς καὶ ὄχι δασκαλός.

— «Σκαμὸς εἶπα».

Ξεροβήχει, ξεροκαταπίνει, κορδώνει λες καὶ χρειάζεται νά πάρῃ φόρα γιά νά ἀρχίσῃ τὸ μάθημα.

— «Ένας ἀπὸ τοὺς στρατιώτας θορυβεῖ».

— «Τί κάνεις αὐτοῦ, καὶ δὲν προσέχεις τὸ μάθημα»;

— «Ποῖο μάθημα κύριε Ἐκπαιδευτά».

— «Αὐτὸ πού πρόκειται νά ἀρχίσω καὶ πρόσσε μὴ με διακόπτετε γιατί ὑπάρχει καὶ ἡ καλλιότης».

Ἀκόμη μερικεὲς νευρικές βόλτες μέσα στὴν αἰθούσα, καὶ με ὕφος πού θὰ τὸ ξήλευε καὶ ἡ ποῖ ἐπιτήδεια καφετζοῦ ἀρχίζει:

— «Ξέρετε βρὲ γιατί θὰ σᾶς μιλήσω σήμερα»;

— «Ὁχι, κύριε Ἐκπαιδευτά».

— «Δὲν μπορῶ νά καταλάβω τί τεχνίτες θὰ γίνετε. Σεῖς δὲν μπορεῖται νά βρῆτε τί ἔχει μέσα τὸ κεφάλι τοῦ ἐκπαιδευτοῦ, πῶς διάβολο θὰ βρῆτε τί ἔχει μέσα ἓνας ἀσφραματός»;

— «Ἄλλο τὸ ἓνα καὶ ἄλλο τὸ ἄλλο κύριε ἐκπαιδευτά, διότι τὸ δεύτερο κάτι ἔχει μέσα, ἐνῶ τὸ πρῶτο...»

— «Δὲν ἔχει τίποτα θέλεις νά πῆς; Ἐγὼ ὅμως θὰ σοῦ ἀποδείξω ὅτι ἔχει καὶ παραέχει».

Ἐποῖν σήμερα θὰ σᾶς πῶ γιά τὴ δευτερογενεὴ ἐκπομπή. Δευτερογενεὴς εἶναι ἐκεῖνος πού γεννᾷ γιά δευτερογενή φορὰ. Δευτερογενεὴ εἶναι καὶ ἡ κατοικία τοῦ γείτονά μου Μπαρμπαλιά στὸ χωριό. Δυὸ φορές λοιπὸν γεννιῶνται ἡλεκτρόνια δευτερογενεὴς λέγεται καὶ ἡ ἐκπομπή. Ἔχετε καμμιὰ ἀπορία»;

Τί ἀπορία νά ἔχουν οἱ ἄνθρωποι; ἀκουσαν καὶ κατάλαβαν.

Ἐνας διαβασμένος στρατιώτης (τοῦ Πολυτεχνείου) ρωτᾷ:

— «Δὲν μπορῶ νά καταλάβω πῶς ἀποσπῶνται ἀπὸ τὴν ἀνοδο καὶ πῶς ἐκτρέπονται τὰ προσάιπτοντα εἰς αὐτὴν ἡλεκτρόνια».

Σκέπτεται λίγο καὶ με ὕφος ἀνθρώπου πού βρῆκε τὴ σωστὴ λύσι ἀπαντᾷ:

— «Ἐσὺ δὲν θὰ καταλάβῃς ποτὲ τίποτα γιατί τὸ μυαλό σου εἶναι μπουμπουσιασμένο ἀπὸ τὸ διαφορικὸ λογισμό καὶ τὰ ὀλοκληρώματα. Ἐδῶ τὰ πράγματα εἶναι ἀπλά ὅσο ἀπλό εἶναι τὸ ὑπὸ μάλῃς οἱ κουβέρτες καὶ στὸ πενταρχεῖον».

Εὐτυχῶς πού ἡ σάλπιγγα σήμανε διάλειμμα διότι τὸν εἶχαν στριμώξει ἀσχημα μετὰ τίς ἐρωτήσεις τους, ὡς γιά τὴν ἄλλη ὥρα ξέρετε τὴ δουλειά του... θ' ἀλλάξῃ ὕψος ἀνταρτικὸς καὶ θέμα.

ΧΡΥΣΟΓΕΝΗΣ Γ.

Ἰππὸς Διαβ.

ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἀπόδοσις ἀπὸ τὸ "CORDONET" τοῦ κ. ΔΗΜ. Α. ΔΡΑΝΑ

30N Κατὰ τὴ διάστημα τῆς ἡμέρας ἄλλοι μηχανικοὶ παρακολουθοῦν τόσο τακτικὰ τὶς ἐκπομπές, ποὶ ἕνας παρατηρητὴς βλέποντάς τους θὰ ἔνοιωθε ἱκανοποίησι καὶ χαρὰ. Ἀλλὰ αὐτοὶ δὲν παρακολουθοῦν ἀπὸ εὐχαρίστησι. Ρωτῆστε ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, ποὺ παρακολουθοῦν τὶς ἐκπομπές στὰ διάφορα σημεῖα τοῦ δικτύου, ἂν ἡ κοπέλλα τοῦ χθες-νοῦ προγράμματος τραγουδῆσε δυνατὰ ἢ σιγὰ καὶ πιθανώτατα αὐτὸς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς πῇ τί εἶδους ἀνεπιθύμητου τραγουδιοῦ ἀκούστηκε τὸ χθες-σινὸ ἀπόγευμα, διὰ μέσου τοῦ κολοσσαίου δικτύου καὶ πόση ὥρα κράτησε, διὰ νὰ τελειώσῃ ἐπὶ τέλους, ἔστω καὶ ἂν αὐτὴ ἡ ἱστορία κράτησε πιθανῶς μόνον δύο δευτερόλεπτα.

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΩΝ

Κατόπιν ὑπάρχουν πάντοτε οἱ χιονοθύελλες στὰ δυτικὰ βουνά, τὸ χαλάζι στὴν Ἀνατολή καὶ ἀνεμο-στρόβιλοι καὶ πλήμυνες παντοῦ. Διὰ μέσου ὅλης τῆς Ἀμερικῆς ἕνα πυκνὸ δίκτυον καλωδίων εἰδικὰ κατασκευασμένων διὰ τὴν προφύλαξιν ἀπὸ τὶς θύελλες, ἐκτείνεται. Ὑπάρχει βεβαίως καὶ ἑναέριο δίκτυο. Τὰ καλώδια αὐτὰ διασταυροῦνται στὰ διάφορα σημεῖα τῆς χώρας καὶ χρειάζονται 4 κύρια ὁδοὶ γιὰ τὴν πορεία των διὰ μέσου τῆς Ἀμερικῆς, διὰ νὰ ἐκασφαλίσουν τὴν ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν ἀκτῶν Εἰρηνικοῦ καὶ Ἀτλαντικοῦ.

Κατὰ μήκος τῶν 4 αὐτῶν γραμμῶν καλωδίων ὑπάρχουν σταθμοί, οἱ ὅποιοι ἐλέγχουν ὁμοίως τὴν κίνησιν, διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἀνωμαλιῶν.

Κάποτε οἱ τηλεφωνηταὶ εἰδοποιοῦνται ἐγκαίρως. Μία τηλεγραφικὴ ἐκπομπὴ ἀπὸ ἕναν ἀπομονωμένον σταθμὸν ἀναμεταδόσεως, ἀναφέρει ὅτι τὸ χιόνι μετασχηματίζεται πάνω στὰ καλώδια σὲ πάγο, ἢ ὅτι σημειώθηκαν πλημμύρες. Οἱ τηλεφωνηταὶ σὺν μάγοι κάνουν γρήγορους ὑπολογισμοὺς καὶ διαλέγουν ἕναν ἄλλο δρόμο καλωδίων ποὺ δὲν ἔχει προσβληθῇ.

Κάποτε ὅμως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ προειδοποίησις τελεία. Ἐνα ξέσπασμα βροχῆς ἢ μιὰ ἐκρηκτικὴ καταστροφὴ μιὰ γραμμὴν στὸ ἡπειρωτικὸ δίκτυο. Ἴσως οἱ «ἐλέγχοντες ἀκροαταὶ-φύλακες» ἐργάζονται τόσο γρήγορα, ὥστε οὔτε καταλαβαίνετε σεῖς τί ἔχει συμβῇ, ἕνας ἀνεπαίσθητος θόρυβος στὸ ραδιόφωνό σας, ἢ στὸ ἀκουστικὸ τοῦ τηλεφώνου σας, ἕνα «κλικ», καὶ ὅμως ἕνα ραδιοφωνικὸ πρόγραμμα ἢ μιὰ τηλεφωνικὴ συνδιάλεξις, ποὺ σᾶς ἤρχετο ἀπὸ τὸ Ντένβερ, τώρα ταξιδεύει ἑκατοντάδες μιλίων ἔξω ἀπὸ τὴν κανονικὴ παλαιὰ γραμμὴν τοῦ, διὰ μέσου τῆς βορείας ἡπειρωτικῆς ὁδοῦ καλωδίων, διὰ τοῦ Σιάτλ καὶ τῆς Μιννεάπολης.

Η ΤΗΛΕΘΡΑΣΙΣ

Μὲ τὴν τεράστια πείρα τῆς στίς ἡχητικὰς ἐκπομπάς, ἡ Α.Τ.Τ. τολμᾷ τώρα κάτι ἐξαιρετικὰ τολμηρὸ καὶ προκλητικὸ σὲ νέο πεδίο, 21 χρόνια πρὶν

οἱ μηχανικοὶ τῶν ἐργαστηρίων τῆς «Μπέλ» ἔκαναν ἐπίδειξιν τῆς πρώτης ἐκπομπῆς τηλεθράσεως μὲ τὸ ραδιόφωνο, μεταξὺ τοῦ Χουὶ Πανί, Νιού-Ἰτζέρσεϋ καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Σήμερα ἡ τηλεθράσις ἔχει γίνει κάτι κοινὸ καὶ ἡ Ἑταιρεία σκοπεύει καὶ σχεδιάζει ἕνα νέο δίκτυο, γιὰ τὶς νέες ἀνάγκας. Ἦδη ὑπάρχουν 4000 μίλια καλωδίων γιὰ τὶς ἐκπομπὰς αὐτές. Ἡ Ἑταιρεία ἐλπίζει ὅτι ὡς τὸ τέλος τοῦ 1949 ἡ ὑπηρεσίᾳ τηλεθράσεως θὰ εἶναι σὲ θέσιν νὰ ἐξυπηρετῇ 40.000.000 ἀνθρώπων στίς Ἠνωμένες Πολιτεῖς.

Τελευταίως οἱ Long Lines εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν μιὰ τεραστία αὐξήσιν ὑπεραστικῶν συνδιαλέξεων καὶ ὅμως ἔγινε μιὰ τέτοια ἐξαιρετικὴ καλυτέρευσις στὴν διεξαγωγὴ τῆς ὑπηρεσίας, ὥστε ἕνα τηλεφώνημα ποὺ πρὶν 23 χρόνια ἐχρειάζετο 8,3 λεπτὰ διὰ νὰ διεκπεραιωθῇ, σήμερα ἀπαιτεῖ μόνον τὰ 0,30 τοῦ ἂνω χρόνου δηλαδὴ μόνον 2,5 λεπτὰ. Δὲν εἶναι δὲ μακρὰ ἡ ἡμέρα ποὺ μόνοι σας θὰ ἐκλέγεται τοὺς ὑπεραστικοὺς ἀριθμοὺς τηλεφώνων αὐτόματα, ἀκριβῶς ὅπως κάμνετε δι' ἀριθμοὺς τῆς ἰδίας πόλεως μόνον ποὺ αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ τηλεφώνου θὰ εἶναι 10ψήφιοι ἀντὶ τῶν 4 ἢ 6 ψηφίων, ποὺ ἔχουν σήμερα.

Τότε οἱ Ἠνωμ. Πολιτεῖς καὶ ὁ Καναδὰς θὰ διαιρεθοῦν σὲ 80 ζῶνες. Οἱ πρῶτοι 3 ἀριθμοὶ ποὺ θὰ καλῆτε στὸ δίσκο σας, θὰ μεταδώσουν στὸ μηχανικὸ ἐγκέφαλο, ποὺ βρίσκεται στὸ Τηλεφωνικὸν Κέντρον ὅτι ἐπιθυμεῖτε νὰ ὁμιλήσῃτε μὲ κάποιον σὲ μιὰ ὠριμένη ἀπὸ τὶς 80 ζῶνες. Οἱ ἐπόμενοι τρεῖς ἀριθμοὶ θὰ διαλέγουν τὸ ἰδιαιτέρο κέντρον μέσα στὴ ζωνὴ αὐτῇ, καὶ οἱ τελευταῖοι τέσσαρες θὰ ἀντιπροσωπεύουν τὸν ἀριθμὸ τηλεφώνου τοῦ συνδρομητοῦ ποὺ καλεῖτε.

433 ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ

Κυτάξτε τὸ κομψὸ καὶ συμπαγὲς τηλεφώνό σας καὶ μετὰ δυσκολίας θὰ πιστέψετε ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ 433 μέρη. Ἡ Ἑταιρεία Οὐδέστερν Ἑλέκτρικ μία τεραστία βοηθητικὴ Ἑταιρεία τῆς Α.Τ.Τ. ἐργάζεται γιὰ τὴν «Μπέλ» ἀκριβῶς ὅπως ἡ ὑπηρεσίᾳ Προμηθειῶν ἐργάζεται προμηθεύουσα τὰ πάντα στὸ Στρατό. Δηλαδὴ εἶναι ἡ Οὐδέστερν Ἑλέκτρικ, ποὺ προμηθεύει τὰ 433 ἐξαρτήματα τοῦ τηλεφώνου καὶ τὰ ἄλλα 150.000 τοιαῦτα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ διεξαχθῇ ἡ τηλεφωνικὴ ὑπηρεσίᾳ.

Τὸ 1869 πολλὰ χρόνια πρὶν δημιουργηθοῦν τὰ τηλεφῶνα, δύο νέοι ἄνδρες, ποὺ προεῖδαν τὸ μέλλον, ὁ Ἴνως Μπάρτεν, ἕνας τηλεγραφητὴς καὶ ὁ Ἐλισσαῖος Γκραή, ἕνας καθηγητὴς τοῦ Κολλεγίου, ἱδρυσαν ἕνα κατάστημα στὸ Κλήβελαντ γιὰ νὰ προμηθεύουν στίς ἡλεκτρικὰς ἐταιρίας, διάφορα ἐξαρτήματα. Ἡ μικρὴ αὐτὴ ἐπιχείρησις, ἔχοντας ἀποκτήσει φήμην γιὰ καλὴ ἐργασία, προεκάλεσε τὸ ἐνδιαφέ-

ρον της «Μπέλ» και το 1882 η Ουέστερν Έλέκτρικ αγοράστηκε από την «Μπέλ».

Από τότε η Ουέστερν Έλέκτρικ αφοσιώθηκε αποκλειστικά στο να κατασκευάζει τα πολλά μέρη, που χρειάζονται για τα τηλεφωνικά συστήματα. Σήμερα η Ουέστερν Έλέκτρικ είναι ένας γίγας εκτεταμένος με εργοστάσια σε περισσότερες από 20 πόλεις.

Εκτός των βιομηχανικών της επιχειρήσεων η Ουέστερν Έλέκτρικ ενεργεί και ως προμηθευτής όλων των εταιρειών του συγκροτήματος «Μπέλ», αγοράζοντας το πάλι, από μολύβια μέχρι τηλεφωνικών στύλων.

Στα εργοστάσια Χό—Θόρν κοντά στο Σικάγο τεράστιοι συμπίεστοι (πρέσες) μετατρέπουν την πλαστική σκόνη σε απαοτράπτοντες βιάσεις, σκελετούς μικροτηλεφώνου και λοιπά του γνωστού μας τύπου τηλεφώνου.

Εδώ ίκανά και έμπειρα χέρια συναρμολογούν τα μηχανήματα, από τις εκατοντάδες τα εξαρτήματα, που είναι εγκαθιστημένα και αποθηκευμένα κατά μήκος του εργαστηρίου συναρμολογήσεως, σε μήκος 3 μιλίων.

Σε άλλα εργοστάσια σαν αυτά της Κέρνι στην Νέα Υερσέη μπορείτε να δείτε γιγαντιαίες μηχανές κατασκευής καλωδίων σε μια δαιμονιώδη κίνηση, σαν να είναι άγωνες συρμάτων, από μια σειρά κυλίνδρων περιστρεφόμενων για να σχηματίσουν τα καλώδια.

Βαθμηδόν αυτή η δράσις σχηματίζει απιστεύτους συνθέτους δρόμους για την βελτίωσιν των επικοινωνιών.

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ «ΜΠΕΛ» ΣΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 60 ΧΡΟΝΙΑ

Το 1888 το μεγαλύτερο τηλεφωνικό καλώδιο, θεωρούμενο ως θαύμα της ημέρας τότε, περιείχε 50 συρμάτινους άγωγούς.

Σήμερα η Ουέστερν Έλέκτρικ σ' ένα καλώδιο όχι πολύ μεγαλύτερας διαμέτρου εκείνου του 1888, μπορεί να τοποθετήσει 4242 άγωγούς.

Σε άλλες εγκαταστάσεις μπορείτε να δείτε μικρά κομμάτια κρυστάλλου να κόπτονται στο 1 : 100.000. 000 της ίντςας.

Μπορείτε να δείτε πηνία κατασκευασμένα με 53.000 σπειρες από σύρμα λεπτότερο από την ανθρώπινη τρίχα.

Αντίστροφα, ως προς την έννοια μεγέθους, μπορείτε να παρατηρήσετε την συγκέντρωση τεραστίων και πολυπλόκων μεταλλακτών. Την εργασία εγκαταστάσεως τούτων παρακολουθεί η Ουέστερν Έλέκτρικ στέλνοντας εδώ κι εκεί τμήματά του από 30.000 τεχνίτες στρατού της.

ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ «ΜΠΕΛ»

Η εξέλιξις αυτών των θαυμασιών εξαρτημάτων του αυτόματου τηλεφώνου απήτησε υπομονετικές και μακράς έρευνας, αΐτινες συνετελέσθησαν από ένα τεράστιο προσωπικό επιστημόνων και μηχανικών στη Ν. Υόρκη.

(Η συνέχεια εις το επόμενο)

PIETER VAN MUSSCHENBROCK Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΔΟΧΕΙΟΥ ΤΟΥ LEYDEN

Ο Πίτερ Βάν Μούσσιενμπροκ γεννήθηκε την 14 Μαρτίου 1692 στο Leyden της Ολλανδίας και πέθανε στην ίδια πόλη την 9 Σεπτεμβρίου 1761. Καθηγητής της Φυσικής στο Πανεπιστήμιο του Leyden ανέκαλυψε ένα από τα βασικά στοιχεία της ραδιοφωνίας, τον πυκνωτή, ενώ προσπαθούσε να εγκλείσει ή «να αποθηκεύσει» μάλλον ηλεκτρισμό μέσα σε ένα μπουκάλι νερό.

Ένα σύρμα κολλημένο σε ένα μεμονωμένο άγωγό, που φορτιζόταν συνεχώς με μια μηχανή παραγωγής ηλεκτρισμού με την τριβή, βυθιζόταν μέσα στο νερό σ' ένα μπουκάλι. Μια μέρα ένας μαθητής του, ο Κούνεους, έπληρε το μπουκάλι στο δεξί του χέρι ενώ το νερό ήταν ακόμα συνδεδεμένο με το σύρμα με τον κυρίως άγωγό της μηχανής που παρήγαγε ηλεκτρισμό. Με άθωότητα ο Κούνεους έπιασε το σύρμα με το αριστερό του χέρι για να το απομακρύνει, αλλά δέχτηκε ένα τόσο δυνατό τίναγμα που του έπεσε το μπουκάλι από τα χέρια. Ο Βάν Μούσσιενμπροκ, ανυπόμονος να δοκιμάσει και ο ίδιος αυτό το πείραγμα, δέχτηκε ένα τίναγμα ακόμα πιο δυνατό. Τότε παρατήρησε ότι όταν το μπουκάλι με το νερό ήταν επάνω στο τραπέζι δεν μπορούσε να ηλεκτρισθεί. Το φαινόμενο όμως εμφανιζόταν ξανά όταν έπιανε το μπουκάλι με το χέρι. Προσπάθησε να βρῇ ένα υποκατάστατο για το χέρι και δοκίμασε μια μεταλλική επίστρωση. Το κόλπο επέτυχε πάλι και μ' αυτήν.

Το δοχείο του Leyden, όπως ονομάσθηκε το μπουκάλι, είχε καταστή ένα επιστημονικό μυστήριο. Περίμενε το Βενιαμίν Φραγκλίνιο για να το διευκρινίσει. Εξήγησε δηλαδή ο Φραγκλίνος ότι όταν η έσωτερική επίστρωση ή ο άγωγός που αντιστοιχούν με το νερό στο αρχικό πείραμα (which corresponded to the water in the original experiment) του Κούνεους είναι θετικά φορτισμένη, ή εξωτερική επίστρωση (το χέρι του Κούνεους) φορτίζεται αρνητικά. Όταν αυτά τα δύο ένωθούν με έναν άγωγό, όπως συνέβηκε όταν ο Κούνεους έπιασε να απομακρύνει το σύρμα, το θετικό ώρησε προς το αρνητικό και προκάλεσε το τίναγμα στο σώμα.

Στα κατοπινά χρόνια, νεότερα πειράματα αποκάλυψαν ότι ένα στεγνό μπουκάλι με το κατώτερο μέρος επιστρωμένο με λευκοσίδηρο από μέσα και απ' έξω είχε ως αποτέλεσμα ακόμη δυνατότερη εκφόρτιση. Το μπουκάλι αυτό ονομαζόταν ακόμη δοχείο του Leyden, όταν άρχισε να χρησιμοποιείται ο ασύρματος που έχει ανάγκη από τους ηλεκτροστατικούς πυκνωτές, τους πνεύμονες της ραδιοφωνίας.

— Οί σοκολάτες

— Οί βάφλες

— Οί καραμέλλες

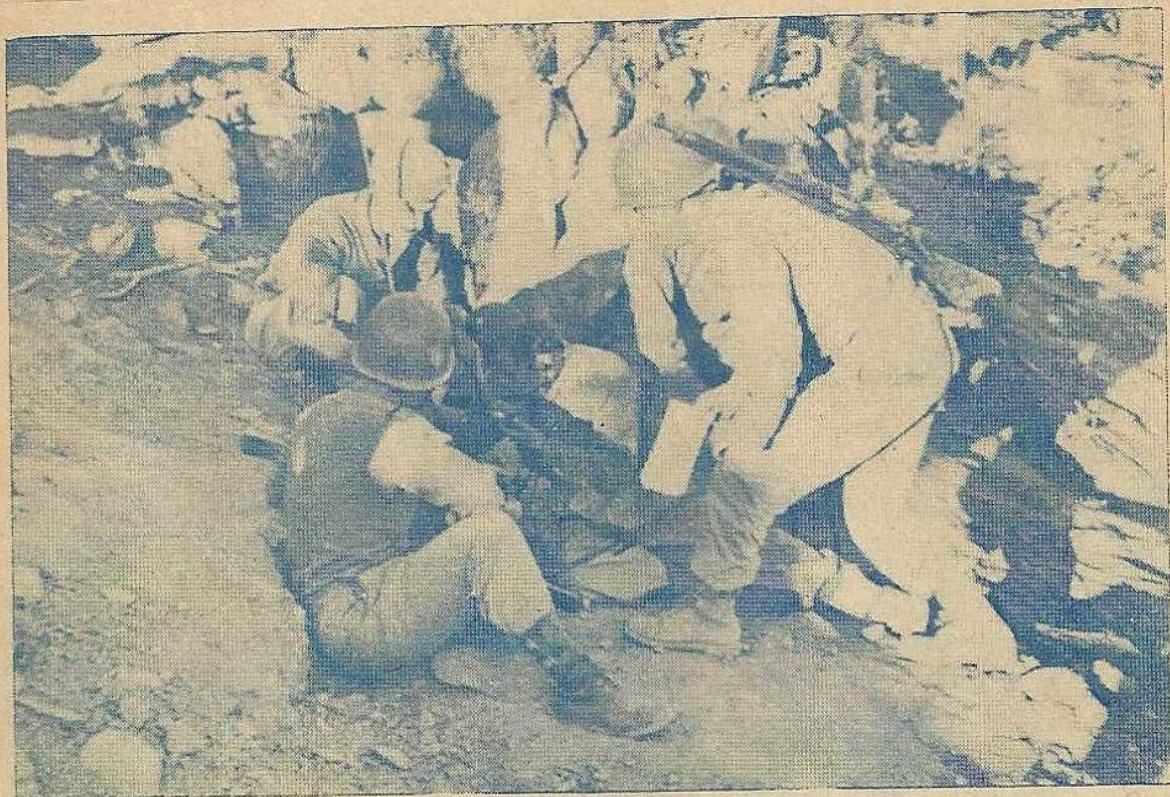
πού τρώτε στην Καντίνα

είναι του

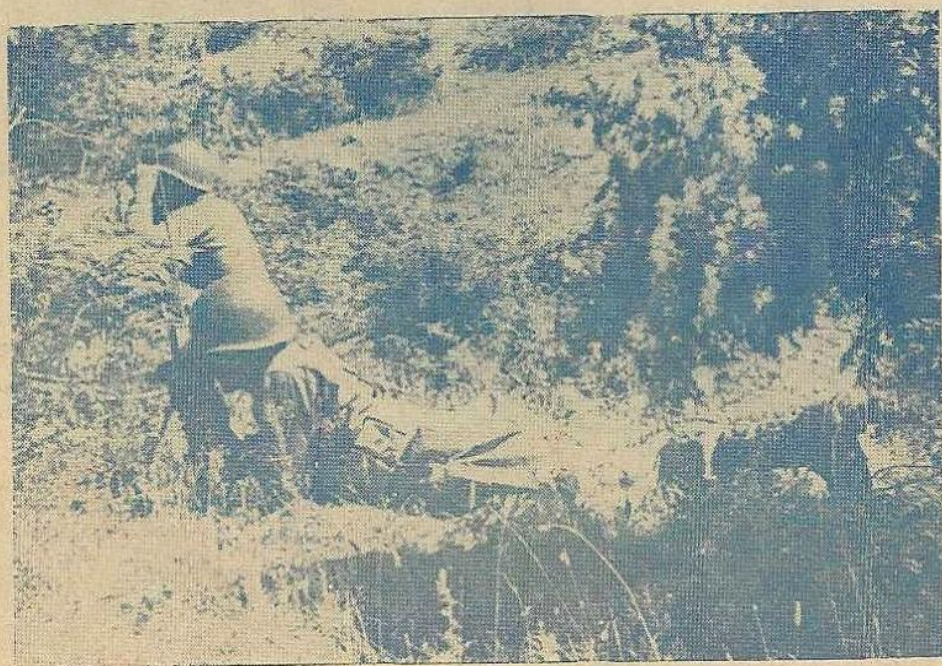
ΠΑΥΛΙΔΟΥ

ΑΙΟΛΟΥ 59

Ὁ Ἀγγελιαφόρος ἐρχόμενος ἀπὸ τὸ Γραφεῖον Διαβ)σεων τῆς Ταξιαρχίας κομίζει σήματα περιέχον-
τα διαταγὰς πρὸς τὰ Τάγματά της ἅτινα δίδει εἰς τὸν Σταθμὸν Ἀσυρμάτου ἵνα τὰ ἀποστείλῃ

Κάθε περίπολος παίρνει ἀπαραιτήτως τὸν ἀσύρμάτό της διὰ νὰ ἀναφέρει πρὸς τὸν
Λοχαγὸν κάθε τι τὸ ὁποῖον συμβαίνει. Εἰς τὴν εἰκόνα ὁ περιπολάρχης δίδει ἀνα-
φορὰν εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Λόχου του.